

T.C.  
ADALET BAKANLIĞI  
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

**YARGI MEVZUATI BÜLTENİ**

Bültenin Kapsadığı Tarihler 17 – 28 Ağustos 2008	Yayımlandığı Tarih 29 Ağustos 2008	Sayı 381
-----------------------------------------------------	---------------------------------------	-------------


**İÇİNDEKİLER**

- [31/7/2008 Tarih ve 5797 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun \(R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972\)](#)
- [31/7/2008 Tarih ve 5798 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972\)](#)
- [Adalet Bakanlığından 11 Adet Atama Kararı \(R.G. 26 Ağustos 2008 – 26979\)](#)
- [Tapu Plânları Tüzüğü \(R.G. 27 Ağustos 2008 – 26980\)](#)
- [3030 Sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972\)](#)
- [Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun Kontrolündeki Şirketlerin Tasfiyesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975\)](#)
- [Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekiller İçin Barolarca Yapılacak Cari Giderler ile Bu Hizmet İçin Çalıştırılacak Personele İlişkin Yönetmelik \(R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976\)](#)
- [Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği \(R.G. 28 Ağustos 2008 – 26981\)](#)
- [Orman Köylüleri Kalkınma Hizmetlerine İlişkin Esas ve Usullerde Değişiklik Yapılmasına Dair Esas ve Usuller \(R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976\)](#)
- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üyeliğine 2 Adet Seçme Kararı \(R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mehmet Göçekli/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Müslüm Özbey/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Demirel ve Ateş/Türkiye Davası\)](#)
- [Devlet ve Maliye Bakanlıklarından Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği \(R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975\)](#)
- [Maliye Bakanlığından Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 386\) \(R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975\)](#)
- [Hazine Müsteşarlığından Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta Yer Alan Yeni](#)

[İbarelerinin Kaldırılmasına ve Uygulama Esaslarına İlişkin Tebliğ](#)

(R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975)

- [Maliye-Bayındırlık ve İskan Bakanlıklarından Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği\(Seri No: 53\) \(R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976\)](#)
- [Devlet Bakanlığında Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2006-32/32 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ \(Tebliğ No: 2008-32/36\) \(R.G. 28 Ağustos 2008 – 26981\)](#)
- [2008 Ağustos Ayında İsteği Üzerine ve Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)

 [İçindekilere dön](#)

## Kanunlar

### SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

#### Kanun No. 5797

#### Kabul Tarihi: 31/7/2008

**MADDE 1** – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"j) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısı 30 günü aşmamak kaydıyla, bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunur. Bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki küsuratlar dikkate alınmaz."

**MADDE 2** – 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde geçen "29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna göre yapılandırılan işverenler bu tecil ve taksitlendirme ile yapılandırmaları devam ettiği sürece"

ibaresi "29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa ve 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile diğer taksitlendirme ve yapılandırma Kanunlarına göre taksitlendiren ve yapılandıran işverenler bu tecil, taksitlendirme ve yapılandırmaları devam ettiği sürece" şeklinde değiştirilmiş ve (1) bendinin son cümlesinden önce gelmek üzere "Bu fıkra düzenlenmiş teşvik, kamu idareleri hariç bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personel için de uygulanır." cümlesi eklenmiştir.

**MADDE 3** – 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasının ikinci cümlesi "Geçici 12 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevlerinin Kurum tarafından devralındığı tarihten itibaren, kamu idarelerince bu kapsamdaki sigortalılar için her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının % 12'si oranında ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir." şeklinde değiştirilmiştir.

**MADDE 4** – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 25 – 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi kapsamına giren borçları anılan madde hükümlerine göre yapılandırılmamış olan işveren ve sigortalıların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde yazılı olarak Kuruma başvurmaları kaydıyla, söz konusu madde kapsamına giren borçları bu maddede belirtilen şartlarla peşin veya oniki aya kadar taksitler halinde ödenir.

Peşin ödeme yolunun tercih edilerek, başvuru tarihini takip eden ayın sonuna kadar borç aslının tamamının ve başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının yüzde yirmisinin ödenmesi halinde, gecikme cezası ve gecikme zammının kalan yüzde sekseni terkin edilir.

Taksitle ödeme yolunun tercih edilerek, borç aslının tamamının ve başvurunun yapıldığı ayın sonuna kadar sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanan gecikme cezası ve gecikme zammının yüzde ellisini 12 aya kadar eşit taksitle ödemeleri halinde, gecikme cezası ve gecikme zammının kalan yüzde ellisi terkin edilir. İlk taksitin ödeme yükümlülüğü bu maddeye göre başvurunun yapıldığı ayı takip eden ayda başlar. Başlangıçta taksitle ödeme yolunun seçilip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenmesi halinde, başlangıçta seçilen taksitlendirme süresine bağlı terkin oranı değiştirilmez.

Geçici 24 üncü maddenin dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu ve onbirinci fıkraları bu maddeden yararlanmak için başvuranlar hakkında da uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir."

**MADDE 5** – 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığı

MADDE 25/A – İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Taşınmazlara ilişkin her türlü satım, yapma, yaptırma, bakım, onarım ve tadilat işlerini yürütmek.

b) Kurumun ihtiyaç duyduğu hizmet binalarını kiralamak, satın almak, yapmak/yaptırmak veya kurumun mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binaların devri karşılığında ve/veya kurum bütçesinin ilgili tertiplerine bu amaçla konulan ödeneklerden, düzenlenen protokol çerçevesinde Kamu kurum ve kuruluşları ile Kurum işbirliklerine doğrudan yaptırmak, iş ve işlemlerini yürütmek.

c) Kurum gayrimenkul ve demirbaşlarını sigorta yapmak, kiraya vermek, işletmek, kamu kurumları arasında taşınmaz ve aynı hak devri ile Kuruma yapılacak gayrimenkul bağış

işlemlerinin yürütülmesinde mevzuata yönelik değerlendirmeleri, teknik-ekonomik etütleri ve rantabilite hesaplarını yapmak, izlemek, her aşamada takip etmek ve yürütmek.

d) Kurum gayrimenkul ve demirbaşlarının bakım ve onarım işlerini yürütmek.

e) Kurum iştiraklerine ait gayrimenkullerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek, izlemek, denetlemek ve gerekli önlemler hakkında önerilerde bulunmak.

f) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak."

**MADDE 6** – 5502 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 – 2008 yılı için geçerli olmak ve toplam 500 adedi geçmemek üzere, 14/12/2007 tarihli ve 5724 sayılı 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasındaki (23000 adet) sınırlamasına tabi olmaksızın, bu Kanunla 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen merkez ve taşra teşkilatı Sosyal Güvenlik Kurumu kadrolarından boş bulunan 200 Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı ile 300 Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına KPSS sınav sonuçlarına ve Başkanlıkça belirlenen puan gruplarına göre atamaları yapılır.

Sosyal Güvenlik Kontrol Memuru kadrolarına Kurum dışından yapılacak atamalarda KPSS (A) grubu sınav sonuçlarına ve Başkanlıkça belirlenecek puan grubuna göre 70 ve üstü puan alanlardan ilan edilen kadronun başarı sırasına göre birbuçuk katına kadarının çağırılması ile yapılacak sözlü sınavda başarı gösterenlerin taşra teşkilatı kadrolarına atamaları Başkanlıkça yapılır."

**MADDE 7** – 10/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 8 – Sosyal Güvenlik Kurumu, İl veya İlçe İdare Kurullarının alacakları muhtaçlık kararlarını esas alarak aylık bağlar. Kurum gerektiğinde, aylık almaya başvuranların gelir, yaşam düzeyi ve varlıkları hakkında, belirleyeceği yöntemlerle inceleme yapmaya ve yaptırmaya, resmi ve özel idare müessesesi ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

Aylık bağlanmasında İl veya İlçe İdare Kurullarının alacakları muhtaçlık kararlarıyla birlikte bu Kanunun gerektirdiği hallerde yetkili hastanelerden alınan sağlık kurulu raporları esas alınır. Aylık bağlanmasına esas belgelerin eksik olmaması halinde aylık bağlama işlemi yapılır.

Birinci ve ikinci fıkralar çerçevesinde aylık bağlama işleminden sonra yapılacak incelemeler sonucunda, aylık bağlama kararını etkileyecek durumların tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için durum aylık bağlanana iadeli taahhütlü, ilgili idareye de adi posta ile bildirilir. Eksikliklerin giderilmemesi halinde tebligat tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona erdiği tarihin içinde bulunduğu ödeme döneminin sonunda aylık kesme veya düzeltme işlemi yapılır ve fazla ödenen tutarlar geri alınır. Gerçeğe aykırı sağlık kurulu raporu düzenlediği veya bu nitelikteki raporlara dayanarak aylık aldığı tespit edilenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu madde kapsamında aylık bağlamaya esas sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili sağlık kuruluşlarının belirlenmesi ile bu raporların alınmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı ile Kurum tarafından birlikte hazırlanacak yönetmelikle belirlenir."

**MADDE 8** – 2022 sayılı Kanuna ek 2 nci madde eklenmiştir.

"EK MADDE 2 – Bu Kanun kapsamında yapılan müracaatların kabulü ve aylık bağlanması işlemleri, teşkilatlanmalarının tamamlanmasından sonra Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri veya Sosyal Güvenlik Merkezleri tarafından yerine getirilir.

Diğer mevzuatta daha önce bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oluşturulan sağlık kurullarına yapılan atıflar, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunla kurulan Kurum Sağlık Kuruluna yapılmış sayılır."

**MADDE 9** – 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu maddenin üçüncü fıkrasının (f) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla bu maddede düzenlenen teşvik, 506 sayılı Kanun kapsamında bulunanlarla aynı şartlarda olmak üzere 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır."

**MADDE 10** – 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinin altıncı fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere "Bu fıkrada düzenlenen teşvik, kamu idareleri hariç 506 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılara ilişkin matrah ve oranlar üzerinden olmak üzere, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır." cümlesi eklenmiştir.

**MADDE 11** – 1) 5502 sayılı Kanunun;

a) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

"c) İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığı"

b) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kurum hizmetlerinin gerektirdiği mal ve hizmetlere ilişkin satın alma ve taşınırlara ilişkin satma, satın alma, kiralama, bakım ve onarım, arşiv, idarî ve malî hizmetleri yürütmek.

b) Taşınırların kayıtlarını tutmak."

c) 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Destek Hizmetleri Daire Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere ",İnşaat ve Emlak Daire Başkanı" ibaresi eklenmiştir.

2) 5502 sayılı Kanunun "Ek (I) Sayılı Cetvel Sosyal Güvenlik Kurumu Yardımcı Hizmet Birimleri" bölümüne "İnşaat ve Emlak Daire Başkanlığı" eklenmiş, bu Kanuna ekli (1) sayılı listede belirtilen kadro ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetveldeki Sosyal Güvenlik Kurumu bölümüne eklenmiştir.

3) 5510 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "Ancak bu süre altı ayı geçemez" ibaresi "Devir süreci üç yıl içinde tamamlanır" şeklinde değiştirilmiştir.

4) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (II) Sayılı Cetvelin "2.Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında" başlıklı bölümünde yer alan "Sosyal Güvenlik Kurumu Destek Hizmetleri Daire Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı" ibaresi eklenmiştir.

5) 15/5/2008 tarihli ve 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen ",Millî Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar" ibaresi ve aynı madde ile 5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesine eklenen ilk fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

**MADDE 12** – Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesi 15/10/2008 tarihinde,

b) 2 nci maddesi 1/10/2008 tarihinde,

c) 9 ve 10 uncu maddeleri 1/7/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

**MADDE 13** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE					
<b>KURUMU: SOSYAL GÜVENLİK KURUMU</b>					
<b>TEŞKİLATI: MERKEZ</b>					

İHDAS EDİLEN KADROLAR					
Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
GİH	İnşaat ve Emlak Daire Başkanı	1	1	...	1
TOPLAM			1	...	1

18/8/2008

[R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

**Kanun No. 5799**

**Kabul Tarihi: 31/7/2008**

**MADDE 1** – 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Melikşah Üniversitesi

EK MADDE 108 – Kayseri’de Burç Eğitim, Kültür ve Sağlık Vakfı tarafından 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Melikşah Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- Fen-Edebiyat Fakültesinden,
  - İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
  - Mühendislik-Mimarlık Fakültesinden,
  - Hukuk Fakültesinden,
  - Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
  - Fen Bilimleri Enstitüsünden,
- oluşur."


**MADDE 2** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18/8/2008

[R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## Atama Kararları

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10346**

1 – Açık bulunan Müsteşar Yardımcılığına, Personel Genel Müdür Yardımcısı (31553) Zeki YİĞİT'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10347**

1 – Açık bulunan Müsteşar Yardımcılığına, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürü (21427) Aykut KILIÇ'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10348**

1 – Açık bulunan Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne, Avrupa Birliği Genel Müdürü (24870) Ahmet FIRAT'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10349**

1 – Açık bulunan Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne, Avrupa Birliği Genel Müdür Yardımcısı (33223) Mustafa ELÇİM'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10350**

1 – Açık bulunan Müsteşar Yardımcılığına, Strateji Geliştirme Başkanı (30927) Hüseyin YILDIRIM'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10351**

1 – Açık bulunan Strateji Geliştirme Başkanlığına, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Ankara Eğitim Merkezi Müdürü (32409) Dursun Murat CEVHER'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi ile 2451 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10352**

1 – Açık bulunan Bakanlık Yüksek Müşavirliğine, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü (27987) Kenan İPEK'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10353**

1 – Açık bulunan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne, Ceza İşleri Genel Müdürü (28289) Nizamettin KALAMAN'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —



Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10354**

1 – Açık bulunan Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne, Ceza İşleri Genel Müdür Yardımcısı (32361) Galip Tuncay TUTAR'ın atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10355**

1 – Açık bulunan Bakanlık Yüksek Müşavirliğine, Kanunlar Genel Müdürü (26051) Niyazi GÜNEY'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

Adalet Bakanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/10356**

1 – Açık bulunan Kanunlar Genel Müdürlüğüne, Kanunlar Genel Müdür Yardımcısı (32296) Kenan ÖZDEMİR'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

25/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

*Recep Tayyip ERDOĞAN*  
Başbakan

*Mehmet Ali ŞAHİN*  
Adalet Bakanı

[R.G. 26 Ağustos 2008 – 26979]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## Tüzük

### TAPU PLÂNLARI TÜZÜĞÜ

#### BİRİNCİ BÖLÜM

#### Amaç, Kapsam ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1 – (1)** Bu Tüzüğün amacı, Türk Medenî Kanununun, taşınmazların tapu kütüğüne tescili ve sınırlarının belirlenmesinde esas alınmasını öngördüğü tapu plânlarının yapımına ve üzerindeki değişikliklerin izlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

#### **Kapsam**

**MADDE 2 – (1)** Bu Tüzük, taşınmazların tapu kütüğüne tescil edilebilmesi için gerekli olan resmi ölçüme dayalı tapu plânlarının yapımı, üzerindeki değişikliklerin izlenmesi, hataların düzeltilmesi, kullanıcıya sunulması, aplikasyon ve yer gösterme ile ilgili hususları kapsar.

#### **Tanımlar**

**MADDE 3 – (1)** Bu Tüzükte geçen;

a) Aplikasyon: Taşınmaza ait mülkiyet veya irtifak hakkı sınırlarının, tapu plânındaki bilgi ve belgelerine uygun olarak zeminde işaretlenmesi işlemi,

b) Bağımsız bölüm plâni: Kat irtifakı veya kat mülkiyeti kurulmasına esas teşkil eden taşınmaz üzerine inşa edilecek yapı ve eklentilerin, bağımsız bölümlerin konumlarını ve numaralarını ruhsatına, projelerine, vaziyet plânındaki ölçülerine ve teknik yöntemine uygun olarak sayısal ve çizgisel şekilde gösteren plân ve projesini,

c) Değişiklik işlemleri: Tapu plânlarında mevzuat uyarınca yapılan hukuki, teknik ve geometrik değişiklikleri,

ç) Genel Müdürlük: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünü,

d) Kontrol noktaları: Arazide, ülke jeodezik ağlarının koordinat ve kot sistemine dayalı olarak tesis edilen noktaları,

e) Lisanslı büro: 16/6/2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanuna göre kurulan lisanslı harita kadastro mühendislik bürosunu,

f) Mühendis: Harita ve kadastro, harita, jeodezi ve fotogrametri mühendisi veya yüksek mühendisi,

g) Resmi ölçüm: Tapu ve kadastro mevzuatı ile ölçü tekniğine uygun ve kontrollü olarak üretilen, kadastro müdürlüğünce onanarak tescile esas olan ölçü ve belgeleri,

ğ) Sayısal değer: Resmi ölçüme göre üretilen, zemine ve tapu plânı tekniğine uygun, tapu ve kadastro mevzuatına göre kesinleşmiş; parselin köşe noktaları, sınırları ve varsa yapı ve teknik altyapı ile detay noktalarına ilişkin koordinat ve diğer sayısal bilgileri,

h) Vaziyet plâni: Parsellerde inşa edilecek yapıların ve eklentilerinin, teknik alt yapıların, yapı ruhsatına esas projeleri ile yerleşim plânındaki ölçülerine göre, kontrol noktalarına dayalı biçimde, teknik mevzuata uygun olarak sayısal ve çizgisel şekilde düzenlenen, kat irtifakına veya kat mülkiyetine esas konumlarını gösteren harita ve plâni,

ı) Yanılma sınırı: Tapu plânının üretim yöntemi ve ölçeğine göre hesaplanan, taşınmazın zemindeki sınırları ile ölçü ve yüzölçümü değerleri arasındaki ölçü tekniğine göre kabul edilebilir farkları,

ifade eder.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Tapu Plânları ve Yapım Esasları**

#### **Tapu plânları**

**MADDE 4 – (1)** Tapu plânları, tapu siciline tescili gereken taşınmazlarla ilgili mülkiyet ve irtifak haklarının sınırlarını, yapıların konumlarını, belirtilmesi gereken diğer teknik hususları gösteren, resmi ölçüme uygun olarak sayısal veya çizgisel şekilde üretilen kadastro, kadastro paftalarının yenilenmesi, sayısallaştırma veya düzeltme çalışmaları sonucu düzenlenen, ilgili idarelerce yapılan veya yaptırılan, talebe bağlı değişiklikler sonucu düzenlenen harita ve plânlar ile diğer harita ve plânlardır.

#### **Plânların hazırlanmasına dair esaslar**

**MADDE 5 – (1)** Tapu plânları, arazi üzerindeki parsel sınırlarını bu parsel içindeki yapı ve eklentileri ile tesislerin, zemindeki konumlarını doğru gösterecek şekilde, teknik yöntemine uygun ve resmi ölçüme dayalı olarak yapılır; sayısal olarak üretilen noktaların üretim yöntemi ve konum doğruluğu teknik belgelerinde gösterilir.

(2) Tapu plânları, 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu hükümlerine göre kadastro müdürlüğünce veya mahkeme kararlarına dayalı olarak ya da kanunlar uyarınca yetkili kılınan kişi ve kuruluşlarca düzenlenerek kadastro müdürlüğünün kontrol ve tasdikinden sonra tapu sicilinde tescile konu olur.

#### **Yetki ve sorumluluk**

**MADDE 6 – (1)** Bu Tüzük kapsamındaki tapu plânlarının yapım, kontrol, aplikasyon, sayısallaştırma ve hataların düzeltilmesi işlerinin teknik sorumluluğu mühendis tarafından üstlenilir.

#### **Taşınmazların sınırlandırılması**

**MADDE 7 – (1)** Taşınmazların mülkiyet sınırlarının arazide belirlenmesi işlemlerinde, tapu plânının üretilme amacına göre, Kadastro Kanunu, 23/6/1983 tarihli ve 2859 sayılı Tapulama ve Kadastro Paftalarının Yenilenmesi Hakkında Kanun, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanunu, 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu ve 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ile ilgili diğer kanunların hükümlerine uyulur.

#### **Çizim ve yüzölçümü işleri**

**MADDE 8 – (1)** Tapu plânları, teknik yöntemine uygun olarak elde edilen sayısal değerlere göre çizilir.

(2) Taşınmazların yüzölçümü, köşe noktalarının koordinatları ile hesaplanır.

#### **Değişiklik işlemleri**

**MADDE 9 – (1)** Değişiklik işlemleri, ilgisinin talebine bağlı olarak, işlem çeşitlerine göre özel hükümleri gereğince yetki ve sorumlulukları belirlenmiş olan kadastro müdürlüğü, yetkili kuruluşlar veya lisanslı bürolar ya da serbest mühendis tarafından yapılır.

#### **Kontrol işlemleri**

**MADDE 10 – (1)** Tapu plânları, kadastro müdürlüğü tarafından teknik mevzuatı çerçevesinde kontrol edilir, uygunluğu halinde tapu sicil müdürlüğüne gönderilir. Kadastro müdürlüğünce kontrol edilmeyen tapu plânları, tapu sicil müdürlüğünce işleme alınmaz.

#### **Plânların reddedilmesi**

**MADDE 11 – (1)** Bu Tüzükte ve tapu plânlarına ilişkin teknik mevzuatta yer alan hükümlere uygun olmayan talepler; kontrol mühendisi sorumluluğunda kontrol ekibince düzenlenen rapora istinaden kadastro müdürlüğünce reddedilir. Red kararında reddin gerekçesi, itiraz yeri ve süresi de belirtilir.

(2) Red kararı, talep sahibine 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir.

(3) Red kararına karşı, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde müdürlüğün bağlı bulunduğu bir üst birime, bu birimin kararına karşı da yine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Genel Müdürlüğe itiraz edilebilir.

#### **Tescile tabi olmayan taşınmazlarda tapu plânlarının yapılması**

**MADDE 12 – (1)** Tescile tabi olmayan taşınmazlarda tescili gerektirir bir ayni hak tesis edileceği zaman, taşınmazın niteliğini esas alan ve hakkın kapsadığı kısmı gösteren tescile uygun tapu plânının yapılması zorunludur.

(2) Tescili gerektiren bir ayni hakkın doğması nedeniyle tapuya kaydedilen taşınmaz, sonradan kayda tabi olmayan bir taşınmaza dönüşürse bu taşınmazın tapu plânı iptal edilir.

#### **Ana parseldeki irtifak hakkının nakli**

**MADDE 13 – (1)** Üzerinde irtifak hakkı tesis edilmiş olan taşınmazın değişiklik işlemleri sonucunda parçalara ayrılması veya başka taşınmazlarla birleşmesi durumunda, değişiklik işlemi sonucu oluşan taşınmaz üzerindeki irtifak hakkının isabet ettiği alanlar, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümleri de dikkate alınarak tapu plânında gösterilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

## **Aplikasyon, Yer Gösterme ve Düzeltme İşlemleri**

### **Aplikasyon ve yer gösterme işlemi**

**MADDE 14** – (1) Tapu plânlarının aplikasyonu, kontrol noktalarına dayalı olarak yapılır. Tapu plânlarının aplikasyonunda, plânın yapımındaki yanılma sınırları dikkate alınır, buna ilişkin aplikasyon krokisi düzenlenir.

(2) Taşınmazlara ve bağımsız bölümlere ilişkin yer gösterme talepleri, tapu plânı ile vaziyet ve bağımsız bölüm plânındaki şekil ve ölçü değerlerine göre yerine getirilir.

### **Zemin ile tapu plânı arasındaki uyumsuzluk hali**

**MADDE 15** – (1) Taşınmazın sınırları tapu plânları ve arz üzerindeki sınır işaretleriyle belirlenir. Tapu plânlarıyla arz üzerindeki işaretler birbirini tutmazsa asıl olan plândaki sınırdır. Taşınmazın zemindeki sınırları ile tapu plânındaki sınırları arasında farklılık bulunması halinde, teknik yöntemine, parselin zemindeki sabit ve değişmez sınırlarına ve dayanağı belgelerine uygun olarak düzenlenip tescil edilmiş tapu plânındaki sınırlar esas alınır.

### **Hataların düzeltilmesi**

**MADDE 16** – (1) Tescilli tapu plânlarında tespit edilebilen ölçü, sınırlandırma, tersimat ve hesaplamalardan kaynaklanan hataların düzeltilmesi, Kadastro Kanununun 41 inci maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yapılır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

### **Düzenlenecek belgelerin şekil ve standartları**

**MADDE 17** – (1) Bu Tüzük hükümlerinin uygulanmasında ihtiyaç duyulan belgelerin şekil, standart ve içerikleri mevzuata uygun olarak Genel Müdürlükçe belirlenir.

### **Bilgi ve belgelerin verilmesi**

**MADDE 18** – (1) Genel Müdürlük tarafından arşivlenen bilgi ve belgeler, mevzuata uygun olarak ilgili kişi ve kuruluşların talebi üzerine verilir.

### **Yürürlük**


**MADDE 19** – (1) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 1003 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve Danıştayca incelenen bu Tüzük Resmî Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 20** – (1) Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 27 Ağustos 2008 – 26980]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## **Yönetmelikler**

Bayındırlık ve İskân Bakanlığında:

### **3030 SAYILI KANUN KAPSAMI DIŞINDA KALAN BELEDİYELER TİP İMAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

**MADDE 1** – 2/11/1985 tarihli ve 18916 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3030 sayılı Kanun Kapsamı Dışında Kalan Tip İmar Yönetmeliği'nin adı "Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği" olarak değiştirilmiştir.

**MADDE 2** – Aynı Yönetmeliğin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 1** – 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmış bulunan bu Yönetmelik, belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında, imar plânı bulunan alanlarda uygulanır."

**MADDE 3** – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**"MADDE 5** – Bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek ruhsat işlemlerinde; 27/11//2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik", 8/5/2000 tarihli ve 24043 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Binalarda Isı Yalıtım Yönetmeliği", 6/3/2007 tarihli ve 26454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" ile 14/7/2007 tarihli ve 26582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine de uyulur."

**MADDE 4** – Aynı Yönetmeliğin 57 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

**"Yapı ruhsatı işleri**

**MADDE 57** – Yapı ruhsatı işleri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.

Yeni inşaat, ilâve ve esaslı tadilat yapmak üzere yapı ruhsatı almak için; yapı sahipleri veya vekilleri başvuru dilekçelerine, tapu kayıt örneği veya istisnaî hâllerde tapu kayıt örneği yerine geçen belgeleri ekleyerek ilgili idareye müracaat ederler.

Tapu kayıt örneği yerine geçen belgeler; özel kanunlara göre tahsis yapılmış olmakla beraber henüz tapu siciline malik adına mülkiyet olarak kaydedilmemiş olan gayrimenkuller için özel kanunlarda mülkiyet belgesi yerine geçeceği hükme bağlanmış olmak kaydı ile ilgili kamu kuruluşlarınca verilmiş olan tahsis belgesi, mülkiyete dair kesinleşmiş mahkeme kararı ve bu mahkeme kararına dayalı olarak yetkili makamlarca verilen belge ve kesinleşmiş kamulaştırma kararlarıdır.

Belediyece, projelerin hazırlanmasına esas olmak üzere, parselin uygulama imar plânı ve bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılaşma şartlarını gösterir imar durumu (çap), aplikasyon krokisi, yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağı düzenlenir. İlgili idarece, uygulama imar plânının yapılmasına esas teşkil eden onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun parselin bulunduğu alanı da kapsayan bölümü, parsel sahibine verilir.

Yapı sahibi ve vekilince ikinci ve dördüncü fıkralarda sayılan belgelere göre yürürlükteki kanun, plân, yönetmelik, Türk Standartları, çevre şartları, fen, san’at ve sağlık kurallarına ve ilgili bütün mevzuat hükümlerine uygun olmak üzere, aşağıdaki projeler hazırlatılır.

a) Mimarî proje; mimarlar tarafından uygulama imar planına, parselasyon planına ve bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak hazırlanan vaziyet plânı, kat mülkiyetine esas paylaşım tablosu, bodrum katlar dâhil olmak üzere bütün kat plânları, çatı plânı ile bunlara ilişkin en az iki adet kesit ve yeteri sayıda görünüş, gerektiğinde sistem kesitleri ve nokta detayları bulunan avan proje ve tatbikat projeleri ile ilgili mühendislerce hazırlanan ısı yalıtım projesi veya raporu, yapı yaklaşma mesafeleri ve yapı projelerine göre hazırlanacak yapı aplikasyon belgesi, yerleşme ve yapının özelliğine göre ilgili idarece istenecek peyzaj projelerinden meydana gelir.

b) Statik proje; mimarî projeye ve zemin etüdü raporuna uygun olarak, inşaat mühendislerince hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen, betonarme, yığma, çelik ve benzeri yapıların türlerine göre taşıyıcı sistemlerini gösteren, bodrum kat dâhil olmak üzere bütün kat plânları, çatı plânları, bunların kesitleri, detayları ve hesaplarıdır. Statik projeye esas teşkil edecek zemin etüdü (jeoteknik etüt) raporu;

1) Yeraltının dinamik esneklik direnişleri ve yerin dayanımı, taşıma gücü, yer altı suyu varlığı, yer altı yapısı, deprem bölgenemesi, yer kırıklıklarının hareketleri, oturma, sıvılaşma ve yer kaymalarının boyutları gibi zeminin fizikî özelliklerini belirleyen çalışmalar yönünden jeofizik mühendislerince,

2) Sondajlar, arazi çalışmaları, zemin ve kaya mekaniği, lâboratuar deneylerini ihtiva eden zemin-yapı etkileşiminin analizinde kullanılacak temel-zemin, zemin profili ve zemini oluşturan birimlerin fizikî ve mekanik özelliklerini konu alan çalışmalar yönünden jeoloji mühendislerince,

3) Zemin mekaniği, zemin dinamiği ve zemin emniyet gerilmesi hesaplaması gibi çalışmalar yönünden inşaat ve jeoloji mühendislerince,

mühendislik hizmetleri standartlarına, Bakanlıkça belirlenen Zemin ve Temel Etüdü Raporunun Hazırlanmasına İlişkin Esaslar'a, Bina ve Bina Türü Yapılar İçin Zemin ve Temel Etüdü Raporu Genel Formatı'na uygun, detaylı olarak hazırlanan ve parselin bulunduğu bölge üzerine yapılacak yapı ve zeminin durumuna göre birden fazla mühendislik disiplinine ilişkin çalışmayı ihtiva etmesi hâlinde, bu mühendislik disiplinlerine mensup mühendislerce birlikte imzalanan belgedir.

c) Mekanik tesisat projesi; mimarî projeye uygun olarak, makina mühendisleri tarafından hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen sıhhi tesisat, kalorifer, kat kaloriferi ve benzeri gibi ısıtma, soğutma, havalandırma projeleri ve ısı yalıtım raporudur. İdare, yapının özelliğine göre bu projelerden gerekli olanları ister.

ç) Elektrik tesisat projesi; mimarî projeye uygun olarak, elektrik mühendislerince hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen kuvvetli ve zayıf akıma ilişkin elektrik iç tesisatı ile elektrik mühendisi ve makina mühendisince birlikte hazırlanan asansör projeleridir. İdare, yapının özelliğine göre bu projelerden gerekli olanları ister.

Beşinci fıkrada sayılan projelere, yapının özelliğine ve mahallin şartlarına göre idarece ek olarak istenecek olan ve ilgili mühendislerce hazırlanan proje, rapor ve belgeler; Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na kabûl ve tespit edilen çizim ve tanzim standartlarına, Türk Standartları Enstitüsü'nce hazırlanan standartlara ve ilgili bütün mevzuata uygun olması gerekir.

Projelerin ilk paftasında, arsanın yeri, tapu kaydı, pafta, ada ve parsel numaraları, arsanın alanı, var ise mevcut yapılar, yapılacak yapının cinsi, kat adedi, bina ve yapı inşaat alanları, kullanım amacı, yapı sahibi, yapı müteahhidi, proje müellifleri ve fennî mesulleri hakkındaki bilgileri ihtiva eden bilgi tablosu bulunur. Mimari projenin ilk paftasında ayrıca, vaziyet planı ile kat mülkiyeti ve kat irtifakı tabloları yer alır.

Proje müelliflerince hazırlanarak imzalanan tatbikat projeleri beş takım hâlinde düzenlenerek, usûlüne göre dosyalanıp, idarenin ilgili birimlerine teslim edilir. İdarece, ruhsata esas belgeler, plân ve mevzuat hükümlerine göre incelenir. Herhangi bir eksiklik veya yanlışlık bulunmuyor ise, başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde ruhsat verilir. Herhangi bir eksikliğin veya yanlışlığın bulunması hâlinde, müracaat tarihinden itibaren 15 gün içinde eksiklik ve yanlışlığı bildiren bir yazı ekinde tatbikat projeleri iade edilir. Eksiklik ve yanlışlıklar giderildikten sonra yapılacak müracaat üzerine, 15 gün içinde yapı ruhsatı verilir. Yapı ruhsatı verilmeden önce, yapının denetimine ilişkin bütün fennî mesuliyetler kamu adına üstlenilir.

Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırıp her yıl için yenilemeleri gerekir. İdare her proje için, proje müelliflerinin, fenni mesullerin, şantiye şeflerinin mevzuata aykırı uygulama sebebiyle, süreli veya süresiz olarak meslekî faaliyet haklarının kısıtlanıp kısıtlanmadığını belirlemek üzere, ilgili meslek odasınca elektronik ortamda ve maktu bir bedel karşılığında düzenlenen, işin adının da yazılı olduğu sicil durum belgesini ister. Haklarında kısıtlama bulunan meslek adamlarına ait projeler onaylanmaz, fenni mesuliyet üstlenilmesine izin verilemez, yapı ruhsatı düzenlenemez. Yapım işlerinde yapı müteahhidi, taşeron ve şantiye şefi olarak görev alanlar aynı zamanda fenni mesul olarak görev üstlenemezler. İdare, projeleri incelerken 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uygunluğu da gözetir.

3194 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plâncıları dışında kalan fen adamlarının yetki, görev ve sorumlulukları saklıdır. Proje müellifliği ve fenni mesuliyet üstlenen fen adamının iştilal konusu ile ilgili meslek odasına kayıtlı olması şarttır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olup, bu kurum ve kuruluşlara ait projeleri yapan ve 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun uyarınca

mühendislik ve mimarlık hizmeti verme ehliyetine sahip mimar ve mühendisler, meslek odasına kayıt ve büro tescili hakkındaki yükümlülüklerine tâbi değildir."

**MADDE 5** – Aynı Yönetmeliğin 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

**MADDE 6** – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 7** – Bu Yönetmelik hükümlerini Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür.

[R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972]

 [İçindekilere dön](#)

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan:

**TASARRUF MEVDUATI SİGORTA FONUNUN KONTROLÜNDEKİ  
ŞİRKETLERİN TASFİYESİNE DAİR YÖNETMELİKTE  
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

**MADDE 1** – 2/9/2006 tarihli ve 26277 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun Kontrolündeki Şirketlerin Tasfiyesine Dair Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 9** – (1) Şirkete veya iştirake ait menkul ve gayrimenkullerin satışında 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

(2) Şirket veya iştirakin mal varlığına dahil olup 6183 sayılı Kanun uyarınca Fon tarafından haczedilmiş varlıkların satışı, Fon tarafından gerçekleştirilir.

(3) Hacizli olmayan varlıkların satışı, Tasfiye Komisyonu tarafından, 6183 sayılı Kanunun menkul veya gayrimenkullerin paraya çevrilmesine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen ilgili hükümlerinde yer alan satış yöntemleriyle gerçekleştirilir ve ilgili Hizmet Biriminin onayı alınarak sonuçlandırılır.

(4) Tasfiye Komisyonu tarafından satışı gerçekleştirilen varlıklara ilişkin satış bilgileri, en geç takip eden ay sonunda ilgili Hizmet Birimine bir rapor halinde sunulur."

**MADDE 2** – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3** – Bu Yönetmelik hükümlerini Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
2/9/2006	26277

[R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliğinden:

**CEZA MUHALEMESİ KANUNU GEREĞİNCE GÖREVLENDİRİLEN  
MÜDAFİ VE VEKİLLER İÇİN BAROLARCA YAPILACAK  
CARİ GİDERLER İLE BU HİZMET İÇİN  
ÇALIŞTIRILACAK PERSONELE  
İLİŞKİN YÖNETMELİK**

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

#### Amaç

**MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmeliğin amacı, zorunlu müdafî ve vekil görevlendirilmesi ile ilgili yapılacak cari giderlere dair Türkiye Barolar Birliğine aktarılacak paraların, barolar arasında dağıtımı ve harcanması ile bu hizmet için çalıştırılacak personele ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

#### Kapsam

**MADDE 2 –** (1) Bu Yönetmelik, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince zorunlu müdafî ve vekil görevlendirilmesi ile ilgili olarak yapılacak cari giderleri ve bu hizmette çalıştırılacak personele ilişkin hususları kapsar.

#### Dayanak

**MADDE 3 –** (1) Bu Yönetmelik, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180 inci maddesine, 28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 26 ncı maddesiyle eklenen son fıkra uyarınca hazırlanmıştır.

#### Tanımlar

**MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Baro: Ödenek aktarılan baroyu,
- b) Büro: Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince zorunlu müdafî ve vekil görevlendirilmesi ile ilgili olarak aktarılan ödenek işlemlerini yürütmek üzere Türkiye Barolar Birliğinde ve barolarda kurulacak büroyu,
- c) Ödenek: Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince zorunlu müdafî ve vekil görevlendirilmesi ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca Türkiye Barolar Birliğine aktarılan veya Birlik tarafından barolara gönderilen parayı,
- ç) Personel: Büroda çalışmak üzere görevlendirilen baro çalışanlarını, ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Ödeneğin Kaynağı, Aktarılması, Dağıtımı ve Kullanılması

#### Ödeneğin kaynağı

**MADDE 5 –** (1) Ödenek; Maliye Bakanlığının iki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit ettiği toplam tutarlar esas alınarak, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde biri ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde birinden oluşur.

#### Ödeneğin aktarılması

**MADDE 6 –** (1) Ödenek, Maliye Bakanlığınca, her yıl mart ayının sonuna kadar, Türkiye Barolar Birliği adına bu amaçla açılan hesaba aktarılır.

#### Ödeneğin gönderilmesi

**MADDE 7 –** (1) Ödenek, yılı içerisinde baroların üçer aylık dönemlerde hazırlayacakları ödenek taleplerine göre, Türkiye Barolar Birliği tarafından bu Yönetmelik uyarınca değerlendirme yapılarak ilgili baro hesabına gönderilir.

#### Ödeneğin kullanılması

**MADDE 8 –** (1) Türkiye Barolar Birliğinin bu Yönetmelikten kaynaklanan görevleri yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyduğu cari giderler, söz konusu ödenekten karşılanır.

(2) Barolara gönderilen ödenek, münhasıran zorunlu müdafî ve vekil görevlendirme ile ilgili cari giderler için kullanılır.

(3) Ödenekten taşıt ve gayrimenkul alımı yapılamaz.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Gider Çeşitleri, Hesap ve Personel

#### Gider çeşitleri

**MADDE 9 –** (1) Ödenekten karşılanabilecek gider çeşitleri aşağıda gösterilmiştir:



- a) Büroda çalıştırılacak personelin maaş, ikramiye, tazminat ve sosyal güvenlik giderleri,
- b) Büroda kullanılan telefon, faks gideri,
- c) Elektrik ve su giderleri,
- ç) Isınma gideri,
- d) Bilgisayar ve sarf malzemeleri,
- e) Kırtasiye giderleri,
- f) Kira gideri,
- g) Büro malzemesi,
- h) Büronun diğer cari giderleri.

#### **Ödeneklerin ayrı hesapta tutulması ve faiz gelirleri**

**MADDE 10** – (1) Türkiye Barolar Birliğine aktarılan ve Türkiye Barolar Birliğince barolara gönderilen ödenekler, ayrı bir hesapta tutulur. Bu hesaptan Birliğin ve baroların diğer hesaplarına aktarma yapılamaz.

(2) Bu hesapta biriken paralar, hizmetin yerine getirilmesi için gerekli asgari miktar ayrıldıktan sonra vadeli mevduat veya repo hesabında değerlendirilir ve elde edilen gelirler aynı amaçla kullanılır.

#### **Personel sayısı**

**MADDE 11** – (1) Büroda çalıştırılacak personel, işin özelliğine uygun nitelikte ve yeter sayıda olmalıdır. Bu sayının belirlenmesinde baro levhasına kayıtlı avukat sayısı ile Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince zorunlu müdafî ve vekil görevlendirilme sayısı esas alınır.

(2) Büroda görevlendirilecek personel sayısı, Türkiye Barolar Birliğinde on; İstanbul için yirmi, Ankara ve İzmir için on, büyükşehir belediyesi olan illerde beş, diğer il barolarında ise üç kişiyi geçemez.

(3) Türkiye Barolar Birliği, ihtiyaç hâlinde personel alımı için barolara izin verebilir, ancak bu sayı Türkiye genelinde toplam on kişiyi geçemez.

#### **Personelin niteliği**

**MADDE 12** – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra büroda görevlendirilecek personelin en az lise ve dengi okul mezunu olması ve Avukatlık Kanununun 45 inci maddesindeki nitelikleri taşıması gerekir.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Denetim ve Rapor**

##### **Denetim**

**MADDE 13** – (1) Türkiye Barolar Birliğinin ve baroların bu Yönetmelik hükümlerine göre idarî ve malî denetimi, Avukatlık Kanununun Ek 4 üncü maddesi uyarınca adalet müfettişlerince yapılır.

##### **Rapor**

**MADDE 14** – (1) Barolara tahsis edilen ödeneğin kullanımına ilişkin olarak EK-1 örneğe göre, üçer aylık dönemler hâlinde düzenlenecek raporlar, bir sonraki ayın sonuna kadar Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

(2) Türkiye Barolar Birliği gelen raporları inceler ve denetler.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Çeşitli Hükümler**

##### **Muhasebe kayıtları**

**MADDE 15** – (1) Muhasebe kayıtları bürolarca yazılı veya elektronik ortamda tutulur.

##### **Demirbaş eşya**

**MADDE 16** – (1) Bürolarda ödenekten alınan eşyaların kaydedildiği demirbaş eşya defteri tutulur.

### **ALTINCI BÖLÜM**

#### **Geçici ve Son Hükümler**

##### **Yürürlük tarihinden öncesine ilişkin uygulama**

**GEÇİCİ MADDE 1 – (1)** Bu Yönetmeliğin dayanağı olan Avukatlık Kanununun 180 inci maddesinin son fıkrasının yürürlüğe girdiği 1/1/2007 tarihi ile bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih arasında Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince müdafî ve vekil görevlendirmesi yapmış olan baroların bu konudaki cari giderleri bu Yönetmelik hükümlerine göre ödenir.

**Yürürlük**

**MADDE 17 – (1)** Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşleri alınarak Türkiye Barolar Birliği ile müştereken hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 18 – (1)** Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı ve Türkiye Barolar Birliği birlikte yürütür.

EK-1

.....**BAROSU**  
**BÜRO CARİ HARCAMALAR RAPORU**

Ait Olduğu Dönem	...../...../..... Ayları
------------------	-----------------------------

<b>AIT OLDUĞU DÖNEME İLİŞKİN GÖREVLENDİRME ADEDİ</b>	
Soruşturma	
Kovuşturma	
<b>TOPLAM</b>	

<b>YILBAŞINDAN İTİBAREN AIT OLDUĞU DÖNEM DE DAHİL OLMAK ÜZERE TOPLAM GÖREVLENDİRME ADEDİ</b>	
Soruşturma	
Kovuşturma	
<b>TOPLAM</b>	
Görevlendirilen Avukat Sayısı	
Büro Personel Sayısı	

<b>GELİRLER</b>	
Önceki Dönemden Devreden	
TBB'den Gönderilen Ödenek	
<b>TOPLAM</b>	

<b>GİDERLER</b>			
Personel Maaş Gideri		Su Gideri	
Personel İkramiye Gideri		Isınma Gideri	
Personel Tazminat Gideri		Bilgisayar ve Sarf Malzemeleri Gideri	
Personel Sosyal Güvenlik Gideri		Kırtasiye Gideri	
Telefon, Faks Gideri		Kira Gideri	
Elektrik Gideri		Büro Malzemesi Gideri	

Diğer Gider (Niteliği açıklanacaktır)	
<b>TOPLAM</b>	

BİR SONRAKİ AYA DEVREDEN (Gelirler Topl.- Giderler Topl. Farkı)	
BANKA ŞUBESİNİN ADI- HESAP NO	

<b>YIL SONU DEĞERLENDİRMESİ</b>	
Yıl İçinde Sağlanan Toplam Gelir	
Yıl İçinde Yapılan Toplam Gider	
Yeni Yıla Devreden Ödenek	

.....BAROSU  
(İmza)

[R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976]

 [İçindekilere dön](#)

Sosyal Güvenlik Kurumundan:

## **GENEL SAĞLIK SİGORTASI İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ**

### **BİRİNCİ BÖLÜM**

#### **Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel İlkeler**

##### **Amaç**

**MADDE 1 –** (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun genel sağlık sigortası hükümleri ile getirilen hak ve yükümlülükleri ve genel sağlık sigortası işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

##### **Kapsam**

**MADDE 2 –** (1) Bu Yönetmelik; genel sağlık sigortasından yararlandırılacak kişileri, işverenleri, sağlık hizmeti sunucularını, gerçek kişileri, her türlü kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile bunların tüzel kişiliği olmayan şubelerini kapsar.

##### **Dayanak**

**MADDE 3 –** (1) Bu Yönetmelik, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 107 nci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

##### **Tanımlar**

**MADDE 4 –** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aile hekimi: Sağlık Bakanlığı tarafından aile hekimi olarak yetkilendirilen ve Kurum ile sözleşme yapmış hekimleri,

b) Asgari ücret: 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir aylık brüt ücreti,

c) Ayakta tedavi: Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucularında yatırılmaksızın ayakta sağlanan sağlık hizmetlerini,

) Aylık: Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile vazife malullğu hâlinde yapılan sürekli ödemeyi,

d) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,

e) Bakmakla yükümlü olduğu kişi: Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinin dışında kalan genel sağlık sigortalısının, sigortalı sayılmayan veya isteğe bağlı sigortalı olmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan;

1) Eşini,

2) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslek Eğitim Kanununda belirtilen aday ıracılık ve ıracılık eğitimi ile işletmelerde meslek eğitim görmesi hâlinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi hâlinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malul olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını,

3) Her türlü kazanç ve irattan elde ettiği gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olan ve diğer çocuklarından sağlık yardımı almayan ana ve babasını,

f) Fatura: Sağlık hizmeti sunucusu tarafından sunulan sağlık hizmeti sonucunda, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca düzenlenen fatura, serbest meslek makbuzu, bilet, perakende satış fişi ile kamu idarelerinin ilgili mevzuatına göre düzenledikleri belgeleri,

g) Fatura dönemi: Her ayın birinci ve son gününü kapsayan dönemi,

đ) Fatura teslim süresi: Fatura döneminin takip eden ayın birinci gününden onbeşinci gününe (onbeşinci gün dâhil) onbeşinci gün resmî tatil ise takip eden ilk iş gününe kadar ki süreyi,

h) Fatura teslim tarihi: Fatura teslim süresi içinde teslim edilen faturalar için teslim edildiği ayın onbeşinci gününü, fatura teslim süresi içinde teslim edilmeyen faturalar için teslim edildiği ayı takip eden ayın onbeşinci gününü,

ı) Gelir: İş kazası veya meslek hastalığı hâlinde sigortalıya veya sigortalının ölümü hâlinde hak sahiplerine yapılan sürekli ödemeyi,

i) Genel Müdürlük: Sosyal Güvenlik Kurumu Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğünü,

j) Genel sağlık sigortalısı: Kanununun 60 ıncı maddesinde sayılan kişileri,

k) Genel sağlık sigortası: Kişilerin öncelikle sağlıklarının korunmasını, sağlık riskleri ile karşılaşmaları hâlinde ise oluşan harcamaların finansmanını sağlayan sigortayı,

l) Genel sağlık sigortası primi: Genel sağlık sigortasından yararlanabilmek için prim ödeme yükümlüsü tarafından ödenecek olan ve prime esas kazanç üzerinden Kanunda belirtilen oranlarda belirlenen tutarı,

m) Hizmet akdi: 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununda tanımlanan hizmet akdini ve iş mevzuatında tanımlanan iş sözleşmesini veya hizmet akdini,

n) İsteğe bağlı sigorta: Kişilerin isteğe bağlı olarak prim ödemek suretiyle uzun vadeli sigorta kollarına ve genel sağlık sigortasına tabi olmalarını sağlayan sigorta kolunu,

o) İşveren: Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları,

) İyileştirme araç ve gereçleri: Protez ve ortez tanımına girmeyen, tek başına iyileştirme özelliği olan iyileştirici nitelikteki tıbbî cihazları,

p) Kamu idareleri: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin denmiş sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık

ve işletmelerden Türk Ticaret Kanununa tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumlarını,

r) Kanun: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,

s) Katılım payı: Sağlık hizmetlerinden yararlanabilmek için, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişiler tarafından ödenecek tutarı,

ş) Kısa vadeli sigorta kolları: İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası kollarını,

t) Kişiyeye yönelik koruyucu sağlık hizmeti: Kişilerin, hastalıktan korunması veya sağlıklı olma hâlinin sürdürülmesi amacıyla kişiyeye yönelik olarak finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerini,

u) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,

ü) Kurum sağlık kurulu: Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca düzenlenecek raporlardaki teşhis ve bu teşhise dayanak teşkil eden belgeleri incelemek suretiyle, çalışma gücü kaybı ve meslekte kazanma gücü kaybı oranlarını, erken yaşlanma hâlini, vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücü kaybını ve malullük derecelerini belirlemeye yetkili hekimlerden ve/veya dış hekimlerinden oluşan kurulları,

v) Mutat taşıt: İki mahal arasında gidip gelmeye en uygun, kullanılması mutata ve ekonomik olan taşıtları,

y) Ortez: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bir organda oluşan fonksiyon kaybını veya yetersizliğini önlemek ya da vücut parçalarından birini desteklemek veya korumak amacıyla kullanılan tıbbî cihazları,

z) Otelcilik hizmeti: Yatarak tedavilerde hasta ve refakatçisine Kurumca belirlenen standartların üzerinde sunulan yatak, yemek, temizlik vb. hizmetleri,

aa) Ödeme dönemi: Sağlık hizmeti sunucuları faturalarının teslim tarihinden itibaren inceleme ve ödemenin gerçekleştirildiği doksan günlük süreyi,

bb) Ödeme Komisyonu: Beşeri tıbbî ürünlerin/beşeri ilaçların ödeme usul ve esaslarının belirlenmesi hususunda, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan komisyonu,

cc) Protez: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle vücut organlarından bir veya bir kaçının tam veya kısmi kaybında, o organ veya organların fonksiyonlarını yerine getirmek ve/veya görsel olarak vücut bütünlüğünü sağlamaya yönelik tıbbî cihazları,

çç) Sağlık hizmeti: Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere Kanunun 63 üncü maddesi gereği finansmanı sağlanacak tıbbî ürün ve hizmetleri,

dd) Sağlık hizmeti sunucusu: Sağlık hizmetini sunan ve/veya üreten; gerçek kişiler ile kamu ve özel hukuk tüzel kişilerini ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubelerini,

ee) Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu: Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri için Kurumca ödenecek bedelleri belirleyen komisyonu,

ff) Sağlık raporu: Uzman hekim raporunu/sağlık kurulu raporunu,

gg) Uzman hekim raporu: İlgili tek uzman hekim tarafından düzenlenen başhekimlik mührü ve ıslak imza onayı bulunan sağlık raporunu,

ğğ) Sağlık kurulu raporu: İlgili daldan üç uzman hekimin katılımıyla, aynı daldan üç uzman hekim bulunmaması hâlinde ise ilgili dal uzmanı ile birlikte öncelikle bu uzmanlık dalına en yakın uzmanlık dalından olmak üzere başhekimin seçeceği diğer dallardan uzman hekimlerin katılımı ile en az üç uzman hekimden oluşan sağlık kurullarınca düzenlenen, başhekimlik mührü ve ıslak imza onayı bulunan sağlık raporunu,

hh) Sığınmacı ve vatansız: İçişleri Bakanlığı tarafından sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişileri,

ıı) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

- ii) Sosyal sigortalar: Kanunda tanımlanan kısa ve uzun vadeli sigorta kollarını,
- jj) Tebliğ: Kanunun genel sağlık sigortasına ilişkin hükümlerinin uygulanmasını içeren Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğini,
- kk) Tıbben başkasının bakımına muhtaç kişiler: Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırılması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik kapsamında, yetkilendirilmiş özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşlarınca, ağır özürlü olduğu özürlü sağlık kurulu raporu ile belgelendirilen kişileri,
- ll) Tıbbî cihaz: Sağlık Bakanlığı Tıbbî Cihaz Yönetmeliğinde tanımlanan her türlü araç, gereç, alet, cihaz, kişi kullanımına mahsus cihaz, aksesuar veya diğer malzemeleri,
- mm) Tıbbî sarf malzemesi: Protez ve ortez tanımına girmeyen, iyileştirmeyi tek başına sağlamayan, teşhis, tedavi ve bakım amaçlı işlemlerin yapılması esnasında tek sefer ya da sınırlı sayıda kullanılmaya mahsus tıbbî malzemeleri,
- nn) Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri: Ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmelerini,
- oo) Uzun vadeli sigorta kolları: Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kollarını,
- öö) Ücret: Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara saatlik, günlük, haftalık, aylık veya yıllık olarak para ile ödenen ve süreklilik niteliği taşıyan brüt tutarı,
- pp) Ünite: Sosyal güvenlik il müdürlükleri ile sosyal güvenlik merkez müdürlüklerini,
- rr) Vazife malullüğü: Kanunun 47 nci maddesinde tarif edilen vazife ve/veya harp malullüğü hâllerini,
- ss) Yatarak tedavi: Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusunda yatırılarak sağlanan sağlık hizmetlerini,
- şş) Yerleşim yeri: Belediye/büyükşehir belediye mücavir alanını, ifade eder.

#### **Genel ilkeler**

**MADDE 5 –** (1) Kanunun 60 ıncı maddesinde sayılan kişilerin genel sağlık sigortalısı olması zorunludur. Genel sağlık sigortası hak ve yükümlülüklerini ortadan kaldırmak, azaltmak veya başkasına devretmek için sözleşmelere konulan hükümler geçersizdir.

(2) Genel sağlık sigortası kapsamında finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler yararlandırılır.

(3) Genel sağlık sigortası kapsamında finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlanmak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için bir hak, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre bu hizmet ve hakların finansmanının sağlanması Kurum için bir yükümlülüktür. Genel sağlık sigortası kapsamında finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarında, kişilerden alınan primlerin tutarına göre herhangi bir farklılaştırma yapılamaz.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Kapsamdaki Kişiler, Tescil ve Sona Erme**

#### **Genel sağlık sigortalısı sayılanlar**

**MADDE 6 –** (1) Türkiye’de ikamet eden kişilerden;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olanlar,

b) İsteğe bağlı sigortalı olan kişiler,

c) Yukarıdaki (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılmayanlardan;

1) Harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlardan her biri,

2) Sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişiler,

3) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

4) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler,

5) 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

6) 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

7) 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişiler,

8) Harp malullüğü aylığı alan kişiler ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alan kişiler,

9) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen kişiler ile aynı Kanunun ek 16 ncı maddesine göre aylık alan kişiler,

10) 24/6/2008 tarihli ve 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler,

d) Mütakabiliyet esasına da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler,

e) 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu uyarınca işsizlik ödeneği ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan kişiler,

f) Kanun veya Kanundan önce yürürlükte bulunan sosyal güvenlik kanunlarına göre gelir veya aylık alan kişiler,

g) Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve başka bir ülkede genel sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar, genel sağlık sigortalısı sayılır.

(2) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalılardan iş sözleşmesi askıda kalanlar, iş sözleşmesinin askıda kaldığı süre içinde genel sağlık sigortalısı sayılır.

(3) Kanunun geçici 13 üncü maddesine göre 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (a) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(4) Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi gereği Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (a) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(5) Kanunun 37 nci maddesi gereğince evlenme ödeneği alan kız çocuklardan; eşleri tarafından bakmakla yükümlü olunmayanlar ile iki yıllık süre içinde eşlerinden boşanan kız çocukları, gelir/aylıklarının kesildiği tarihten itibaren iki yıllık sürenin sonuna kadar Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrası (f) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(6) Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendine göre işverenin işyerinde ücretsiz çalışan eşi,

b) (b) bendine göre aynı konutta birlikte yaşayan ve üçüncü derece dâhil bu dereceye kadar hısımlar arasında ve aralarına dışarıdan başka kimse katılmaksızın, yaşadıkları konut içinde yapılan işlerde çalışanlar,

c) (c) bendine göre ücretle ve sürekli olarak çalışanlar hariç ev hizmetlerinde çalışanlar,

ç) (f) bendine göre resmî meslek ve sanat okulları ile yetkili resmî makamların izniyle kurulan meslek veya sanat okullarında ve yüksek okullarda fiilen normal eğitim süreleri içinde yapılan, tatbikî mahiyetteki yapım ve üretim işlerinde çalışan öğrenciler,

d) (g) bendine göre sağlık hizmet sunucuları tarafından işe alıştırılmakta olan veya rehabilite edilen hasta veya maluller,

e) (i) bendine göre kamu idareleri hariç olmak üzere, tarım işlerinde veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz işlerde çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan; tarımsal faaliyette bulunan ve yıllık tarımsal faaliyet gelirlerinden, bu

faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarın aylık ortalamasının, bu Kanunda tanımlanan prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler,

f) (k) bendine göre kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlardan, aylık faaliyet gelirlerinden bu faaliyete ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz katından az olduğunu belgeleyenler,

genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi değil iseler bu maddenin birinci fıkrasının ilgili bentlerinden durumlarına uyan bende göre genel sağlık sigortalısı olurlar.

(7) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ilgili kanunları gereğince aylıksız izin sürelerini bir yıla kadar kullananlar, bu süre boyunca genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bir yıla kadar aylıksız izin sürelerinde, bu sürenin bitiminde göreve başlanması hâlinde genel sağlık sigortasından yararlanmak için ayrıca otuz gün prim ödenmesi şartı aranmaz.

(8) Genel sağlık sigortalısı olmamakla beraber, ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince, akit ülkelerden sağlık yardım hakkını kazanmış sigortalı ile gelir ve aylık sahipleri ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireyleri, Türkiye’de geçici veya daimi olarak buldukları sırada, sağlık yardımlarına ihtiyaç duyduklarında, genel sağlık sigortalısı gibi akit ülke adına sağlık yardımlarından yararlanma hakkına sahiptirler.

(9) Bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde sayılan yabancı ülke vatandaşlarının genel sağlık sigortalısı sayılabilmeleri için, kesintisiz bir yıldan fazla oturma izni almış olmaları ve yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı sayılmaması ve sağlık sigortasından yararlanma hakkının bulunmaması şarttır.

(10) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde belirtilenler ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği zorunlu sigortalı olanlar hariç, 18 yaşını doldurmamış çocuklardan;

1) Genel sağlık sigortalısı olan ana ve babaların 18 yaşını dolduruncaya kadar ayrıca bir işleme gerek olmaksızın çocukları bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

2) Genel sağlık sigortalısı olması gerektiği hâlde tescili yapılmamış olan ana ve babaların çocukları sağlık hizmeti sunucularına başvurduğu tarih itibarıyla ana ve babalar genel sağlık sigortalısı sayılmak suretiyle 18 yaşını dolduruncaya kadar bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

3) Bakmakla yükümlü olunan kişi olmaları nedeniyle genel sağlık sigortası kapsamındaki ana ve babaların çocukları Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında,

4) Ana ve babası tarafından bakmakla yükümlü olunan kişi dahi olsa genel sağlık sigortasına ilişkin primlerinin ödenmemesi hâlinde 18 yaşını dolduruncaya kadar 61 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında,

5) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ana ve babasının bulunup bulunmadığına bakılmaksızın ücretsiz faydalananlar ile ana ve babası olmadığı hâlde bu hizmetlerden faydalanmayan çocuklar, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (7) numaralı alt bendi kapsamında,

6) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri gereği sigortalı sayılıp bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre mahkemece ergin kılınmak suretiyle, öğrenimleriyle ilgili görevlerde çalışanlar hariç, 18 yaşını doldurmamış olanlar genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olunan kişi olarak,

genel sağlık sigortalısı sayılırlar.

(11) Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında sayılan kişilerin genel sağlık sigortası hükümleri bakımından hakları devam eder.

**Genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişiler**



**MADDE 7 – (1)** Genel sağlık sigortalısının, sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan;

a) Eşi,

b) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi hâlinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi hâlinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın çalışma gücünü en az %60 oranında yitirdiği kurum sağlık kurulu tarafından tespit edilen evli olmayan çocukları,

c) Her türlü kazanç ve irattan elde ettiği gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olan ve diğer çocuklarından sağlık yardımı almayan ana ve babası, genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak kabul edilir.

(2) Ana ve babası boşanmış çocukların, genel sağlık sigortası kapsamındaki hakları, mahkeme kararı ile velayet hakkı verilmiş olan genel sağlık sigortalısı ana ya da baba üzerinden sağlanır. Velayet hakkı verilmeyen kişinin üzerinden de sağlık hizmeti ile yol gideri, gündelik ve refakatçi hakları sağlanabilir. Bu durum, çocuğun sağlık hizmeti ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlandırılacağı ana ya da baba tarafından Kuruma verilecek bir dilekçe ile belgelenir.

(3) Genel sağlık sigortalısının tescili aşamasında veya sonrasında bakmakla yükümlü olduğu kişilerin elektronik ortamda Kurumca tespit edilememesi hâlinde, genel sağlık sigortalısı tarafından bildirim yapılır.

(4) Kurum, genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu; eşinin, 18 yaşını doldurmuş çocuklarının, ana ve babasının sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlanma hakkının devam edip etmediğini öncelikle elektronik ortamda periyodik olarak kontrol eder. Bunun mümkün olmaması hâlinde gerekli belgeleri kişilerden isteyerek kontrolü yapar.

#### **Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmayanlar**

**MADDE 8 – (1)** Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olunan kişi olarak;

a) Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının;

1) (d) bendi gereğince Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamında sigortalılıkları devam edenler hariç askerlik hizmetlerini er ve erbaş olarak yapmakta olanlar ile yedek subay okulu öğrencileri,

2) (e) bendi gereğince yabancı bir ülkede kurulu herhangi bir kuruluş tarafından ve o kuruluş adına ve hesabına Türkiye'ye bir iş için gönderilen ve yabancı ülkede sosyal sigortaya tabi olduğunu belgeleyen kişiler ile Türkiye'de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, yurt dışında ikamet eden ve o ülke sosyal güvenlik mevzuatına tabi olanlar,

3) (l) bendi gereğince kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen ve temsilciliğin bulunduğu ülkede sürekli ikamet izni veya bu devletin vatandaşlığını da haiz bulunan Türk uyruklu sözleşmeli personelden, bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumunda sigortalı olduğunu belgeleyenler ile kamu idarelerinin dış temsilciliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde ve temsilciliğin bulunduğu ülkenin ilgili mevzuatının zorunlu kıldığı hâllerde, işverenleri tarafından bulunulan ülkede sosyal sigorta kapsamında sigortalı yapılanlar,

b) Ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde bulunan hükümlü ve tutuklular,

c) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki mütekabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı sayılmayan kişilerden, Türkiye'de bir yıldan kısa süreyle yerleşik olanlar,

ç) Sosyal güvenlik sözleşmesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında olup mülga 30/5/1978 tarihli ve 2147 sayılı ve 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı kanunlara göre borçlanarak aylık bağlanan kişilerden Türkiye'de ikamet etmeyenler,

d) İsteğe bağlı sigortalı olan yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hâli bir yılı doldurmamayanlar,

genel sağlık sigortalısı sayılmazlar.

(2) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendine göre harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri, kişi başına düşen aylık tutarı brüt asgari ücretin üçte birinden az olan aile bireyleri ile aynı bendin (2) numaralı alt bendine göre sığınmacı veya vatansız olarak kabul edilen kişilerin eş, çocuk, ana ve babası Kanun gereğince bakmakla yükümlü olunan kişi olarak değerlendirilmez.

(3) 26/10/1990 tarihli ve 3671 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinde sayılanlar genel sağlık sigortalısı sayılmaz.

(4) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında gelir ve aylık alanlar ile genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü oldukları kimseleri aynı fıkranın (c) bendinin (7) numaralı alt bendi kapsamında ayrıca genel sağlık sigortalısı sayılmazlar.

#### **Genel sağlık sigortalılığının başlangıcı, bildirimi ve tescili**

**MADDE 9** – (1) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar; sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı olarak tescil edildikleri tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve ayrıca bir bildirim gerekliliğinin olmaması genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiş sayılır.

(2) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılanların genel sağlık sigortalılıkları Kurumca tescil edildiği tarihten itibaren başlar.

(3) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin;

a) (2) numaralı alt bendinde sayılanların sigortalılığı vatansız ve sığınmacı sayıldıkları tarihten itibaren başlar, bu tarih İçişleri Bakanlığınca,

b) (7) numaralı alt bendinde sayılanların sigortalılığı korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaya başladıkları tarihten itibaren başlar, bu tarih Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunca,

c) (9) numaralı alt bendinde sayılan 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre görevlendirilen köy korucuları ile geçici köy korucularının sigortalılıkları göreve başladıkları tarih itibarıyla başlar, bu tarih görevlendirmelerini İçişleri Bakanlığının onayına sunan Valilik tarafından,

bir ay içinde Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile tescil edilirler.

(4) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (d) bendinde sayılan mütakabiliyet esaslı da dikkate alınmak şartıyla oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan ve Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu sigortalı sayılmayan kişilerden, Türkiye’de bir yıldan kısa süreyle yerleşik olanlar, Türkiye’deki yerleşim süresinin bir yılı geçtiği tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır ve bu tarihten itibaren kendilerince,

b) (e) bendinde sayılanların genel sağlık sigortalılığı işsizlik ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya başladıkları tarihten itibaren başlar, bu tarih Türkiye İş Kurumu tarafından işsizlik ödeneğinin bağlandığı tarihten itibaren,

bir ay içinde Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile tescil edilirler.

(5) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (c) bendinin; (3), (4), (5), (6), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde sayılanlar, aylığa hak kazandıkları,

b) (f) bendinde sayılanlar, gelir veya aylık almaya hak kazandıkları, tarihten itibaren ayrıca bir bildirim gerekliliğinin olmaması genel sağlık sigortalısı olarak tescil edilmiş sayılır.

(6) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olup tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılığı sona erenlerden (g) bendi kapsamına girenler, en geç 1 ay içinde Kuruma başvurmak zorundadırlar. Bu kişilerin (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalılığı, durumlarında değişiklik olduğu tarihten başlar.

(7) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası gereği genel sağlık sigortalısı sayılanların çocukları, ana ya da babanın tescil edilmiş olmasına bakılmaksızın ve ayrıca bir işleme gerek olmaksızın 18 yaşın dolduğu tarihe kadar genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlandırılır. 18 yaşın tespitinde, nüfus kayıtları ve bu kayıtlarda mahkeme kararına göre yapılan düzeltmeler esas alınır.

(8) 18 yaşından küçük çocuğun ana ve babası ölmüş veya gaipliğine karar verilmiş ise 18 yaşına kadar Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (7) numaralı alt bendi kapsamında, primi Devlet tarafından ödenmek üzere genel sağlık sigortalısı sayılır.

(9) Ana ve babası olmadığı hâlde korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmayan 18 yaşından küçük çocukların genel sağlık sigortalılığı, varsa kanunî temsilcisi, yoksa yakınları tarafından Kuruma başvurmaları veya Kurumca bu durumun tespiti hâlinde tescil edilir.

(10) Nüfus kayıt işlemleri yapılmaya kadar yeni doğan çocuğa ilişkin gerekli işlemler; öncelikle anasının üzerinden, ana ölmüş ise babasının üzerinden, ana ve babası ölmüş ise Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından koruma altına alındığı tarihe kadar, ölen ana üzerinden yapılır. Ancak bu süre 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 15 inci maddesinde belirtilen süreyi geçemez.

(11) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında iken bu niteliğin yitirilmesi ve aynı fıkranın (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılması hâlinde, (g) bendine göre tescil işlemi yapılır. (g) bendine göre genel sağlık sigortalısı iken Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamına girilmesi durumunda ise bu bent kapsamında tescil işlemi yapılır. Başvuru için geçecek bir aylık sürede bu kişilerin ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetleri ve yol gideri, gündelik ve refakatçi hakları kesintisiz verilmeye devam edilir.

(12) Genel sağlık sigortalıları Kuruma verilen genel sağlık sigortası giriş bildirgesine göre Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile bilgisayar ortamında tutulan tescil kütüğüne kayıt edilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, aynı zamanda sigortalıların sosyal güvenlik sicil numarasını oluşturur. Sigortalıların tescil ve prim ödemelerine ilişkin her türlü bilgisayar kayıtları sosyal güvenlik sicil numarası altında tutulur. Yabancı uyruklulara Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilecek kimlik numarası aynı zamanda bunlar için sosyal güvenlik sicil numarası olarak kullanılır.

(13) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre genel sağlık sigortalısı sayılanların bildirim, tescil, sigortalılığın sona ermesi ve diğer işlemler ile genel sağlık sigortası kayıtlarının tutulması ve düzeltilmesinde Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

(14) Genel sağlık sigortası giriş bildirgesini süresi içinde vermeyenler hakkında Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre idarî para cezası uygulanır.

(15) Genel sağlık sigortalıları ile ilgili Kurum dışından alınan veya Kurumca düzenlenen kâğıt ortamındaki belgelerden gerekli görülenlerin muhafazası ve bu belgelere erişimi sağlamak üzere elektronik arşiv oluşturulur. Bunlara Kurumca belirlenen usullerle birer numara verilir.

#### **Genel sağlık sigortalılığının sona ermesi**

**MADDE 10** – (1) Genel sağlık sigortalılığı; sosyal güvenlik sözleşmesi hükümleri saklı kalmak şartıyla Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki kişilerin yerleşim yerinin Türkiye dışına taşındığı tarihten veya genel sağlık sigortalısının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

(2) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının;

a) (c) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalının aile içindeki gelirinin asgari ücretin üçte birinden fazla olduğu tarihten,

b) (c) bendinin (2) numaralı alt bendine tabi olanların sığınmacı veya vatansız statüsünü kaybettikleri tarihten,

c) (c) bendinin (3), (4), (5), (6), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentlerinde sayılanların aylık alma haklarını kayb ettikleri tarihten,

ç) (c) bendinin (7) numaralı alt bendine göre koruma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz yararlanma hakkının kaybedildiği veya anasız babasız çocukların 18 yaşını doldurdıkları tarihten,

d) (c) bendinin (9) numaralı alt bendinde sayılan köy koruculuğu ve geçici köy koruculuğu görevinin sona erdiği tarihten,

e) (d) bendinde sayılanların oturma izinlerinin sona erdiği veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olduğu tarihten,

f) (e) bendinde sayılanların işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinin kesildiği tarihten,

g) (f) bendinde belirtilen gelir ve aylık alanların gelir ve aylık alma haklarını kayb ettikleri tarihten,

ğ) (g) bendinde sayılanların aynı fıkranın diğer bentleri kapsamına girdikleri tarihten, itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

(3) Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrası (a) bendi kapsamında sigortalı olanların sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihi takip eden 10 uncu günden, (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olanların ise sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

(4) 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların iş kaybı tazminatı ödemesinin bittiği tarihten itibaren tabi oldukları bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılıkları sona erer.

#### **Genel sağlık sigortalılık hâllerinin değişmesi, birleşmesi veya çakışması**

**MADDE 11 –** (1) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre Kanun veya Kanundan önce yürürlükte bulunan mülga 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı kanunlara göre gelir veya aylık alması nedeniyle genel sağlık sigortalısı sayılanlar, aynı zamanda Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri gereği de genel sağlık sigortalısı sayılmaları hâlinde en son durumlarına göre genel sağlık sigortalısı sayılır.

(2) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b), (d) ve (g) bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanların, daha sonra Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaları hâlinde, en son sigortalılık durumları dikkate alınarak genel sağlık sigortasından sağlık hizmetlerinin finansmanı ve yol gideri, gündelik ve refakatçi hakları sağlanır.

(3) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile Kanunun 60 ıncı maddesinin (c), (e) ve (f) bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanların, daha sonra Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaları hâlinde, en son sigortalılık durumları dikkate alınarak genel sağlık sigortasından sağlık hizmetlerinin finansmanı ve yol gideri, gündelik ve refakatçi hakları sağlanır.

(4) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b), (d) ve (g) bentlerine tabi olan genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte prim borcu ile gecikme cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunanlar, söz konusu borcu sağlık hizmeti sunucusuna başvuru tarihinden sonraki bir tarihte ödemiş olsa dahi, sağlık hizmeti sunucusuna başvuru tarih ile söz konusu borcun yatırıldığı tarih arasında yapılan sağlık hizmeti giderleri ve yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri Kurumca ödenmez.

(5) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinin uygulanmasında evli olanlar için eşlerden hangisinin genel sağlık sigortalısı, hangisinin bakmakla yükümlü olunan kişi olacağının tespiti için tescil aşamasında eşlerden yazılı beyan alınır. Diğer bentler

gereği eşlerin her ikisi için de genel sağlık sigortalılık şartlarının oluşması hâlinde, her ikisi de ayrı ayrı genel sağlık sigortalısı sayılır.

(6) Harp malulleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık almakla birlikte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (8) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(7) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlaması hâlinde de Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (8) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(8) 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış maluller, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlaması hâlinde Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (6) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Genel Sağlık Sigortası Primleri

#### Genel sağlık sigortalısının prime esas kazançları

**MADDE 12 –** (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sayılan genel sağlık sigortalılarının prime esas kazançları, Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenir.

(2) İsteğe bağlı sigorta kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının prime esas kazançları, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında olmak koşuluyla kendilerince belirlenir.

(3) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrası (c) bendinde belirtilen ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamına girmeyen genel sağlık sigortalarının prime esas kazançları,

a) Anılan bendin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmak için müracaat etmekle birlikte bu bent kapsamında sayılmayanlardan, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilen aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarı;

1) Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilen kişiler için Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biridir.

2) Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilen kişiler için Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarıdır.

3) Asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilen kişiler için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katıdır.

b) Kanunun 60 ıncı maddesi birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilenler için asgari ücrettir.

(4) Mütakabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan genel sağlık sigortalısının prime esas kazancı, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının iki katının otuz günlük tutarıdır.

(5) 4447 sayılı Kanun gereğince işsizlik ödeneği ve ilgili kanunları gereğince kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan genel sağlık sigortalısının prime esas kazancı, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırındır.

(6) 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların prime esas aylık kazançları, iş kaybı tazminatı aylık tutarıdır.

(7) Yukarıda sayılanlar dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar için prime esas kazanç, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının iki katının otuz günlük tutarındır.

#### **Genel sağlık sigortası prim oranları**

**MADDE 13 –** (1) Genel sağlık sigortası prim oranı, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri ile Kanunun 5 inci maddesi (g) bendi kapsamındakiler için Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına göre hesaplanan prime esas kazancın %12,5'idir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile Kanunun 5 inci maddesi (g) bendine tabi olanlar için bu primin %5'i sigortalı, %7,5'i ise işveren hissesidir.

(2) İsteğe bağlı sigorta kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların kendilerince belirlenen prime esas aylık kazançlarının %12'si genel sağlık sigortası primidir. Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine göre Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden isteğe bağlı sigortaya devam edenlerden ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

(3) Kanunun 60 ıncı maddesi birinci fıkrası (a) ve (b) bentleri dışında kalanlar ile 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanların genel sağlık sigortası prim oranı, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen prime esas kazançlarının %12'sidir.

(4) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda kaldığı aylara ait genel sağlık sigortası primi, Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazancın alt sınırının 30 günlük tutarındır.

(5) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına girenler için prim ödeme yükümlülerinin ödeyecekleri genel sağlık sigortası primi; primin tahakkuk ettirileceği ay itibarıyla anılan bendin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan toplam kişi sayısının üçe bölünmesi suretiyle bulunacak kişi sayısına (3) ilâ (10) numaralı alt bentlerde sayılan kişi sayısının eklenmesi suretiyle bulunacak toplam kişi sayısı esas alınarak hesaplanır. Ancak, bu kişilerden aynı zamanda Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamı dışındaki bentlerin kapsamına girerek genel sağlık sigortalısı sayılanlar, bu fıkra göre tespit edilecek kişi sayısı hesabına dâhil edilmez.

(6) Bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinin altı, yedi ve sekizinci fıkralarında sayılanlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz.

#### **Prim ödeme yükümlüsü**

**MADDE 14 –** (1) Genel sağlık sigortası bakımından,

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine tabi olanlar için bunların işverenleri,

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olanlar, isteğe bağlı sigortalı olanlar ile Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentlerinde sayılanların kendileri,

c) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde sayılan kişiler için primi, yılı merkezî yönetim bütçesinden karşılanmak üzere ilgili kamu idareleri,

d) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde sayılan kişiler ile Kanunun geçici 13 üncü maddesinde belirtilenler için Türkiye İş Kurumu,

e) Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine tabi olanlar için işverenleri, prim ödeme yükümlüsüdür.

(2) Kamu idaresine ait işyerlerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda kaldığı aylara ait genel sağlık sigortası primi, ilgili kamu idaresince ödenir.

(3) İsteğe bağlı sigortalı olanlar, bakmakla yükümlü olunan kişi olsa dahi, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır ve genel sağlık sigortası primini de ödemekle yükümlüdürler. Yabancı ülke vatandaşlarından Türkiye'de yerleşik olma hâli bir yılı doldurmadıkça genel sağlık sigortası primi alınmaz ve bu kişiler genel sağlık sigortalısı sayılmaz.

#### **Primlerin ödenmesi ve aylık prim ve hizmet belgesi**

**MADDE 15** – (1) Genel sağlık sigortası primlerinin ödenmesinde, Kanunun 88 inci maddesi ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Yalnızca genel sağlık sigortasına tabi olanlar için aylık prim ve hizmet belgesi alınmaz. Genel sağlık sigortası priminin alınmasına esas tahakkuk işlemi, Kurumca oluşturulur.

(3) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Bu durumda olan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri, Kanunun 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi veya (g) bendi kapsamında ödenir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Sağlık kartı ve istirahat raporları**

#### **Sağlık kartı düzenlenmesi**

**MADDE 16** – (1) Kurum, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin muayene ve tedavileri için sağlık hizmeti sunucularına başvurularında gösterilmek üzere sağlık kartı düzenleyebilir.

(2) Kurum, sağlık kartının şeklini, bu kartın kullanımına ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye yetkilidir.

#### **İstirahat raporlarında uygulanacak usul ve esaslar**

**MADDE 17** – (1) İstirahat raporlarının Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenmesi şarttır. Kurumla sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen ve istirahat süresi 10 günü geçmeyen raporlar, Kurumla sözleşmeli resmî sağlık hizmeti sunucusu hekimi tarafından, 10 günü aşan raporlar ise Kurumla sözleşmeli resmî sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulunca onandığı takdirde geçerli olur.

(2) Ayaktan tedavilerde sigortalıya tek hekim raporu ile bir defada en çok 10 gün istirahat verilebilir. İstirahat sonrasında kontrol muayenesi raporda belirtilmiş ise toplam süre yirmi günü geçmemek kaydı ile istirahat uzatılabilir. Yirmi günü aşan istirahat raporları sağlık kurulunca verilir. Sağlık kurulunun ilk vereceği istirahat süresi sigortalının tedavi altına alındığı tarihten başlamak üzere altı ayı geçemez. Tedaviye devam edilmesi hâlinde malullük hâlinin önlenebileceği veya önemli oranda azaltılabileceği sağlık kurulu raporu ile tespit edilirse bu süre uzatılır.

(3) Sigortalılara bir takvim yılı içinde tek hekim tarafından ayaktan tedavilerde verilecek istirahat sürelerinin toplamı kırk günü geçemez. Bu süreyi geçen istirahat raporları sağlık kurulunca verilir.

(4) Kurumca yetki tanınan işyeri hekimi bir kerede en fazla 2 gün istirahat verebilir.

(5) İstirahat raporlarında sigortalının çalışıp çalışmayacağı veya kontrol muayenesinin yapılıp yapılmayacağı hususu belirtilir. İstirahat raporunun bir nüshası işyerlerine ibraz edilmesi için sigortalılara verilmek, bir nüshası Kuruma gönderilmek üzere en az iki nüsha olarak düzenlenir.

(6) Kurumca yetkilendirilen tek hekim veya sağlık kurulu tarafından verilecek istirahatlar, örneği Kurumca belirlenecek belgenin doldurulması veya elektronik ortamda düzenlenmesi suretiyle verilir.

(7) Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, geçici iş göremezlik belgeleri ile geçici iş göremezliğe ilişkin sağlık kurulu raporlarının birer nüshası düzenlendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde sigortalının iş yerinin kurulu bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine, sözleşmeli ülke sigortalısının belgeleri ise sağlık yardımı belgesini düzenleyen sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine gönderilir.

(8) Ülkemizin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri çerçevesinde akit ülke sigorta kurumu mevzuatına göre düzenlenen ve sözleşmenin uygulanmasına ilişkin formüllerle Kuruma bildirilen istirahat raporları aynen kabul edilir.

(9) Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerdeki tedaviler sonucu verilen istirahat raporlarının ülkemiz dış temsilciliklerince onanması hâlinde Kurumca ayrıca tasdik aranmaz.

(10) Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülke sosyal güvenlik kurumları sigortalılarının, muayene ve tedavileri sonucu düzenlenecek istirahat raporlarında bu Yönetmelikte belirlenmiş usul ve esaslar uygulanır. Bu raporların, akit ülke sosyal güvenlik kurumlarına intikal ettirilebilmesi için Kuruma verilmesi zorunludur.

(11) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa tabi personel için verilecek istirahat raporları usul ve esasları, Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Finansmanı Sağlanan Sağlık Hizmetleri ve Yol Gideri, Gündelik ve Refakatçi Giderleri**

#### **Finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin amacı ve kapsamı**

**MADDE 18** – (1) Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlıklı kalmaları, hastalanmaları hâlinde sağlıklarını kazanmaları, iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanması, iş göremezlik hâllerinin ortadan kaldırılması veya azaltılması, iş kazası ve meslek hastalığına, kazaya, hastalıklara veya konjenital (doğuştan) nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan durumlarda vücut bütünlüğünün sağlanması amacıyla Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan sağlık hizmetlerinin finansmanı Kurumca sağlanır.

#### **Finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin belirlenmesi**

**MADDE 19** – (1) Kanunun 63 üncü maddesi birinci fıkrası (a), (b), (c), (d) ve (e) bentleri gereği finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri, Sağlık Bakanlığınca tıbben sağlık hizmeti olarak kabul edilen sağlık hizmetleri esas alınarak Kurumca belirlenir.

(2) İnsan sağlığına zararlı madde bağımlılığını önlemeye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.

#### **Finansmanı sağlanan diğer sağlık hizmetlerinin belirlenmesi**

**MADDE 20** – (1) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi doğrultusunda sağlanacak sağlık hizmetleri ile ilgili teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemelerinin sağlanması, takılması, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetlerinin, türleri, miktarları ve kullanım süreleri, ödeme usul ve esasları, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.

#### **Finansmanı sağlanan ilaçların tespiti ve temin esasları**

**MADDE 21** – (1) Kurumca finansmanı sağlanacak beşeri ürün/beşeri ilaçlar, Kurum, Sağlık Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinden oluşturulan Ödeme Komisyonu marifetiyle tespit edilir. Ödeme Komisyonu oluşturulması, çalışma usul ve esasları Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurum tarafından çıkarılacak yönerge ile belirlenir.

(2) Kurumca finansmanı sağlanan beşeri ürün/beşeri ilaçların listesi, Kurumca çıkarılacak tebliğle duyurulur.

(3) Kurumca finansmanı sağlanan ve ayaktan tedavilerde gerekli görülen ilaçların, Kurumla sözleşmeli eczanelerden temin edilmesi zorunludur. Ancak, acil hâller nedeniyle genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz eczanelerden reçete karşılığı temin ettiği ilaçların bedelleri, acil hâlin Kurum ünitelerince kabul olunması kaydıyla kişilere ödenir.



(4) Kurum, genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavisi için gerekli görülen ancak, ülkemizde ruhsatlı olmayan veya ruhsatlı olduğu hâlde çeşitli nedenlerle üretilmeyen veya ithalatı yapılmayan ilaçların yurt dışından teminine ilişkin usul ve esasları, Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.

#### **Finansmanı sağlanan tıbbî malzemelerin tespiti ve temin esasları**

**MADDE 22 –** (1) Kurum, finansmanı sağlanan ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemelerini ve bu malzemelerin temini, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetleri ile ödeme usul ve esasları Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.

(2) Kurumca tıbbî cihaz bilgi bankasına kaydedilmesi zorunlu olduğu bildirilen tıbbî malzeme bedelleri, kayıt altına alınıncaya kadar ödenmez. Kurum tıbbî cihaz bilgi bankasına kayıt işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Kurumca ıkarılacak yönerge ile belirlenir.

(3) Kurum, finansmanı sağlanan tıbbî malzemeleri kiralama, satın alma vb. usullerle de temin etmeye yetkilidir.

#### **Devam eden tedaviler**

**MADDE 23 –** (1) Kanunun 60 ıncı maddesi birinci fıkrası hükümlerine göre genel sağlık sigortalısı olan kişilerin, tabi olduğu bent kapsamındaki genel sağlık sigortalılığının sona erdiği tarihte devam etmekte olan tedavileri nedeniyle sağlanacak sağlık hizmetleri, kişinin iyileşmesine kadar Kurumca sağlanır. Devam etmekte olan tedavi, kişilerin genel sağlık sigortalısı sayılma şartlarının yitirildiği tarihte sağlık hizmeti sunucusundaki yatarak sağlanmakta olan tedavilerini ifade eder. Kişilerin var olan kronik hastalıkları nedeniyle müteakip müracaatları devam etmekte olan tedavi olarak değerlendirilmez.

#### **Finansmanı sağlanmayan sağlık hizmetleri**

**MADDE 24 –** (1) Kurumca;

a) Vücut bütünlüğünü sağlamak amacıyla yapılan ve iş kazası ile meslek hastalığına, kazaya, hastalıklara veya konjenital nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan durumlarda yapılacak sağlık hizmetleri dışında estetik amaçlı yapılan her türlü sağlık hizmeti ile estetik amaçlı ortodontik diş tedavilerinin,

b) Sağlık Bakanlığınca insan sağlığı bakımından kullanılmasına veya uygulanmasına izin veya ruhsat verilmeyen sağlık hizmetlerinin,

c) Sağlık Bakanlığınca tıbben sağlık hizmeti olduğu kabul edilmeyen sağlık hizmetlerinin,

) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri kapsamına giren yabancı ülke vatandaşlarının genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayıldığı tarihten önce var olan kronik hastalığa ilişkin sağlık hizmetlerinin,

finansmanı sağlanmaz.

#### **Bilimsel komisyonlar**

**MADDE 25 –** (1) Kurum, finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemelerinin sağlanması, takılması, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetlerinin türlerinin, miktarlarının ve kullanım sürelerinin, ödeme usul ve esaslarının belirlenmesine yönelik olarak komisyonlar kurabilir, niversiteler, ulusal ve uluslararası tüzel kişilerle işbirliği yapabilir.

(2) Komisyonların görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları Maliye Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.

#### **Yardımcı reme yöntemi tedavileri**

**MADDE 26 –** (1) Kurumca;

a) Evli olmakla birlikte eşlerden herhangi birinin evlat edinilmiş çocukları hariç soybağı kurulmuş sağ çocuğunun olmaması koşuluyla genel sağlık sigortalısı kadın ise kendisinin, erkek ise bakmakla yükümlü olduğu karısının;

1) Yapılan tıbbî tedavileri sonrasında normal tıbbî yöntemlerle çocuk sahibi olamadığının ve ancak yardımcı üreme yöntemi ile çocuk sahibi olabileceğine dair Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularınca sağlık kurulu raporu düzenlenmiş olması,

2) 23 yaşını doldurmuş, 40 yaşından gün almamış olması,

3) Son üç yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alınmamış olduğunun Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulları tarafından belgelenmesi,

4) Uygulamanın yapıldığı merkezin Kurum ile sözleşmeli olması,

5) En az beş yıldır genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi olup, 900 gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması, şartlarının birlikte gerçekleşmesi hâlinde en fazla iki deneme ile sınırlı olmak üzere yardımcı üreme yöntemi tedavilerinin,

b) Bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması ve Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucuları sağlık kurulları tarafından tıbben zorunlu görülmesi hâlinde yardımcı üreme yöntemi tedavilerinin, finansmanı sağlanır.

(2) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ve bedelleri sosyal güvenlik kurumlarınca ödenen yardımcı üreme yöntemi tedavileri, işlem adetlerinin hesaplanmalarında dikkate alınır.

(3) Yardımcı üreme yöntemi tedavisine başlanan kadının deneme öncesi 39 yaşını doldurmuş olması durumunda, yardımcı üreme yöntemi tedavisine ait bedeller, tedaviye daha önce başlanmış olsa dahi Kurumca karşılanmaz.

(4) Yardımcı üreme yöntemi tedavisinde kullanılan ilaçlardan hasta katılım payı tahsil edilir.

#### **İşitme cihazı**

**MADDE 27** – (1) İşitmenin cihaz ile düzeltilmesinin mümkün olduğunun Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi kaydıyla Kurumca karşılanır.

(2) Her iki kulak için işitme cihazı bedeli ödenebilmesi için, sağlık kurulu raporunda işitme cihazı kullanılması gerektiğinin belirtilmesi gerekmektedir.

(3) İşitme cihazının yenilenme süresi beş yıldır. Ancak, işitme durumunda değişiklik olması ve verilen cihazın yeterli gelmemesi durumunda bu durumun Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi hâlinde veya ilgililerin kusuru olmaksızın garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu tarafından sağlık kurulu raporuyla belgelenmesi ve onarımının yapılamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

#### **Gözlük cam ve çerçeveleri**

**MADDE 28** – (1) Göz hastalıkları uzmanları ile bu dalda ihtisas yapmakta olan hekimler tarafından düzenlenen reçeteye dayanılarak alınacak gözlük camları ile çerçeve bedelleri Kurumca karşılanır.

(2) Çeşitli gözlük camı kullanılmasına lüzum görüldüğünde her cam için ayrı bir çerçeve bedeli kurumca ödenir.

(3) Gözlük camı ve çerçeve 3 yılı geçmeden yenilenmez. Bu süre öncesinde temin edilen cam bedellerinin ödenmesine ilişkin kriterler Tebliğle belirlenir.

(4) Gözlük cam ve çerçeve bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

#### **Konuşma cihazı**

**MADDE 29** – (1) Kurumla sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulu raporu ile belgelenmek kaydıyla konuşma cihazı bedelleri, Kurumca karşılanır.

(2) Konuşma cihazının yenilenme süresi beş yıl olup, bu süre dolmadan onarılmaz ve yenilenmez. Ancak, temin edilen konuşma cihazının ilgililerin kusuru olmaksızın garanti süresi dışında cihazın arızalanması nedeniyle kullanılamaz hâle geldiğinin Kurumla

sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu tarafından sağlık kurulu raporuyla belgelenmesi ve onarımının yapılamaması hâlinde, süresinden önce yenilenmesi mümkündür.

#### **Ağız protezleri ve diş tedavileri**

**MADDE 30** – (1) Diş tedavileri sırasında; altın, platin, paladyum+platin, iridyum+platin, iropal gibi kıymetli madenler ile argenco 23, bego gold EWL ve polliag-M gibi bileşiminde kıymetli maden bulunan maddelerin bedelleri ödenmez.

(2) Kemik içi dental implantların bedelleri ödenmez. Ancak, maksillofasiyal travma ve tümörler sonucu aşırı kemik kaybı olan ya da damak yarığı gibi deformiteleri olan hastalar ile rutin tedavilerle başarılı olunamayan rezorbe alt-üst çene vakalarında (en az 2 en fazla 4 implant ile sınırlı kalmak koşuluyla) klasik protez ile çözülemeyen ve implant tedavisinin zorunlu olduğunun üniversite diş hekimliği fakültelerinden cerrahi, protez ve periodontoloji anabilim dallarından en az birer öğretim üyesinin katılımıyla oluşacak sağlık kurulu tarafından karara bağlanması ve kaç ünite yapılacağına sağlık kurulu raporunda belirtilmesi şartıyla, kemik içi dental implant ve tedavi bedeli Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen bedel üzerinden Kurumca karşılanır.

(3) Hareketli ve sabit protezler dört yıldan önce yenilenmez.

#### **Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri**

**MADDE 31** – (1) Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri için ödenecek tutarlar Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında hekimin veya diş hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır. 18 yaşını doldurmamış çocuklar için refakatçi kalınmasının tıbben lüzum görülmesi şartı aranmaz.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılan hekim veya diş hekiminin muayenesi veya tedavisi sonrasında, gerekli teşhis ve tedavi cihazlarının veya ilgili branş uzmanının bulunmaması gibi tıbbî ve zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışına hekim veya diş hekimi tarafından tıbben lüzum görülmesi üzerine yapılan sevklerde;

a) Ayakta tedavilerde, kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş tarihleri için yol gideri, sevk edilen sağlık hizmeti sunucusuna müracaat tarihi ile tedavinin sona erdiği tarihler arasında istirahatli olunan süreler hariç olmak üzere gündelikleri,

b) Yatarak tedavilerde, kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş tarihleri için yol gideri ve gündelikleri ile yatarak tedavi gördüğü tarihlerde refakatçisinin yatak ve yemek gideri,

Kurumca ödenir. 18 yaşını doldurmamış çocuklar hariç olmak üzere, refakatçilere yol gideri ve gündelik ödenebilmesi için, hekim veya diş hekiminin refakatçi kalınmasına tıbben lüzum görmesi şarttır.

(4) Kurumca refakatçi giderlerinin ödenebilmesi için sevk ile müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunda düzenlenen refakatçi kalındığına dair belgelenin ibrazı şarttır. Yatarak tedavilerde, tedavinin sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılması hâlinde refakatçi yatak ve yemek gideri sağlık hizmeti sunucusu tarafından faturalandırılır, ayrıca şahsa ödeme yapılmaz.

(5) Yerleşim yeri dışına sevklerde yol giderinin ödenmesi, kişinin muayene veya tedavi olduğu yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmetinin sağlanabildiği en yakın sağlık hizmeti sunucusu dikkate alınmak suretiyle yapılır. Kişinin daha uzak bir yerleşim yerindeki sağlık hizmeti sunucusuna gitmesi hâlinde, en yakın sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerden itibaren oluşacak yol gideri farkı kendisince karşılanır. Kişilerin özel araçları ile sağlık hizmeti sunucusuna gidiş ve dönüşlerinde mutad taşıt ücreti ödenir.

(6) Sevk yapılmaksızın yerleşim yeri dışındaki bir sağlık hizmeti sunucusundan sağlık hizmeti alınması hâlinde yol gideri ve gündelik ödenmez. Ancak yatarak tedavilerde hekim

veya diş hekimii tarafından tibben refakata lüzum görölmesi üzere, refakatçi için yatış süresi ile sınırlı olmak üzere sağlık hizmeti sunucusuna yatak ve yemek gideri ödenir.

(7) Belli bir program çerçevesinde tedavi gören (kemoterapi, radyoterapi, diyaliz vb) genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ilk sevk belgesine istinaden tedavilerinin devamı niteliğindeki diğer müracaatları nedeniyle yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenmesinde her gidişleri için sevk belgesi aranmaz. Ödeme işlemleri, ilk sevk belgesine istinaden diğer müracaatlara ilişkin tedavi gördüğü tarihleri belirtir müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunca düzenlenecek belge doğrultusunda yürütölür.

(8) Hekim ve diş hekimlerince sağlık hizmeti sunucusuna yapılan sevkler, sevkini yapıldığı gün dâhil üç işgünü geçerlidir.

(9) Sevk edilen yerde, sağlık hizmeti sunucusunda yatarak tedavi edilmesi gerekli görölmesine rağmen, yatak bulunmaması nedeniyle sağlık hizmeti sunucusuna yatırılmaksızın geçen günler için bu durumun sağlık hizmeti sunucusunca belgelenmesi şartıyla beş günü geçmemek üzere gündelik ödenir.

(10) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavileri için, yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna mutat taşıt dışındaki taşıtla nakline ilişkin bedellerin ödenebilmesi için bu durumun sağlık kurulu raporu ile belgelenmesi ve raporda taşıt tipinin belirtilmesi gereklidir.

(11) Kanunun 94 üncü maddesi gereğince Kurum tarafından gerekli görölün kontrol muayeneleri için yerleşim yeri dışına Kurumca yapılan sevklerde bu madde hükümleri uygulanır.

(12) Yerleşim yeri dışındaki sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilen, ancak yapılan tedavilere rağmen vefat eden genel sağlık sigortasından yararlandırılan kişilerin cenazesinin nakline ilişkin giderler Kurumca karşılanır.

(13) Kanunun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yurtdışına yapılacak sevklerde yol, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenmesinde bu madde hükümleri uygulanır. Bu kişilerin tedavisi sırasında ölümü hâlinde, cenazesinin nakil gideri ile varsa refakatçisinin yurda dönüş için gerekecek yol giderleri de Kurumca karşılanır.

(14) Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusu tarafından yapılan sevklerdeki yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin ödenebilmesi için sevkini, acil hal nedeniyle yapıldığının Kurumca kabul edilmesi gereklidir.

(15) Uzun ve kısa vadeli sigorta kolları bakımından sürekli iş göremezlik, malullük, çalışma gücü kaybı hâllerinin tespiti veya bu amaçla yapılan kontroller nedeniyle oluşan sağlık hizmeti giderleri ile sağlık hizmeti sunucusuna yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik ve yol giderleri, refakatçi giderleri, kısa ve uzun vadeli sigorta kolları prim gelirlerinden karşılanır.

(16) Organ, doku ve kök hücre nakline ilişkin yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

## ALTINCI BÖLÜM

### Sağlık Hizmetlerinden ve Yol Gideri, Gündelik ve Refakatçi Haklarından Yararlanma Şartları

#### Sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlanma şartları

**MADDE 32** – (1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlanabilmeleri için;

a) Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentleri hariç diğer bentleri gereği genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihten önceki son bir yıl içinde toplam otuz gün genel sağlık sigortası prim gün sayısının olması,

b) Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (g) bendine tabi olan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yukarıdaki

bentte sayılan şartla birlikte, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte atmış günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması,

c) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentlerine tabi olan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin (a) bendinde sayılan şartla birlikte, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması,

şarttır.

(2) Ancak;

a) 18 yaşını doldurmamış kişilere sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

b) Acil hâllerde sadece acil hal nedeniyle sunulan sağlık hizmeti bedelleri,

c) Sağlık Bakanlığınca duyurulan bildirim zorunlu bulaşıcı hastalıklar listesinde yer alan hastalık tespit edilen kişilere, sadece bu hastalığı nedeniyle sunulan sağlık hizmeti bedelleri,

ç) İş kazasına ve meslek hastalığına uğrayan kişilerin bu durumlarının belgelenmesi koşuluyla bu durumlarına ilişkin sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

d) Kanunun 63 üncü maddesi birinci fıkrası (a) bendi gereği sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

e) Kanunun 63 üncü maddesi birinci fıkrası (c) bendi gereği analık hâli nedeni ile sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

f) Tıbben başkasının bakımına muhtaç olan kişilere sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

g) Kanunun 75 inci maddesinde sayılan afet ve savaş hâli ile grev ve lokavt hâllerinde sağlanan sağlık hizmetleri bedelleri,

ile bu sağlık hizmetlerine ilişkin yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin karşılanmasında birinci fıkrada sayılan hükümlerin yerine getirilmesi şartı aranmaz.

(3) Birinci fıkrada belirtilen 18 yaşını doldurmamış kişiler hariç olmak üzere, diğer istisnalar nedeniyle sağlık hizmetinin ve yol gideri, gündelik ve refakatçi hakların birinci fıkrada belirtilen şartlara bakılmaksızın Kurumca finansmanının sağlanabilmesi için, söz konusu istisnaların belgelenmesi ya da tıbben tespit edilmiş olması şarttır. Söz konusu belgelendirmenin ya da tıbbî tespitin hastanın sağlık hizmeti sunucusuna başvurusundan sonra yapılmış olması hâlinde de birinci fıkrada belirtilen şartlar aranmaz.

(4) Birinci fıkrada belirtilen otuz günlük prim ödeme süresinin hesabında, genel sağlık sigortalısının tescil tarihinden itibaren otuz gün dolmadan prim tutarını ödemiş olması, birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen otuz günlük sürenin dolduğu şeklinde uygulanamaz.

(5) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılması nedeniyle genel sağlık sigortalısı olanlarda, ilgili kanunları gereğince kullandıkları aylıksız izin sürelerinin bitiminden sonra göreve başlamaları hâlinde ve göreve başlamaları için tanınan sürelerde, otuz günlük prim gün sayısı şartı aranmaz.

(6) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların aynı ay içinde zorunlu sigorta kapsamında prim ödeme gün sayısı bulunması durumunda, ayın kalan günleri için isteğe bağlı sigorta gün sayısı kadar genel sağlık sigortası primi ödemeleri hâlinde sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlandırılır.

(7) Genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamından çıkanların, genel sağlık sigortalısı olduğu tarihten itibaren otuz gün içinde sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki prim gün sayısı aranmaz.

(8) Kanunun 60 ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanların;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilenlerden sigortalılıkları sona ermeyenler hariç olmak üzere herhangi bir sebeple silah altına alınan sigortalının askerlikte geçen hizmet süresi,

b) Hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçen süre,

c) İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalının iş göremediği süre,

d) Sigortalının greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hâllerinde geçen süre, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihten önceki son bir yıl içinde toplam otuz günün hesabında dikkate alınmaz.

(9) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar, zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihten itibaren on gün süreyle genel sağlık sigortasından yararlanırlar. Bu kişilerin sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten geriye doğru bir yıl içinde doksan günlük zorunlu sigortalılıkları varsa, sigortalılık niteliğini yitirdikleri tarihten itibaren doksan gün süreyle zorunlu sigortalılıklarından sonraki genel sağlık sigortalılıklarından dolayı prim borcu olup olmadığına bakılmaksızın bakmakla yükümlü olduğu kişiler dâhil sağlık hizmetlerinden yararlandırılırlar.

(10) Kanunun 60 ıncı maddesinde belirtilen genel sağlık sigortalısı sayılma şartlarının yitirilmesi hâlinde, devam etmekte olan tedavi nedeniyle sağlanacak sağlık hizmetleri kişinin iyileşmesine kadar sürer.

(11) Analık hâli nedeni ile sağlanan ilk sağlık hizmeti sonrasındaki sağlık hizmetlerinden yararlanmak için birinci fıkrada belirtilen hükümler aranır.

(12) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (b), (d) ve (g) bentlerine tabi olan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte; kısa ve uzun vadeli sigorta primleri dâhil genel sağlık sigortası prim borcunun olup olmadığının belirlenmesinde ödeme vadesi dolmamış prim borçları dikkate alınmaz.

## YEDİNCİ BÖLÜM

### Katılım Payı, Sevk Zinciri, Acil Hâller ve İstisnai Sağlık Hizmetleri

#### Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payı

**MADDE 33** – (1) Katılım payı, ayakta tedavide her bir hekim ve diş hekimi muayenesi için 2 Yeni Türk Lirası olarak uygulanır. Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payı tutarı, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı kadar her yıl artırılır. Yeniden değerlendirme oranı kadar artırılması hâlinde çıkan yeni kuruş kesirlerini tama iblağ etmeye Kurum yetkilidir.

(2) Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkrada belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularında yapılan muayenelerde ise önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı dikkate alınmak suretiyle yarısına kadar indirmeye veya beş katına kadar artırmaya, gerektiğinde bu tutarları kanunî tutarlarına getirmeye veya indirmeye Kurum yetkilidir.

(3) Bu madde hükümleri sözleşmeli ülke sigortalılarına da uygulanır.

#### Ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri katılım payı

**MADDE 34** – (1) Katılım payı alınacak ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri Kurumca belirlenir.

(2) Katılım payı, ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri için Kurumca ödenen bedeller üzerinden Kurumdan gelir ve aylık alan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde on, kapsamdaki diğer genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde yirmi olarak uygulanır.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri için ödeyecekleri katılım payının tutarı, sağlık hizmetinin alındığı tarihteki asgari ücretin yüzde yetmişbeşini geçemez. Yüzde yetmişbeşlik üst sınırın hesaplanmasında her bir ortez, protez, iyileştirme araç ve gereci bağımsız olarak değerlendirilir.

(4) Bu madde hükümleri sözleşmeli ülke sigortalılarına da uygulanır.

#### Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar için katılım payı

**MADDE 35** – (1) Ayakta tedavide sağlanan ilaçlar için katılım payı, Kurumdan gelir ve aylık alan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde on,

kapsamdaki diğer genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde yirmi olarak uygulanır.

(2) Yatarak tedavi sonrasında hasta taburcu edilirken tedavisinin devamı için düzenlenen reçeteler için katılım payı, ayakta tedavi kabul edilerek birinci fıkrada belirtilen oranlarda uygulanır.

(3) Bu madde hükümleri sözleşmeli ülke sigortalılarına da uygulanır.

#### **Yardımcı reme yöntemi tedavilerinde katılım payı**

**MADDE 36 –** (1) Yardımcı reme yöntemi tedavisinde kullanılan ilaçlar için katılım payı, Kurumdan gelir ve aylık alan genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde on, kapsamdaki diğer genel sağlık ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için yüzde yirmi olarak uygulanır.

(2) Yardımcı reme yöntemleri işlem ücretleri için alınacak katılım payı, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen işlem ücretleri üzerinden ilk denemede yüzde otuz, ikinci denemede yüzde yirmibeş olarak uygulanır.

(3) Yardımcı reme yöntemleri işlem ücretleri için ödenecek katılım payında bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesinde belirtilen üst limit uygulanmaz.

#### **Katılım payı tahsili**

**MADDE 37 –** (1) Katılım paylarının tahsilatına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

(2) Kurum, katılım paylarını, gelir veya aylık alan kişilerin gelir veya aylıklarından, çalışanların ücret veya maaşlarından mahsup edilmek suretiyle tahsile yetkilidir. Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularına, tahsil ettikleri katılım payı düşüldükten sonra kalan tutar ödenir.

#### **Katılım payı iadesi**

**MADDE 38 –** (1) Harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan vatandaşlar ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, vatansızlar ve sığınmacılar, 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin demiş oldukları katılım payları, talepleri hâlinde, 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre kendilerine geri ödenir. demeyi yapacak idare, kişinin genel sağlık sigortalısı ya da bakmakla yükümlü olunan kişi olduğunun belgelemesini istemekle yükümlüdür.

#### **Katılım payı alınmayacak hâller, sağlık hizmetleri ve kişiler**

**MADDE 39 –** (1) Katılım payı alınmayacak hâller, sağlık hizmetleri ve kişiler şunlardır:

a) İş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan genel sağlık sigortalısından, bu durumları nedeniyle sağlanan sağlık hizmetleri için bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

b) Askeri tatbikat ve manevralarda sağlanan sağlık hizmetleri için bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

c) Kanunun 75 inci maddesinde yer alan afet ve savaş hâli nedeniyle sağlanan sağlık hizmetleri için bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

) Aile hekimi muayenelerinde, bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesinde belirtilen katılım payı alınmaz.

d) Genel sağlık sigortalısı ya da bakmakla yükümlü olduğu kişilere sağlanan kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri için bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

e) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları tarafından sağlık raporu ile belgelendirilmek şartıyla; Kurumca belirlenen kronik hastalıklarda bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz. Kurum, ayakta tedavide hekim ve diş

hekim muayenesi, ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçleri ile ayakta tedavide sağlanan ilaçlar bakımından, katılım payı alınmayacak kronik hastalıkları ayrı ayrı belirleyebilir.

f) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları tarafından sağlık raporu ile belgelendirilmek şartıyla; Kurumca belirlenen hayati öneme haiz ortez, protez, iyileştirme araç ve gereçlerinden katılım payı alınmaz.

g) Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları tarafından sağlık raporu ile belgelendirilmek şartıyla; organ, doku ve kök hücre nakline ilişkin sağlık hizmetleri için bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

ğ) Kurumca;

1) Sağlık hizmeti alan genel sağlık sigortalısından veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden, sağlık hizmetinin gerçekten alınıp alınmadığının,

2) Sigortalı ile hak sahiplerinin malullük, iş göremezlik raporlarında belirtilen rahatsızlıklarının mevcut olup olmadığının,

tespitine yönelik yapılan sevkler nedeniyle bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinde belirtilen katılım payı alınmaz.

h) 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler ile bunların eşlerinden bu Yönetmeliğin 33, 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

ı) 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerden bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

i) 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişilerden bu Yönetmeliğin 33, 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

j) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişilerden bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

k) Harp malullüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlardan bu Yönetmeliğin 33, 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

l) Vazife malullerinden bu Yönetmeliğin 33, 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

m) Harp okulları ile fakülte ve yüksek okullarda, Türk Silahlı Kuvvetleri hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askerî öğrenci olanlar ile astsubay meslek yüksek okulları ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitime tabi tutulan adaylardan bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

n) Polis Akademisi ile fakülte ve yüksek okullarda, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okumaya devam eden öğrencilerden bu Yönetmeliğin 33, 34 ve 35 inci maddelerinde belirtilen katılım payları alınmaz.

(2) 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller ile aynı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşların sağlık kurulu raporuyla ihtiyaç duydukları her türlü ortez/protez ve diğer iyileştirici araç/gereçler herhangi bir katılım payı veya fark alınmaksızın ve kısıtlama getirilmeksizin karşılanır.

(3) Bu madde gereğince katılım payı alınmayacak sağlık hizmetleri Kurumca tespit edilir.

#### **Hizmet basamakları, sevk zinciri ve yaptırım**

**MADDE 40** – (1) Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının sadece (f) bendindeki sağlık hizmetlerini sunanlar veya üretenler hariç olmak üzere sağlık hizmeti sunucuları Sağlık Bakanlığı tarafından birinci, ikinci ve üçüncü basamak olarak sınıflandırılır. Bu sınıflandırmada aile hekimleri birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu olarak yer alır.



(2) Kurum, Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak, bu basamaklar ve sağlık hizmeti sunucuları arasında sevk zincirini; tanı, ön tanı, hekimlerin ve dış hekimlerinin uzmanlıklarını dikkate almak suretiyle tüm yurtda veya il ya da ilçe bazında belirlemeye yetkilidir.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, Kanunda, bu Yönetmelikte ve ilgili mevzuatta belirtilen istisnalar dışında sağlık hizmetlerini istediği il ya da ilçede sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusundan alma hakkına sahiptir. Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusuna yapılan müracaatların bedelinin Kurumca karşılanabilmesi için acil hâlin tespiti şarttır.

(4) İş kazası ile meslek hastalığı, afet ve savaş hâli ile acil hâller dışında, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kurumca belirlenen sevk zincirine uymaları zorunludur. Sevk zincirine uyulmaması hâlinde sağlık hizmetleri bedelleri ve yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri Kurumca karşılanmaz.

(5) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için sevk zinciri kurallarının il ya da ilçe bazında farklı belirlenmesi hâlinde, kişinin sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu ildeki sevk zinciri kuralları geçerlidir.

(6) Belli bir program çerçevesinde tedavi gören ve bu durumları sağlık kurulu raporu ile belgelendirilen genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu tedaviyle ilgili sağlık hizmeti sunucusuna gidişlerinde sevk zincirine uyma zorunluluğu aranmaz.

(7) 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununa tabi personel için sağlık hizmeti sunucularına müracaat ve sevk işlemlerinin usul ve esasları Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca düzenlenir.

#### **Kimlik tespiti**

**MADDE 41 –** (1) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden acil hâller hariç olmak üzere (acil hâllerde ise acil hâlin sona ermesinden sonra) nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya Kurum tarafından verilen resimli sağlık kartı belgelerinden birinin ibrazını istemek ve bu belgelerin başvuran kişiye ait olup olmadığını kontrol etmek zorundadır.

(2) 2828 sayılı Kanunla sağlanan yardımlardan ücretsiz faydalananlardan çocuk, özürlü, kadın ve yaşlıların sağlık hizmeti sunucularına birinci fıkrada belirtilen belgelerle başvurmaları hâlinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kapsamında bulduklarını gösterir belgeye göre gerekli işlemler yürütülerek sonrasında söz konusu belgelerin ibrazı anılan Kurumdan istenecektir.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin kendi adına bir başkasının sağlık hizmeti almasını veya Kurumdan haksız bir menfaat temin etmesini sağlaması yasaktır. Bu fiilleri işleyenlerden Kurumun uğradığı zararın iki katı kanunî faiziyle birlikte müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

(4) Kimlik tespiti yükümlülüğünü yapmayan ve bu nedenle bir başka kişiye sağlık hizmeti sunulması nedeniyle Kurumun zarara uğramasına sebebiyet veren sağlık hizmeti sunucularından yapılan yersiz ödemeler geri alınır.

#### **Acil hâller ve acil sağlık hizmetleri**

**MADDE 42 –** (1) Acil hâller; ani gelişen hastalık, kaza, yaralanma ve benzeri durumlarda olayın meydana gelmesini takip eden ilk 24 saat içinde tıbbî müdahale gerektiren durumlar ile ivedilikle tıbbî müdahale yapılmadığı veya başka bir sağlık kuruluşuna nakli hâlinde hayatın ve/veya sağlık bütünlüğünün kaybedilme riskinin doğacağı kabul edilen durumlardır. Bu nedenle sağlanan sağlık hizmetleri acil sağlık hizmeti olarak kabul edilir.

#### **İstisnai sağlık hizmetleri**

**MADDE 43 –** (1) Bir sağlık hizmetinin istisnai sağlık hizmeti olarak değerlendirilebilmesi için hayati öneme haiz olmaması ve alternatif tedavi yönteminin bulunması gibi hususlar göz önüne alınır.

(2) Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinden istisnai sağlık hizmeti olarak kabul edilecek sağlık hizmetleri Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin talepleri doğrultusunda sağlık hizmeti sunucuları tarafından, Kurumca istisnai sağlık hizmeti olarak kabul edilen sağlık hizmetinin sunulması durumunda, bu hizmetler için bedeli en düşük alternatifi üzerinden ödeme yapılır.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### Yurt Dışında Tedavi ve İşverenin Yükümlülüğü

#### Yurt dışında geçici veya sürekli görevle gönderilme hâlinde sağlanacak sağlık hizmetleri

**MADDE 44** – (1) Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılan genel sağlık sigortalılarından, işverenleri tarafından Kurumca belirlenen usule uygun olarak veya kamu idareleri için özel mevzuatlarında belirtilen usule uygun olarak;

a) Geçici görevle yurt dışına gönderilenlerin Kanununun 63 üncü maddesinde sayılan sağlık hizmetleri acil hâllerde,

b) Sürekli görevle gönderilenler ile bunların yurt dışında birlikte yaşadıkları bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kanununun 63 üncü maddesinde sayılan sağlık hizmetleri acil hal olup olmadığına bakılmaksızın, yurt dışında sağlanır.

(2) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılması nedeniyle genel sağlık sigortalısı sayılanların daimi olarak altı aydan fazla süreyle yurt dışında görevlendirilmeleri durumu, bu Yönetmeliğin uygulanmasında sürekli görevle yurt dışına gönderilme sayılır. Bu kişilerin görevlendirilmesine ilişkin usul, görevlendirilen ülke ile ikili sosyal güvenlik sözleşmesi olması hâlinde sözleşme hükümlerine göre yürütülür. Geçici görevle yurt dışına gönderilenlerin Kuruma bildirim, tedavi giderleri oluşması hâlinde bu giderin talep edildiği sırada da yapılabilir. Sürekli görevle yurt dışına gönderilenlerde ise yurt dışına çıkıştan önce Kuruma bildirim yapılır.

(3) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılması nedeniyle genel sağlık sigortalısı sayılanların, işverenleri tarafından geçici ya da sürekli görevle yurt dışına gönderilmeleri, kamu idarelerinin özel mevzuatlarında belirtilen usule göre yapılır.

(4) Birinci fıkra kapsamında yurt dışında tedavi gören kişiler ile Bakanlar Kurulu kararıyla askerî birlik hâlinde ya da kamu idarelerinin yetkili makamlarınca yurt dışına askerî veya güvenlik amaçlı görevlendirilenlerin sağlık hizmeti giderleri, öncelikle işverenleri tarafından ödendikten sonra, yurt dışında görevli olduklarına dair belge ile birlikte mahalli konsolosluktan tasdikli rapor ve sair belgelere dayanılarak Kurumdan talep edilir. Kurumca karşılanacak tutar, yurt içinde sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularına tedavinin yapıldığı tarihte ödenen en yüksek tutarı geçemez. Aşan kısmı, işverenlerince karşılanır. Kurumca ödemeler, ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak Yeni Türk Lirası üzerinden yapılır. Yurt dışında sağlanan tedaviye yönelik olarak yurt içi sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları için Kurumca ödenecek tutarların belirlenmemiş olması durumunda ödenecek tutar, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenir.

(5) Kurum, birinci fıkra kapsamındaki kişilerin sağlık hizmetlerini, bu kişilerin geçici veya sürekli görev süresince genel sağlık sigortası için Kuruma ödenen prim tutarını geçmemek kaydıyla, ilgili ülkede sağlık sigortası yaptırmak suretiyle sağlayabilir. Sigortalamaya ilişkin esaslar Kurumca belirlenir. Bu durumda Kurumca sağlık hizmeti giderleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri ödenmez.

(6) Geçici ya da sürekli görevle gönderilen ülke ile Türkiye arasında sağlık yardımlarını kapsayan sosyal güvenlik sözleşmesi olması hâlinde, sağlık hizmetleri giderleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri bu sözleşme hükümlerine göre ödenir.

**Geçici ya da sürekli görevle gönderilme dışında yurt dışında bulunma hâlinde sağlanacak sağlık hizmetleri**

**MADDE 45 –** (1) Genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yurt dışında buldukları sırada sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin bedellerin ödenmesinde, buldukları ülke ile Türkiye arasında sağlık yardımlarını kapsayan sosyal güvenlik sözleşmesi olması hâlinde sözleşme hükümleri uygulanır. Sağlık yardımlarını kapsayan sosyal güvenlik sözleşmesinin olmaması hâlinde, sağlık hizmetleri giderleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri Kurumca ödenmez.

**Türkiye’de tedavinin mümkün olmaması nedeniyle yurt dışında sağlanacak sağlık hizmetleri**

**MADDE 46 –** (1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin Kurumca yetkili kılınan sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen sağlık kurulu raporlarının Kurumca belirlenecek sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulu tarafından teyit edildikten sonra yurt içinde tedavisinin yapılamadığının Sağlık Bakanlığınca onaylanması hâlinde, bu hastalığın tedavisine ilişkin yurt dışında yapılacak sağlık hizmeti giderleri Kurumca ödenir. 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu kapsamında olanlar için Milli Savunma Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar da geçerli kabul edilir.

(2) Yurt dışında tedavi edilecek kişi, var ise yurt dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilir ve sağlık hizmeti giderinin tümü karşılanır. Yurt dışında sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunun olmaması hâlinde de sevk edilen sağlık hizmeti sunucusunda yapılan tedavilere ait giderlerin tamamı Kurumca ödenir. Ancak, kişinin tercihi doğrultusunda Kurumun yurt dışında sözleşmeli olduğu sağlık hizmeti sunucusuna gitmemesi hâlinde, sözleşmeli yere ödenebilecek tutarı geçmemek üzere Kurumca ödeme yapılır, arada fark oluşması hâlinde fark kişi tarafından karşılanır. Sevke konu hastalığa bağlı olarak gelişen komplikasyon ve acil hâller hariç, yurt dışına sevke konu hastalık dışındaki tedavi giderleri ödenmez.

(3) Kişilerin Ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi olan bir ülkeye gönderilmesi hâlinde; o ülke ile yapılan sosyal güvenlik sözleşmesinde tedavi uygulaması öngörülmüş ise ve tedavi amacıyla gönderilen sigortalı da sosyal güvenlik sözleşmesinin kapsamında bulunuyorsa bunlar hakkında sosyal güvenlik sözleşmesi hükümleri uygulanır.

(4) Kurumca hastanın yurt dışına sevk, tedavi işlemleri, yurda dönüş işlemleri ile tedavi giderlerinin ödenmesinde, misyon şeflikleri ile gerektiğinde işbirliği yapılabilir. Bu Yönetmeliğin uygulanmasında misyon şefliği; genel sağlık sigortalısının geçici veya sürekli görevle bulunduğu ülkedeki büyükelçilik, daimi temsilcilik, başkonsolosluk ve konsolosluk şubesi olarak, aynı ülkede veya şehirde birden fazla temsilcilik bulunması hâlinde ise büyükelçilik tarafından bu işle yetkili kılınan temsilciliktir.

(5) Yurt dışındaki tedavi süresi, altı ayı geçmemek kaydı ile Kurumca yetkili kılınan sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen sağlık kurulu raporunda belirtilir. Tedavi süresi raporda belirtilen süreyi geçemez. Tıbbî nedenlerle yurt dışında tedavinin uzaması hâlinde, tıbbî gerekçeleri misyon şeflikleri vasıtasıyla Kuruma gönderilir. Sevke esas sağlık kurulu raporunu teyit eden sağlık hizmeti sunucusunun görüşü ve Kurumun onayı ile bu süre en çok iki yıla kadar uzatılabilir. Belirlenen ya da uzatılan sürenin aşılması hâlinde aşılın süreye ait tedavi giderleri, ile gündelik ve refakatçi giderleri ödenmez.

(6) Sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmek ve Sağlık Bakanlığınca onaylanmak koşuluyla yurt içinde yapılamayan tetkikler, numunenin gönderilmesi suretiyle yurt dışı sağlık hizmeti sunucularında yaptırılır ve bu işlemlere ait ücretler Kurumca ödenir. Ancak, numunenin yurt dışı sağlık hizmeti sunucusunca alınması gerektiğinin sağlık kurulu raporunda ayrıntılı gerekçeleri ile belirtilmesi kaydıyla, kişilerin tetkik için yurt dışına gönderilmesi mümkündür.

(7) Bu Yönetmelikte belirtilen hükümler dışında kalan hâllerde genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yurt dışında sağlık hizmeti giderleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri Kurumca ödenmez.

(8) Yurt dışı tetkik ve tedavi için sevkler esas teşkil edecek sağlık kurulu raporlarının düzenlenmesi, yurt dışına gönderilme ve ödemelere ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

#### **Yurt dışı tedavide avans ödemesi ve belgelerin onaylanması**

**MADDE 47 –** (1) Kurumca, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yurt dışında yapılacak tedavileri ile tetkik ve tahlil işlemleri için yapılacak giderlere mahsuben kişilere veya sağlık hizmeti sunucusuna avans ödenebilir. Sağlık hizmeti sunucularına misyon şefliği aracılığıyla da avans ödemesi yapılabilir.

(2) Kurum, avans ödemeleri için, yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenen belgelerin ve raporların misyon şeflikleri tarafından onaylanmasını isteyebilir.

### **DOKUZUNCU BÖLÜM**

#### **Sağlık Hizmetleri ile Yol Gideri, Gündelik ve Refakatçi Giderlerinin Kurumca Ödenecek Tutarlarının Belirlenmesi, Sağlık Hizmetlerinin Sağlanma Yöntemi**

**Sağlık hizmetleri ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin Kurumca ödenecek tutarlarının belirlenmesi**

**MADDE 48 –** (1) Kanunun 63 üncü maddesi gereği Kurumca tespit edilen finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin ve yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin Kurumca ödenecek tutarları; sağlık hizmetinin sunulduğu il ve basamak, sağlık hizmetlerinin maliyeti, Devletin doğrudan veya dolaylı olarak sağlamış olduğu sübvansiyonlar, sağlık hizmetinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kanıta dayalı tıp uygulamaları, teşhis ve tedavi maliyetini esas alan maliyet-etkililik ölçütleri ve genel sağlık sigortası bütçesi dikkate alınmak suretiyle, her sınıf için tek tek veya gruplandırılarak Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir.

#### **Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi**

**MADDE 49 –** (1) Kurum, Kanunun 63 üncü maddesi hükümlerince finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerini, yurt içi ve yurt dışı sağlık hizmeti sunucuları ile sözleşme yapmak ve/veya Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusundan satın aldıkları sağlık hizmetleri giderlerini ödemek suretiyle sağlar.

(2) Kurum, birinci fıkrada belirtilen yöntemler dışında, kamu idarelerince verilecek sağlık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle de sağlamaya yetkilidir. Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları, sözleşmede belirtilen götürü bedel karşılığında genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere sözleşme kapsamında verilmesi gereken her türlü sağlık hizmetini sunmakla yükümlüdür ve sözleşmede belirtilen götürü bedel dışında Kurumdan veya genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden ilave ücret alınabilecek hizmetler ve katılım payları dışında ayrıca bir bedel talep edemez. Götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle temin edilen hizmetler için Kuruma ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.

#### **Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularından sağlık hizmeti alımı**

**MADDE 50 –** (1) Kurum, finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerini sağlık hizmeti sunucuları ile sözleşme yapmak suretiyle sağlar. Yapılacak sözleşmelerin metni, Kurumca belirlenecek hususları kapsayacak şekilde hazırlanır.

(2) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu tarafından genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere verilen ve Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin bedeli, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen tutar üzerinden sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusuna ödenir.

#### **Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının alabileceği fark ücretleri**

**MADDE 51 –** (1) Kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları dışındaki vakıf üniversiteleri dâhil sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonunca belirlenen sağlık hizmetleri bedeline ek olarak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerden sağlık hizmeti sunucularının giderleri ve ürettikleri sağlık hizmetlerinin maliyetleri, yapılan sübvansiyonlar gibi kriterler dikkate alınarak bu

bedellerin bir katına kadar alınabilecek ilave ücretin tavanı Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu tavan dâhilinde alınabilecek ilave ücret oranları Kurumca belirlenir. Eşdeğer ilaçların azami fiyatı ile genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin talep ettiği eşdeğer ilacın fiyatı arasında oluşacak fark ve optik için tavan uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.

(2) Sevkin kamu idaresi sağlık hizmeti sunucuları tarafından yapılması hâlinde 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Harp malullüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerden ilave ücret alınmaz.

(3) Acil hâllerde sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları kişilerden ilave ücret talep edemez.

(4) Kamu idaresi ve vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda tanımlanan öğretim üyeleri tarafından bizzat sunulan sağlık hizmetleri için ilave ücret talep edebilir. İlave ücretin tavanı Kurum tarafından belirlenir.

(5) Sağlık hizmeti sunucuları, otelcilik hizmetleri ile istisnai sağlık hizmetleri için, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen sağlık hizmeti fiyatlarının üç katını geçmemek üzere ilave ücret alabilir.

(6) Kurum, ilave ücretlerin tavanı ile ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini belirlemeye yetkilidir.

#### **Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları faturalarının incelenmesi ve ödeme işlemleri**

**MADDE 52 –** (1) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından Kuruma gönderilen faturalar, genel sonuçlar verecek şekilde %5 ilâ %10 oranında örnekleme metodu ile incelenir. Bu inceleme sonucunda sağlık hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelerin incelenen döneme ait bütün faturalarına uygulanmak suretiyle ödenecek tutar tespit edilir ve buna göre ödeme yapılır. Kurum ihtiyaç duyduğu hâllerde faturaların tamamını incelemeye yetkilidir.

(2) Örnekleme yapılarak fatura incelemesi yöntemini kabul etmeyen sağlık hizmeti sunucuları, bu tercihlerini hizmet vermeye başlamadan önce Kuruma yazılı olarak bildirir. Bildirimde bulunulmaması hâlinde örnekleme yöntemi kabul edilmiş sayılır.

(3) Kurum, örnekleme yöntemi ile yapılacak inceleme ve kontrol için Kurum dışından tabip ve eczacı görevlendirebilir. İhtiyaç hâlinde inceleme 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa tabi meslek mensupları ile bağımsız denetim kuruluşlarına da yaptırılabilir.

(4) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularınca Kuruma teslim edilen fatura ve eki belgeler, fatura teslim tarihten itibaren 45 (kırkbeş) gün içinde incelenerek ödenir. 45 (kırkbeş) gün içinde incelenmesi tamamlanamayan faturalar için sağlık hizmeti sunucularına, tahakkuk etmiş alacaklarının %75 ilâ %90'ı oranındaki tutar, en geç 45 inci gün alacaklarından mahsuben avans olarak ödenir. Fatura teslim tarihinden itibaren 90 (doksan) gün içinde de fatura ve eki belgelerin incelenmesi tamamlanarak geri kalan tutar ödenir. Kurum ödenecek avans oranlarını sağlık hizmeti sunucuları arasında %75 ilâ %90 arasında olmak üzere farklı belirlemeye yetkilidir.

(5) Kurum tarafından, fatura teslim tarihinden itibaren 90 günlük süre içinde fatura ve eki belgelerin incelenmesinin tamamlanamaması hâlinde sağlık hizmeti sunucusuna düzenlenen fatura tutarı üzerinden ödeme yapılır. Ancak inceleme işlemlerine devam edilir. İnceleme sonucu fazla ödeme yapıldığının tespiti hâlinde; yapılan fazla ödeme sağlık hizmeti sunucusunun varsa Kurumdan alacağından mahsup edilir. Alacağının bu miktarı karşılamaması veya alacağının bulunmaması durumunda genel hükümlere göre tahsil edilir.

(6) Sağlık hizmet sunucusuna Kurumda ödeme süresi henüz gelmemiş fatura bedelinden daha yüksek tutarda avans ödemesi yapılmaz. Ödenen avans, tahakkuk miktarından az ise fark sonraki ödeme döneminde ödenir. Bu dönem iki ödeme dönemini geçemez.

(7) Kanunun 66 ncı maddesi gereği sağlanan sağlık hizmetlerinin bedelleri için, yurt dışında bulunan sağlık hizmet sunucusunun talebi hâlinde, sağlık hizmetinin sunumundan önce de avans ödenebilir.

#### **Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından alınan sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi**

**MADDE 53** – (1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından acil hâller hariç olmak üzere aldığı sağlık hizmeti giderleri ödenmez.

(2) Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere acil hâllerde sundukları sağlık hizmetlerini, Kanunun 72 nci maddesi gereği sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları için belirlenen tutar esas alınarak kişilere fatura eder. Kurumca yapılacak inceleme sonrasında belirlenen tutarlar, fatura karşılığı kişilere ödenir. Sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları acil hâllerde, Kanunun 72 nci maddesi gereği belirlenen tutarlar dışında genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerden veya Kurumdan herhangi bir fark talep edemez.

(3) Ayakta veya yatarak sağlık hizmeti sunan sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusundan satın alınan sağlık hizmeti giderinin Kurumca ödenebilmesi için; sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucusunun, Sağlık Bakanlığı tarafından verilen ruhsat, izin, uygunluk ya da onay belgesini almış olması şarttır.

#### **Genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişilere yapılacak ödemeler**

**MADDE 54** – (1) 18 yaşını doldurmamış çocukların, kısıtlıların veya kendisine kayyum tayin edilen kişilerin sağlık hizmeti sunucusunda yapmış olduğu giderlerin Kurumca ödenecek tutarı, bunların velisine, vasisine, kayyumlarına veya ilgili mevzuatla yetkilendirilen kuruluşların yetkili personeline ödenir.

### **ONUNCU BÖLÜM**

#### **Genel Sağlık Sigortası Bakımından Rücu ve Yersiz Ödemelerin Geri Alınması**

##### **İşverenin iş kazası ve meslek hastalığı hâlinde sorumluluğu ve rücu**

**MADDE 55** – (1) İşveren, iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına tutulan genel sağlık sigortalısına, sağlık durumunun gerektirdiği sağlık hizmetlerini derhal sağlamla yükümlüdür. Bu amaçla işveren tarafından yapılan ve belgelere dayanan sağlık hizmeti giderleri ve yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri, Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen tutarı geçmemek üzere Kurum tarafından karşılanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesindeki ihmalden veya gecikmesinden dolayı, genel sağlık sigortalısının tedavi süresinin uzamasına veya malul kalmasına veya malullük derecesinin artmasına sebep olan işveren, Kurumun bu nedenle yaptığı her türlü sağlık hizmeti giderini ödemekle yükümlüdür.

(3) İş kazası ile meslek hastalığı, işverenin kastı veya sigortalının iş sağlığını koruma ve iş güvenliği ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı hareketi sonucu olmuşsa, Kurumca yapılan veya yapılacak iş kazasına yönelik sağlık hizmetine ilişkin giderler ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri işverene tazmin ettirilir. İşverenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınır.

(4) İşverenin bu maddenin uygulanmasına ilişkin sorumlulukları, yurt dışında geçici ya da sürekli görevlendirme hâlinde de devam eder.

##### **Sağlık raporu olmaksızın çalıştırma hâlinde rücu**

**MADDE 56** – (1) İlgili kanunları gereğince çalışacağı iş için sağlık raporu alınması gerektiği hâlinde, sağlık raporuna dayanmaksızın veya alınan raporlarda çalıştığı işte tıbbî yönden çalışmasının elverişli olmadığı belirtildiği hâlinde, genel sağlık sigortalısını çalıştıran işverenlere, bu nedenlerle Kurumca yapılan sağlık hizmetine ilişkin giderler ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri tazmin ettirilir.

(2) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamındaki kişiler, hekim veya dış hekimi sağlık raporu ile çalışamayacağı belgelenen işlerde çalıştırılmaz. Bu kişileri çalıştıran işverenler, genel sağlık sigortalısının aynı hastalığı ile illiyet bağı kurulan hastalıkları sebebiyle Kurumca yapılan masraflarını ödemekle yükümlüdür. Bu kişiler, bir başka işverene ait işyerinde çalışmış ise bu durumu bilerek çalıştıran işveren ile genel sağlık sigortalısı, doğacak masraflardan Kuruma karşı müştereken ve müteselsilen sorumludur.

#### **Üçüncü kişilere rücu**

**MADDE 57** – (1) Genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere kastı veya suç sayılır bir hareketi veya ilgili kanunlarla verilmiş bir görevi yapmaması ya da ihmali nedeniyle Kurumun sağlık hizmeti sağlamasına veya bu kişilerin tedavi süresinin uzamasına sebep olduğu mahkeme kararıyla tespit edilen üçüncü kişilere, Kurumun bu nedenlerle yaptığı sağlık hizmeti giderleri tazmin ettirilir. Açılacak rücu tazminat davalarında, kusur oranları da dikkate alınır.

(2) Kurum, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu gereğince yaptırılması zorunlu olan malî mesuliyet sigortası veya ihtiyari malî mesuliyet sigortası poliçelerindeki limitler dâhilinde, halefiyet ilkesine dayanarak, ödediği sağlık hizmeti tutarını sigorta şirketlerinden veya Karayolları Trafik Garanti Sigortası hesabına başvurmak suretiyle rücu tazminini talep eder.

(3) Kurumun diğer mevzuat hükümlerine dayanan rücu veya halefiyet hakkı saklıdır.

#### **Yersiz ödemelerin geri alınması**

**MADDE 58** – (1) Kurumca genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile sağlık hizmeti sunucularına, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler, Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre geri alınır.

### **ONBİRİNCİ BÖLÜM**

#### **Denetim Yetkisi, İdari Para Cezaları, İdari Yaptırımlar ve Sözleşme Feshi**

##### **Sağlık hizmeti sunucularına ilişkin Kurumun denetleme ve kontrol yetkisi**

**MADDE 59** – (1) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili olarak işverenler, sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları ile diğer sağlık hizmeti sunucuları ve diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki defter, belge ve bilgileri, hasta mahremiyetini ihlal etmeyecek şekilde, ibrazını isteyebilir.

(2) Kurum, Kanunda belirtilen görevleriyle ilgili olarak sözleşmeli hizmeti sunucuları ile diğer sağlık hizmeti sunucularının yürüttüğü hizmet ve işlemleri kontrol yetkisine sahiptir. Kurum, bu yetkisini görevlendirdiği personeli vasıtasıyla veya kamu kurumları ve özel kurumlardan hizmet satın almak suretiyle kullanabilir.

(3) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması bakımından, gerektiğinde görevlendireceği personeli vasıtasıyla Kanunun 59 uncu maddesinin yedinci fıkrasında tanınan yetkileri kullanabilir.

(4) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin, sözleşme hükümlerinin ve kapsamdaki kişiler tarafından alınan sağlık hizmetlerinin denetlenmesini; sağlık hizmeti sunucularında kuracağı provizyon merkezleri aracılığıyla yapabileceği gibi, elektronik ve yazılı belgelerin üzerinde yapacağı denetlemelerle de yürütme yetkisine sahiptir. Bu denetimleri şikayete dayalı ya da periyodik olarak yapabilir, gerekli gördüğü hâllerde her zaman bu yetkisini kullanabilir.

(5) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları denetleme amacıyla yapılacak çalışmalar için Kurum tarafından görevlendirilen personele mahallinde yer tahsis etmek zorundadır.

##### **Sağlık hizmeti sunucularına uygulanacak idarî yaptırımlar ve fesih**

**MADDE 60** – (1) Kurumca yapılan inceleme neticesinde;

a) Sağlık hizmeti sunulmadığı hâlde sağlık hizmetini fatura ettiği,

b) Faturayı veya faturaya dayanak oluşturan belgeleri, gerçeğe aykırı olarak düzenlediği,

c) Kapsam dışı tutulan sağlık hizmetlerini, kapsam içinde olan sağlık hizmetleri gibi gösterdiği,

ç) Sağlık hizmetlerine hak kazanmayan kişilere, sağlık hizmeti sunarak Kuruma fatura ettiği,

d) Kurumca belirlenen tavanın üzerinde ilave ücret aldığı,

e) Sağlık hizmeti satın alınmasına yönelik sözleşme hükümlerine aykırı davrandığı, tespit edilen sözleşmeli veya diğer sağlık hizmeti sunucuları hakkında genel hükümlere göre takip yapılır.

(2) Bu fiiller nedeniyle Kurumun yersiz ödediği tutar Kanununun 96 ncı maddesine göre geri alınır. Ayrıca bu fiilleri işleyen sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunun Kurum ile yaptıkları sözleşmeler feshedilebilir. Kanunda sayılan fiiller ve bu fiiller için getirilen yaptırımlar dışında, fesih gerektirecek fiiller ve süreler belirleyebilir. Sağlık hizmeti sunucusunun uyarılmasını veya sözleşmenin feshini gerektiren fiiller ile sözleşmenin feshedilmesi hâlinde sağlık hizmet sunucusu ile sözleşme yapılmayacak süreler, Kurum ile sağlık hizmeti sunucusunun yaptığı sözleşmelerde belirtilir. Bu süreler sonunda sağlık hizmeti sunucusunun başvurusu hâlinde gerekli şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır.

#### **Diğer yaptırımlar**

**MADDE 61** – (1) Kurum, sağlık hizmeti alan genel sağlık sigortalısından veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden, sağlık hizmetinin gerçekten alınıp alınmadığını tespit amacıyla kontrol muayenesi ve tetkik yaptırılmasını talep edebilir.

(2) Genel sağlık sigortası ve sözleşme hükümlerine aykırı uygulama nedeniyle Kurumun zarara uğramasına sebebiyet veren sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularından uğranılan zarar geri alınır. Kurum ayrıca bu fiilleri işleyen sağlık hizmeti sunucularına sözleşme hükümleri doğrultusunda cezai yaptırım uygulayabilir.

### **ONİKİNCİ BÖLÜM**

#### **Çeşitli ve Malî Hükümler**

#### **Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği**

**MADDE 62** – (1) Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği,

a) Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerine göre Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin neler olduğu,

b) Kurumca finansmanı sağlanan sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile ödeme usul ve esaslarını,

c) Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre sağlanacak sağlık hizmetlerinin türlerini, miktarlarını ve kullanım sürelerini, Kurumca finansmanının sağlanmasına ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslarını,

ç) Kanununun 65 inci maddesi gereği ödenecek yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin karşılanmasına ilişkin usul ve esaslarını,

d) Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu kararlarını,

e) Ödeme komisyonu kararlarını,

f) Kurumca uygun görülen diğer hususları, kapsar.

#### **Doğal afetler veya savaş hâli**

**MADDE 63** – (1) 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamındaki afetler ile 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu gereğince ilan edilen savaş hâlinde, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetlerinin finansmanı, genel sağlık sigortası hükümlerine göre Kurum tarafından sağlanmaya devam edilir. Ancak, afet veya savaş hâllerine bağlı nedenlerden dolayı Kurumca yapılan sağlık hizmetine ilişkin giderler ile yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri, giderlerin ödendiği takvim yılı sonu esas alınarak genel bütçeden Kuruma bir yıl içinde transfer edilir.

**Sağlık hizmeti sunucularının duyurulması ve sağlık hizmeti sunucusunu seçme serbestisi**



**MADDE 64** – (1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmak için başvuracakları yurt içinde veya yurt dışındaki sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının unvan, isim ve adresleri Kurumca elektronik veya internet ortamında veya diğer yöntemlerle duyurulur.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları arasından, genel sağlık sigortasıyla ilgili diğer madde hükümlerine uymak şartıyla istediğini seçme hakkına sahiptir.

#### **Sağlık hizmeti sunucularının kayıt ve bildirim zorunluluğu ve sağlık bilgilerinin gizliliği**

**MADDE 65** – (1) Kurum ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları, sağlık hizmeti sunduğu kişilere Kurumun bildirilmesini istediği bilgileri, belirlenen yöntemlere ve süreye uygun biçimde elektronik ortamda veya yazılı olarak Kuruma göndermek zorundadır. Bu bilgiler gönderilmeksizin genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere ait talep edilen sağlık hizmeti giderleri, bilgiler gönderilinceye kadar ödenmez.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bildirim yapılan diğer kişilere ait sağlık bilgilerinin gizliliği esastır. Sağlık bilgilerinin ne şekilde korunacağı, ulusal güvenlik nedeniyle sağlık bilgisi paylaşımına açılmayacak kişilerin tespiti, ilgili bakanlıkların önerisi üzerine Bakanlıkça tespit edilir.

#### **Devir, temlik ve Kurum alacaklarında zamanaşımı**

**MADDE 66** – (1) Kanun gereğince, sağlık hizmeti sunucularının genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu Kurum nezdinde doğan alacakları devir ve temlik edilemez.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler, sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından aldıkları sağlık hizmeti nedeniyle Kurumdan doğan alacaklarını sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularına, sigorta şirketlerine veya üçüncü kişilere devir ve temlik edebilir.

(3) Kurumun genel sağlık sigortası primi ve diğer alacakları, ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zamanaşımına tabidir.

(4) Kanunun ve bu Yönetmeliğin genel sağlık sigortası hükümlerine dayanılarak Kurumca açılacak tazminat ve rücu davaları, on yıllık zamanaşımına tabidir. Zamanaşımı tarihi; rücu konusu masraf ve ödemeler bakımından, masraf veya ödeme tarihinden itibaren başlar.

#### **Zamanaşımı, hakkın düşmesi ve avans**

**MADDE 67** – (1) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin alacakları, hakkı doğuran olayın öğrenildiği tarihten itibaren iki yıl içinde istenmezse zamanaşımına uğrar, hakkı doğuran olay tarihinden itibaren ise beş yıl sonunda düşer.

(2) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, Kanunun uygulanması bakımından hak ettikleri alacaklarının süresi içinde ödenememesi hâlinde, avans verilmesine Kurum yetkilidir.

(3) Genel sağlık sigortalısının yargı kararıyla gaipliğine karar verilmesi hâlinde genel sağlık sigortasına ait alacakların zaman aşımı süresi, gaipliğe ilişkin kararın kesinleştiği tarihte başlar.

#### **Bilgi ve belge isteme hakkı, bilgi ve belgelerin Kuruma verilme usulü**

**MADDE 68** – (1) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerine ilişkin yapılan soruşturmalar hakkında Cumhuriyet Savcılıklarından, sözleşmeli ve sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucuları ile diğer sağlık hizmeti sunucularından, kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilerden bilgi ve belge isteyebilir.

(2) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması gereği verilecek her türlü belge veya bilginin internet, elektronik ve benzeri ortamda gönderilmesi hususunda, gerçek ve tüzel kişileri zorunlu tutmaya yetkilidir.

(3) Kurumca öngörülen sürede internet, elektronik ve benzeri ortamda belge veya bilgi göndermekle zorunlu tutulan ancak Kurumun bilgi işlem sistemlerinin herhangi bir nedenle

hizmet dışı kalması sonucu gönderemeyen sağlık hizmeti sunucuları, Kurum bilgi işlem sistemindeki sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar istenilen belge ve bilgileri internet, elektronik ve benzeri ortamda göndermeleri hâlinde Kurumca öngörülen sürede gönderilmiş kabul edilir.

#### **Yaş tashihi**

**MADDE 69** – (1) Kanunun 60 ıncı maddesi gereğince genel sağlık sigortası kapsamına girenler için tescil tarihinden sonra yapılacak yaş tashihleri genel sağlık sigortası uygulamalarında dikkate alınmaz.

#### **Tebliğ yayımlanması**

**MADDE 70** – (1) Kurum, genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanmasına ilişkin hususlarda tebliğler yayımlayabilir.

### **ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM** **Geçici ve Son Hükümler**

#### **Genel sağlık sigortası geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1** – (1) Sözleşmeli sağlık hizmeti sunucularının sigortalılık kontrolü ve diğer provizyon işlemlerini elektronik ortamda yapmaya başlaması için Kurumdaki gerekli bilgi işlem altyapısının kurulmasına kadar, mevcut uygulamalara devam edilir ve kişilerin tedavi olmaları için aranan sağlık belgelerinin veya sağlık karnelerinin kullanılmasına veya Kurumca verilmesine devam edilir.

(2) Mevcut sosyal güvenlik kurumlarının, kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin ve yol gideri, gündelik ve refakatçi giderlerinin karşılanmasına ilişkin görevleri, yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemler Kurum tarafından devralınan tarihe kadar devam eder.

(3) Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan ancak, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra da devam eden sağlık hizmetlerine ait faturalandırılan tedavi giderleri Kurum tarafından karşılanır.

(4) Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrası gereği yapılacak sağlık hizmeti sunucularının birinci, ikinci ve üçüncü basamak olarak sınıflandırılmasına ilişkin işlemler Sağlık Bakanlığınca, sevk zincirine ilişkin belirlemeler ise Kurumca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde tamamlanır. Bir yıllık süre içinde Kanunun 70 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasını il ve ilçe bazında ertelemeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir.

(5) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortalılıkları 1/10/2010 tarihine kadar, başvurdukları tarihten başlar ve bunlar Kuruma verecekleri genel sağlık sigortası giriş bildirgelerine göre tescil edilirler. Bu süre içinde, anılan bentler gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan; tescil talebi olmayanların 18 yaşından küçük çocuklarının sağlık hizmetlerinden yararlandırılması hâlinde bu kişilerin tescili çocuklarının sağlık hizmet sunucusuna müracaat tarihi itibarıyla yapılır.

(6) Aile hekimliği uygulamasına başlanan illerde, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri gereğince genel sağlık sigortalısı sayılanlardan 1/10/2010 tarihine kadar Kurumca re'sen tescil yapılanların sigortalılıkları tescil edildikleri tarihten, re'sen tescil edilemeyenlerin genel sağlık sigortalılıkları ise başvurdukları tarihten başlar.

(7) Aile hekimleri tarafından başlatılan sevk zincirine uygun olarak alınan sağlık hizmetlerinde ayaktan tedavide hekim ve dış hekimi muayenesi katılım payları, üç yıl süreyle %50 oranında azaltılarak uygulanabilir.

(8) Kurumca aile hekimleri ile sözleşmeler yapılmaya kadar Sağlık Bakanlığınca yapılan aile hekimliği sözleşmeleri geçerli kabul edilir.

(9) İlgili kanunları gereği tedavi yardımları karşılanan kişiler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, Kanun açısından genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayılır. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilgili kanunları gereği bakmakla yükümlü olunan kız çocukları Kanun gereğince

de bakmakla yükümlü olunan kişi sayılır. Ancak durumlarında değişiklik olduğunda sağlık hizmetlerinden yararlanma koşulları Kanun hükümlerine göre yeniden belirlenir. Bu kişilerin sigortalı ve sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bilgileri, ilgili kurumlar tarafından Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç üç ay içinde Kuruma bildirilir.

(10) 7/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Kanun kapsamında sigortalılık hâli devam eden sigortalılar ile bunların sağlık yardımına müstahak eş ve çocukları, genel sağlık sigortası hükümlerine göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve yol gideri, gündelik ve refakatçi haklarından yararlanma hakkına sahiptir.

(11) 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı kanunlar kapsamında ve 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre devir tarihine kadar geçen sigortalılık süresi fiili hizmet süresi ve prim ödeme gün sayısı, genel sağlık sigortasının uygulanmasında gerekli olan sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayılarında dikkate alınır.

(12) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanun uyarınca iştirakçi olup Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların çalıştıkları kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri, 2008 yılı Ekim ayı başından başlamak üzere en geç üç yıl içinde Kurum tarafından devralınır. Devir tarihinden itibaren, kamu idarelerince, bu sigortalılar için her ay emekli keseneklerine esas aylıklarının %12'si oranında ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir.

#### **Sağlık hizmeti sunucuları ile yapılmış olan sözleşmelerin ve protokollerin geçerliliği ile diğer hükümler**

**GEÇİCİ MADDE 2 – (1)** Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri ile gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin Kurumca ödenecek bedelleri tespit edilip yayımlanmaya, sağlık hizmeti sunucuları ile sözleşmeler yapılmaya kadar, Kurum tarafından belirlenmiş olan usul ve esaslar, sağlık hizmeti bedelleri ile protokol ve sözleşmeler geçerlidir.

#### **1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre aylık bağlananların geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 3 – (1)** 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre aylık almakta olanlarla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle Kanunun geçici 2 nci maddesine göre aylık bağlanacaklara ilgili dosyasından on yıl süreyle sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödememiş olanlardan, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının %10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilir.

#### **506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine ilişkin geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 4 – (1)** 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahipleri devir tarihinden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır.

#### **3816 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 5 – (1)** 1/10/2008 tarihinden itibaren iki yıl süresince bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uygulanmaz. Bu sürede, 3816 sayılı Kanun kapsamında yeşil kart verilen ve verilecek kişiler durumlarında değişiklik olmaması kaydıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılır.

(2) 3816 sayılı Kanun kapsamında yeşil kart almak için müracaat etmekle birlikte, 3816 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit edilen aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı; asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olduğu tespit edilen kişiler için Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının üçte biri, asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olduğu tespit edilen kişiler için Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı; asgari ücretin iki katından fazla olduğu tespit edilen kişiler için Kanunun 82 nci

maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının iki katı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır.

(3) 1/10/2008 tarihinden 1/10/2010 tarihine kadar Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında olan kişilerden gelir testi talebinde bulunanların talepleri Kurumca haklarında 3816 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılmak üzere yeşil kart veren ilgili birimlere intikal ettirilir. Bu kişiler hakkında 3816 sayılı Kanuna göre ilgili birimlerce yeşil kart verilmeye müstahak olmadıkları tespit edilmesi hâlinde bu maddenin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır ve bu kişilerin Kuruma talep tarihleri tescil tarihleri olarak alınır.

(4) 1/10/2008 tarihinden sonra 3816 sayılı Kanun kapsamında yeşil kart almak için müracaat eden kişilerin aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı yeşil kartı veren birimlerce söz konusu aylık tutarın hesabına esas aile bireyi sayısı ve toplam gelir tutarı belirtmek suretiyle Kurumun ilgili ünitesine bildirilir. Kurum tarafından Kanun hükümleri esas alınarak aile içindeki kişi başına düşen gelir payının aylık tutarı tespit edilmek suretiyle bu maddenin ikinci fıkrasındaki esaslara göre prim tutarları belirlenir. 3816 sayılı Kanuna göre yeşil kart verildiği hâlde daha sonra bu hakkı kaybettiği tespit edilen kişilere ait bilgiler yeşil kart veren birimlerce Kurumun ilgili ünitesine 1 ay içinde bildirilir. Kurum bu kişilerin ödeyecekleri prim tutarlarını ayrıca tespit eder.

(5) Bu maddenin (2) numaralı bendinde belirtilenlerden taleplerinin yeşil kartı veren birimlerce değerlendirilmesi sonucu yeşil karta müstahak olmadıkları anlaşılanların, yeşil karta talep tarihleri Kurumca genel sağlık sigortalılığının tescil tarihi olarak kabul edilir.

(6) 1/10/2008 tarihinden 1/10/2010 tarihine kadar 3816 sayılı Kanun kapsamında yeşil kart verilen ve verilecek kişilerin ödemiş oldukları katılım paylarının iadesi işlemleri bu Yönetmeliğin 38 inci maddesi hükümlerine göre yürütülür.

#### **4046 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin geçiş esaslari**

**GEÇİCİ MADDE 6** – (1) 4046 sayılı Kanunun 21 inci maddesi kapsamında iş kaybı tazminatı alanlar, iş kaybı tazminatı aldıkları sürede Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı ve genel sağlık sigortalısı sayılır.

(2) Bu kişilerin Türkiye İş Kurumu tarafından ilk iş kaybı tazminatının ödendiği tarihi takip eden ay sonu itibarıyla, iş kaybı tazminatı alanlara ilişkin primlerin aktarıldığı anda ayrıca bir bildirim gerek olmaksızın tescili yapılmış sayılır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 71** – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) ilâ (8) ve (10) numaralı alt bentleri ile (f) bendinde sayılanlar ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için, bu Yönetmeliğin 31 inci madde hükümleri hariç 1/7/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Birinci fıkranın (a) bendinde sayılanlar ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için bu Yönetmeliğin 31 inci madde hükümleri 2008 yılı Ekim ayı başında,

c) Kanunun 60 ıncı maddesi birinci fıkrasında sayılan diğer kişiler ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için 2008 yılı Ekim ayı başında, yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 72** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 28 Ağustos 2008 – 26981]

— • —

 İçindekilere dön

Çevre ve Orman Bakanlığı ile Maliye Bakanlığından:

**ORMAN KÖYLÜLERİ KALKINMA HİZMETLERİNE İLİŞKİN ESAS  
VE USULLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA  
DAİR ESAS VE USULLER**

**MADDE 1** – 31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Orman Köylüleri Kalkınma Hizmetlerine İlişkin Esas ve Usullerin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"j) Ormancılığın, tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla küçük sanayi tesisleri, orman, hayvan ve tarım ürünleri, el ve ev sanatları gibi ürünlerin satın alınması, depolanması ve pazarlanması; tesis edindirme ve tesisin niteliğini değiştirme hizmetlerinin desteklenmesi, ortaklar mülkiyetinde hayvancılık projeleri ile diğer hizmet konularına ait projelerde yer alan her türlü faaliyetler"

**MADDE 2** – Aynı Esas ve Usullerin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.


"d) Kooperatiflerde uygulanacak ekonomik amaçlı yeni yatırım projesi ile işletme sermayesi projelerinde proje tutarının en az yüzde onu (% 10), modernizasyon ve genişletme projelerinde proje tutarının en az yüzde yirmi beşi (% 25) oranında özkaynak katkısı aranır. Arsa payı, proje sabit yatırım tutarının yüzde beşini (% 5) geçemez. Bir kooperatife ekonomik ve sosyal amaçlı birer proje uygulanabilir. Kooperatif veya kooperatif birliklerince uygulanacak sosyal amaçlı projelerde özkaynak katkısı aranmaz."

**MADDE 3** – Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Esas ve Usuller yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4** – Bu Esas ve Usulleri Çevre ve Orman Bakanı ile Maliye Bakanı müştereken yürütür.

[R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

**Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu  
Üyeliğine Seçme Kararları**

Cumhurbaşkanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/46**

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Asıl Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ile 159 uncu maddesi ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 5 ve 6 ncı maddeleri gereğince, Danıştay Genel Kurulunca gösterilen üç aday arasından, Danıştay Üyesi Suna TÜRKÖĞLU seçilmiştir.

15/8/2008

**Abdullah GÜL**  
CUMHURBAŞKANI

— • —

Cumhurbaşkanlığından:

**Karar Sayısı : 2008/47**

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Yedek Üyeliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ile 159 uncu maddesi ve 2461

sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 5 ve 6 ncı maddeleri gereğince, Danıştay Genel Kurulunca gösterilen üç aday arasından, Danıştay Üyesi Hatice Ceyda KERMAN seçilmiştir.

15/8/2008

**Abdullah GÜ**  
**CUMHURBA**  
**KANI**

**[R.G. 19 Ağustos 2008 – 26972]**

 [İçindekilere dön](#)

## **İnsan Hakları Mahkemesi Kararları**

**MEHMET GÖCEKLİ/Türkiye Davası\***

**Başvuru No:71813/01**  
**Strazburg**  
**21 Aralık 2006**

### **OLAYLAR**

1970 doğumlu başvuran, başvuruyu yaptığı sırada Nazilli Hapishanesinde tutulu idi.

Başvuran 14 Mart 1995 tarihinde, bir siyasi parti binasının 30 kişi tarafından basılması üzerine İzmir Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından yakalanarak gözaltına alınmıştır. Başvuran yasadışı silahlı örgüt DHKP/C'ye mensup olmakla suçlanmıştır.

Başvuran, gözaltı süresi boyunca sessiz kalma hakkını kullanmış ve ifade vermemiştir.

Başvuran 21 Mart 1995 tarihinde, öncelikle İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Başsavcısı tarafından dinlenmiştir. Başvuran Cumhuriyet Başsavcısı önünde DHKP/C adına, bu siyasi parti binasına yapılan baskını düzenlemediğini ileri sürmüştür.

Aynı gün başvuran DGM yedek hakimi önüne çıkarılmıştır. Yedek hakim başvuranın tutuklu yargılanmasına karar vermiştir.

Cumhuriyet Başsavcısı 11 Nisan 1995 tarihinde, biri askeri hakim olmak üzere üç hakimden oluşan DGM önünde başvuran hakkındaki iddianamesini sunmuştur. Özellikle başvuranı yasadışı silahlı çeteye mensup olmakla itham etmiş ve Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 168§2 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddeleri gereğince mahkum edilmesini istemiştir.

Biri askeri olmak üzere üç hakimden oluşan DGM, 17 Aralık 1996 tarihli kararla başvuranı kendisine atılı olaylardan suçlu bulmuştur.

Yargıtay 25 Aralık 1997 tarihli kararlar, davanın birbirleriyle bağlantılı konularla ilgili görülmekte olan diğer bazı davalarla birleştirilerek incelenmesi için 17 Aralık 1996 tarihli kararı bozmuştur.

Oluşumunda bir askeri hakimin bulunduğu DGM, 11 Haziran 1998 tarihli kararlar davayı yeniden inceledikten sonra başvuranı, yasadışı silahlı çeteye mensup olma suçunu öngören TCK'nın 168§2 maddesi uyarınca on dört yıl yedi ay hapis cezasına çarptırmıştır.

---

\* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Yargıtay, 8 Mart 1999 tarihli kararlar, başvuranın da aralarında bulunduğu sanıkların ileri sürdüğü temyiz gerekçelerinin dayanağının bulunduğu kanaat getirerek, özellikle yeterli soruşturma yapılmadığı gerekçesiyle ilk derece mahkemesi kararını yeniden bozmuştur. Dava DGM önüne geri gönderilmiştir.

22 Haziran 1999 tarihli ve 4390 sayılı Kanun hükümleri gereğince 13 Temmuz 1999 tarihli duruşmadan sonra DGM, sadece hukuk hakimlerinden oluşmuştur.

DGM 27 Ocak 2000 tarihli kararlar, Yargıtay'ın belirttiği yönde soruşturmayı tamamladıktan sonra, başvuranı 11 Haziran 1998 tarihli kararlar verilen aynı cezaya çarptırılmıştır.

Yargıtay 20 Aralık 2000 tarihli kararlar, 27 Ocak 2000 tarihli kararı onamıştır.

## **HUKUK AÇISINDAN**

### **I. AİHS'İNİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA**

Başvuran, kendisini yargılayan ve mahkum eden İzmir DGM'nin, AİHS'nin 6. maddesi uyarınca, bünyesinde askeri hakim bulunmasından dolayı tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olamayacağını ileri sürmektedir.

Başvuran ayrıca bu mahkeme ve Yargıtay önündeki yargılamanın hakkaniyete uygun olmadığını belirtmektedir. Bu bağlamda başvuran gözaltı sırasında avukat yardımından faydalanamadığını iddia etmektedir. Ayrıca başvuran Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinden hemen haberdar edilmediğinden şikayetçi olmaktadır.

Bu bağlamda başvuran, AİHS'nin 6§1 ve 3 –b ve –c maddesini ileri sürmektedir.

#### **A. Kabuledilebilirlik Hakkında**

AİHM, içtihadından çıkan kriterler ışığında (bkz. özellikle *Çiraklar-Türkiye*, 28 Ekim 1998) ve elinde bulunan unsurları gözönünde bulundurarak, başvuranın, DGM'nin bağımsız olmamasına ve gözaltında avukat yardımından faydalanamamasına ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tebliğnamesinin kendisine tebliğ edilmemesinden dolayı DGM önündeki yargılamanın adil olmamasına dair şikayetleri esastan incelenmelidir. Sonuç olarak AİHM şikayetlerin hiçbir kabuledilemezlik gerekçesine ters düşmediğini tespit etmektedir.

#### **B. Esas Hakkında**

##### **1. DGM'nin Tarafsız ve Bağımsız Olmaması Hakkında**

Hükümet, anayasal değişiklikle beraber DGM bünyesinde bulunan askeri hakim, hukuk hakimi ile değiştirildiğini hatırlatmaktadır.

Başvuran iddialarını yinelemiştir.

AİHM, *Öcalan* kararında, kısmen de olsa askeri hakimden oluşan mahkeme önüne bir sivilin çıkarılması durumuna özel bir ihtimam gösterdiğini ve böyle bir durumun mahkemelerin demokratik toplumda uyandırması gereken güven duygusunu ciddi bir şekilde etkilediğine kanaat getirdiğini hatırlatmaktadır. Daha sonra yargılamanın, soruşturma, davanın görülmesi ve karardan oluşan üç aşamasının her birinde itiraz edilen mahkemenin, yasama ve yürütme kuvvetlerinden bağımsız olması gerektiğinin altını çizerek, askeri hakim ilgili ceza davasında daha sonra geçerli olacak adli muamelelerin bir ya da birkaçında yer alması durumunda, mahkeme önünde sürdürülen yargılamanın bu şüpheleri yeterince ortadan kaldırdığını ortaya koymadığı sürece, sanık makul olarak yargılamanın tamamının yasal olup olmaması hakkında şüphe duyabilir. Daha da açık söylemek gerekirse, askeri hakim bir sivil aleyhindeki davada, bir usul muamelesine katılmasının davanın ayrılmaz bir parçasını oluşturması, yargılamanın tamamının tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından yürütüldüğü izleniminden yoksun bırakmaktadır.

Bu davada, AİHM, 11 Nisan 1995 tarihinde, iki hukuk ve bir askeri hakimden oluşan DGM önünde başvuran aleyhinde bir ceza davasının açıldığını tespit etmektedir. 13 Temmuz 1999 tarihinde askeri hakim hukuk hakimi ile değiştirilmesinden önce –kovuşturmanın başlatıldığı tarihten yaklaşık dört yıl sonra-, tanıkların dinlenmesi, bazı olayların video kayıtlarının incelenmesine ayrılan esas hakkındaki birçok duruşma yapılmış ve çok sayıda usul muamelesi gerçekleştirilmiştir. Askeri hakim yerine gelen hukuk hakimi, daha sonra tekrarlanmayan bu usul muamelelerini olduğu gibi geçerli saymıştır (*a contrario Ceylan-Türkiye*, no: 68953/01, 30 Ağustos 2005 ve *Yılmaz-Türkiye*, no: 62230/00).

AİHM, Hükümet'in, başvuran hakkında verilen mahkumiyet kararının dayandığı esasa ilişkin usul muamelelerinin askeri hakim hukuk hakimi ile değiştirilmesinden sonra yinelenmediğini ortaya koymadığını not etmektedir.

Bu koşullarda mevcut dava adigeçen *Öcalan* davasından farklı değildir. Dolayısıyla AİHM yargılama sona ermeden askeri hakim değiştirilmesinin başvuranın kendisini yargılayan mahkemenin tarafsız ve bağımsız olmasına ilişkin makul şüphelerini ortadan kaldırdığını kabul edemez.

Dolayısıyla AİHM, başvurunu yargılayıp mahkum ederken DGM'nin 6§1 maddesi uyarınca tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmadığı sonucuna varmaktadır.

## 2. Cezai Yargılama Usulünün Hakkaniyeti Hakkında

Hükümet ihlalin bulunmadığını ileri sürmektedir.

AİHM, benzer birçok davada tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun olduğu ortaya konulan mahkemenin, her halükarda yargısına tabi kişilere adil yargılanmayı sağlayamayacağına kanaat getirdiğini hatırlatmaktadır.

AİHM, başvuranın davasının tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından görülmesi hakkının ihlal edildiğini tespitini gözönünde bulundurarak, gözaltı sırasında avukat yardımından faydalanamaması ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin tebliğ



edilmemesinden dolayı DGM önündeki yargılamanın adil olmadığına dair şikayetleri incelemeye gerek olmadığına kanaat getirmektedir (Bkz. diğerleri arasında *Çıraklar*).

## II. DİĞER ŞİKAYETLER HAKKINDA

Başvuran AİHS'nin 6. maddesi ile beraber 5, 6, 10, 11 ve 14. maddeleri uyarınca yapmış olduğu diğer şikayetleri sunmaktadır.

Hükümet, ihlalin bulunmadığını ileri sürmekte ve AİHM'den başvuranın şikayetlerinin kabuledilemez ilan edilmesini rica etmektedir.

Başvuran, cezai yargılamanın beş yıl dokuz ay altı gün sürdüğünü gözlemlemektedir. Adli makamların bu tutumu tartışma götürmemektedir. Söz konusu süre boyunca DGM ve Yargıtay, her biri üç kez hükme varmış ve yüksek mahkeme başvuranın temyiz başvuruları çerçevesinde müdahalede bulunmuştur. AİHM birçok sanığın çok sayıdaki şiddet olayından yargılandığı karmaşık bir davanın söz konusu olduğunu not etmektedir. Başvuran cezai yargılamada yetkili makamlara atılacak herhangi bir boşluğun bulunduğunu ortaya koymamıştır. Mahkemeler, senede bir defa karar verme gibi bir ritimde çalışmışlardır.

Başvuran, 3713 sayılı Kanun uyarınca mahkum edilen kişilerin, cezanın infazı ve şartlı salıverilme rejimi konularında müşterek hukuka tabi olanlara nazaran daha az elverişli bir muameleye tabi olmalarından şikayetçi olmaktadır. Başvuran AİHS'nin 14. maddesi ile birlikte 6. maddesini ileri sürmektedir. AİHM, mevzuatın kabul ettiği ciddiyete göre farklı türden suçlar arasında yapılan ayırımın, AİHS'ye aykırı olmamasına dair yerleşik içtihadını hatırlatmaktadır (*Gerger-Türkiye*, no: 24919/94).

Başvuran 5§2 maddesini ileri sürerek, gözaltı sırasında yakalanma nedenleri hakkında kendisine bilgi verilmemesinden şikayetçi olmaktadır. AİHM, başvuranın bu konuda başvuruda bulunmadığını gözlemlemektedir. Uygun iç hukuk yolunun bulunmaması savında, altı aylık süre, başvuruda belirtilen suç unsuru eylemin gerçekleştiği tarihten itibaren işlemeye başlamaktadır. Bu davada başvuranın gözaltı süresi 21 Mart 1995 tarihinde sona ermiştir. Halbuki başvuru 15 Haziran 2001 tarihinde yapılmıştır. Buradan şikayetin AİHS'nin 35§1 maddesi uyarınca geç yapıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Başvuran, Hükümet'in görüşlerine cevaben ifade ettiği görüşlerinde, tutuklu yargılanma süresinin uzun olduğu gerekçesiyle 5§3 maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

AİHM, başvuranın 17 Şubat 2006 tarihli mektubunda dile getirdiği AİHS'nin 5§3 maddesine dair şikayetin gecikmeli yapıldığını ve AİHS'nin 35§4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerektiğini tespit etmektedir.

Başvurana göre, gazeteci olarak bir gösteriye katılması, AİHS'nin 10 ve 11. maddeleri dikkate alınmaksızın, mahkumiyet kararının temelini oluşturmuştur. AİHM, başvuranın görüşlerini açıkladığı yada toplantıya katıldığı gerekçesiyle değil, TCK'nın 168§2 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddeleri uyarınca ve yasadışı silahlı çeteye mensup olduğu gerekçesiyle mahkum edildiğini tespit etmektedir. Bu nedenle, başvuran hakkında verilen mahkumiyet kararı, 10 ve 11. maddeleri bakımından haklarına müdahale olarak değerlendirilemez (Bkz. diğerleri arasında, *Kılıç-Türkiye*, no: 41956/98 ve *Şirin-Türkiye*, no: 47328/99).

AİHM, elinde bulunan unsurların tümünü gözönünde bulundurarak ve dile getirilen iddiaları görmek için yetkili olduğundan dolayı, başvuranın şikayetlerinin ihlal edilmediğini

tespit etmektedir. Buradan başvurunun bu kısmının AİHS'nin 35§1, 3 ve 4 maddesi uyarınca kabuledilemez ilan etmek yerinde olacaktır.

### **III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA**

#### **A. Maddi ve Manevi Tazminat**

Başvuran maddi tazminat olarak 39.235 Euro ve manevi zarar olarak 30.000 Euro istemektedir.

Hükümet bu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM, dava koşullarında ihlal tespitinin manevi zarar konusunda yeterli adil tazmin oluşturduğuna kanaat getirmektedir (*Çıraklar*).

AİHM, bu davada olduğu gibi, bir kimse AİHS'nin şart koştuğu tarafsızlık ve bağımsızlık koşullarını yerine getirmeyen bir mahkeme tarafından mahkum edildiğinde, ilgilinin talebi üzerine usul işlemlerinin yeniden başlatılması ve yeniden yargılanma, tespit edilen ihlalin düzeltilmesi için ilke olarak uygun yolu oluşturmaktadır (*Öcalan ve Gençel*).

#### **B. Masraf ve Harcamalar**

Başvuran, ulusal mahkemeler ve AİHM önünde yapılan masraf ve harcamalar için 7.500 Euro istemektedir.

Hükümet bu iddialara itiraz etmektedir.

AİHM elinde bulunan unsurları ve konuya ilişkin içtihadını gözönünde bulundurarak yapılan bütün masraflar için başvurana 1.000 Euro ödenmesinin uygun olduğuna kanaat getirmektedir.

#### **C. Gecikme Faizi**

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

### **BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,**

1. DGM'nin tarafsızlığı ve bağımsızlığı ile bu mahkeme önündeki yargılamanın adil olmamasına ilişkin şikayetlerin *kabuledilebilir olduğuna*;
2. Başvurunun geri kalan kısmının *kabuledilemez olduğuna*;
3. DGM'nin tarafsız ve bağımsız olmamasından dolayı AİHS'nin 6§1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
4. AİHS'nin 6. maddesine ilişkin diğer şikayetlerin esastan *incelenmesine gerek olmadığına*;
5. İşbu kararın kendisinin manevi zarar için yeterli *adil tazmin oluşturduğuna*;
6. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvuran, masraf ve harcamalar için 1.000 (bin) Euro'nun miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak *ödenmesine*,
- b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz *uygulanmasına*;
7. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

**karar vermiştir.**

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM İçtüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesine uygun olarak 21 Aralık 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## **MÜSLÜM ÖZBEY/Türkiye Davası\***

**Başvuru No: 50087/99**

**Strazburg**

**21 Aralık 2006**

### **OLAYLAR**

#### **I. DAVA KOŞULLARI**

Müslüm Özbey isimli başvuran, 1955 doğumlu Türk vatandaşı olup İstanbul'da ikamet etmektedir. Başvuran gazetecidir.

Olayların meydana geldiği dönemde başvuran *Maya, Enternasyonalist Devrimci Gazete*'nin sorumlu yazı işleri müdürüdür.

1997 yılının Eylül ayında sözkonusu gazetenin on beşinci sayısında dört makale yayınlanmıştır. Yayınlanan makalelerin isimleri sırasıyla şöyledir; “*Barış treni ve kirlili savaş*”, “*Paralı eğitime hayır, Parasız bilimsel demokratik eğitim*”, “*Toprak reformu ve Köykent projesi, bir saldırı da kır yoksullarına*”, “*DAP-SEN üzerine düşünceler*”.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı 19 Eylül 1997 tarihli bir iddianameyle, Devlet'in bölünmez toprak bütünlüğüne karşı basın yoluyla ayrılıkçı propaganda yaptığı gerekçesiyle başvuranın 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın 8 §§ 1 ve 2. maddesi uyarınca mahkum edilmesini talep etmiştir. Bununla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı sözkonusu makalelerin ilgili bölümlerine atıfta bulunmuştur.

Başvuran, DGM önünde aleyhinde yapılan suçlamaları reddetmiştir. Başvuran, kanunda öngörüldüğü gibi bir propaganda amacı gütmeyişini ya da suç sayılmalarını gerektirecek hiçbir neden bulunmadığına kanaat getirerek, kendisine posta yolu ile ulaşan ve imzasız olan bu makalelerin yayınlanmasına izin verdiğini ifade etmiştir. Başvuran ayrıca bu makalelerin yayınlanmasının ifade özgürlüğü alanına girdiğini belirtmiştir.

Aralarından bir tanesinin asker kökenli olduğu üç hakimden oluşan DGM, 27 Mayıs 1998 tarihli bir kararla başvuranın ayrılıkçı propaganda yaptığına kanaat getirmiş ve başvuranı bir yıl dört ay hapis ve 3.600.000.000 Türk Lirası (yaklaşık 12.000 Euro) ağır para cezasına mahkum etmiştir. Mahkeme ayrıca, derginin bir ay süreyle geçici olarak kapatılmasına karar vermiştir. Başvuranın, dava konusu makalelerin kimlere ait olduğunun belirtildiği “*aidiyet belgesini*” sunmamış olmasından dolayı esasa bakan hakimler, başvuranı

sözkonusu makalelerin sahibi sıfatı ile 5680 sayılı Basın Kanunu'nun 16 § 2. maddesi uyarınca mahkum etmiştir.

---

\* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

DGM kararında ayrıca dava konusu makalelerde Türkiye topraklarının bir kısmının Kürdistan ismi ile anıldığını, bu topraklar üzerinde yaşayan insanların Kürt milletinin bir kısmını teşkil ettiğinin, Türkiye Cumhuriyeti tarafından bağımsızlıkları için mücadele eden Kürt millete karşı haksız bir savaş başlattığının ve milletvekillerinin bu savaşa destek verdiklerinin iddia edildiğini tespit etmiştir. DGM, dava konusu makaleleri yayınlayarak başvuranın, kasıtlı olarak Türkiye'nin toprak bütünlüğünü ve Türk ulusunun birliğini zedelemeye yönelik propagandayı yaydığına kanaat getirmiştir.

Yargıtay, 26 Nisan 1999 tarihli bir kararla başvuranın temyiz talebini reddetmiştir.

İstanbul DGM, 18 Ekim 1999 tarihli bir kararla ve 28 Ağustos 1999 tarihli ve 4454 sayılı Basın Affı'na uygun olarak başvurana verilen hapis ve para cezası ertelenmiştir. Bu karara göre, başvuran 28 Ağustos 2002 tarihine kadar suçu tekrarlamaz ise, mahkumiyet cezası geçersiz sayılacaktır.

## **HUKUK AÇISINDAN**

### **I. AİHS'İNİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA**

Başvuran mahkum edilmesinin, AİHS'nin 10. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiğini ileri sürmektedir.

#### **A. Kabuledilebilirlik hakkında**

Hükümet, başvuranın ulusal mahkemeler önünde şikayetini 10. madde bakımından dile getirmediğini belirtmekte ve iç hukuk yollarının tüketilmemiş olmasından dolayı bu şikayetin kabuledilemez ilan edilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

AİHM, başvuranın AİHM önünde dile getirmeyi düşündüğü şikayetleri, en azından özü itibariyle ve iç hukukta öngörülen koşul ve sürede ulusal mahkemeler önünde dile getirmesiyle, iç hukuk yollarının tüketilmesi zorunluluğunun yerine getirildiğini hatırlatmaktadır (*Fressoz ve Roire-Fransa*, no: 29183/95). AİHM başvuranın DGM önünde ifade özgürlüğü hakkının ihlal edildiğini açık bir şekilde ifade ettiğini not etmektedir. Bu nedenle Hükümet'in bu konu ile ilgili olarak dile getirdiği itirazının reddedilmesi uygun olacaktır.

Hükümet ayrıca başvuranın AİHS'nin 34. maddesi uyarınca artık mağdur sıfatının bulunmadığını ifade etmektedir zira başvurana verilen cezalar 4454 sayılı Basın Affı uyarınca ertelenmiştir.

AİHM bu sorunun, 10. madde bakımından dile getirilen şikayetle esas bakımından ilgili olduğu kanaatindedir. AİHM, bu şikayeti aynı zamanda 10. maddenin özü itibariyle inceleyecektir.

#### **B. Esas hakkında**

AİHM dava konusu mahkumiyet kararının, Sözleşme'nin 10 § 1. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğü hakkına yönelik bir müdahale teşkil ettiği hususunun taraflar arasında bir ihtilafa yol açmadığını not etmektedir. Bununla birlikte, müdahalenin AİHS'nin

10 § 2 maddesi uyarınca yasa ile öngörüldüğüne ve toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amaç güttüğüne yönelik bir itirazda da bulunulmamıştır (Bkz. *Yağmurdereli-Türkiye*, no: 29590/96, 4 Haziran 2002). AİHM bu tespiti katılmaktadır. Bu durumda anlaşmazlık, müdahalenin “demokratik bir toplumda gerekli” olup olmadığı sorusuna dayanmaktadır.

Hükümet, dava konusu makaleler halkı kine ve düşmanlığa sevk ettiğinden, Türk toplumu içerisinde yer alan çeşitli guruplar arasında düşmanlığa neden olduğundan ve özellikle de Türkiye'nin güneydoğusunda hüküm süren durum nedeniyle başvuranın mahkumiyetinin demokratik bir toplumda gerekli olduğunu belirtmektedir.

AİHM, geçmişte mevcut davada olduğu gibi birçok davada ortaya çıkan benzer sorunları irdemiştir ve AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiği kanaatine varmıştır (Bkz. Özellikle *Ceylan-Türkiye*, no: 23556/94, *Öztürk-Türkiye*, no: 22479/93, *İbrahim Aksoy-Türkiye*, *Karkın-Türkiye*, no: 43928/98, 23 Eylül 2003 ve *Kızılyaprak-Türkiye*, no: 27528/95, 2 Ekim 2003).

AİHM, içtihat kararları ışığında mevcut davayı incelemiştir ve Hükümet'in, sözkonusu davayı farklı bir sonuca ulaştıracak hiçbir tespit ve delil sunmadığına kanaat getirmiştir. AİHM, makalelerde kullanılan ifadeler ve yayınladıkları dönemdeki özel bağlama önem vermiştir. Bu nedenle, incelemesine sunulan davanın koşullarını ve özellikle terörle mücadeleye bağlı zorlukları gözönünde bulundurmıştır (Bkz. *İbrahim Aksoy*, 9 Haziran 1998 tarihli *Incal-Türkiye* kararı, *Derleme Kararlar ve Hükümler*).

Dava konusu makalelerde Devlet'in Kürt sorunu ile ilgili politikası ağır bir şekilde eleştirilmiştir.

AİHM, DGM'nin dava konusu makalelerin Türkiye'nin toprak bütünlüğünü parçalamaya yönelik ayrılıkçı ifadeler içerdiğine kanaat getirdiğini tespit etmektedir.

Ulusal Mahkemelerin karar gerekçelerini inceleyen AİHM, bu gerekçelerin başvuranın ifade özgürlüğü hakkına müdahale edilmesini haklı çıkarmak için başlı başına yeterli olmadığına kanaat getirmektedir (Bkz. *mutatis mutandis*, *Sürek-Türkiye (no:4)*, no: 24762/94, 8 Temmuz 1999 tarihli karar). Bununla ilgili olarak AİHM'nin gözünde, her ne kadar dava konusu makaleler saldırı niteliğinde olsa da, şiddete başvurulmasını, silahlı direnişi, isyanı teşvik etmemiş ve halkı kine teşvik etmemiştir ve bu durum AİHM'nin gözünde dikkate alınması gereken temel unsurdur (Bkz., *a contrario*, *Sürek-Türkiye (no:1)*, no: 26682/95, ve *Gerger-Türkiye*, no: 24919/94, 8 Temmuz 1999).

AİHM, müdahalenin orantılı olup olmadığının tespit edilmesi gerektiğinde başvurana verilen cezaların cinsi ve süresinin de değerlendirmeye alınması gereken unsurlar olduğunu tespit etmektedir.

AİHM, DGM tarafından başvurana verilen cezaların ertelenmesi hususunu belirten Hükümet'in görüşüne katılmamaktadır. AİHM, müdahalelerin orantılı olup olmadığı yönünde bir değerlendirme yapıldığında müdahale teşkil eden tedbirlerin azaltılması hususunun değerlendirmeye alınması gereken unsurlardan biri olduğu hususunu kabul etmektedir. Fakat başvuran lehine alınacak olan bir karar veya tedbir ancak, ulusal mahkemelerin AİHS'nin ihlal edildiğini tespit etmeleri ve ihlali telafi etmeleri durumunda başvuranın “mağdur” sıfatını prensip olarak ortadan kaldırmaktadır (Bkz., diğerler arasında, *mutatis mutandis*, *Erdoğan-Türkiye*, no: 25723/94, ve *Öztürk*).

Mevcut davada AİHM, başvuranın, aleyhinde verilen cezanın ertelenmesinin öngörüldüğü kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl boyunca, sorumlu yazı işleri müdürü sıfatıyla başka bir suç işlememesi halinde bu ertelemeyi faydalanabileceğini not etmektedir; aksi durumda ise hiç kuşkusuz ilgili kişinin ertelenen cezalardan ayrı olarak başka bir ceza daha alma tehlikesi mevcut idi.

AİHM'ye göre, benzer bir durum başvuranın mesleğinin sansür edilmesine neden olacak bir yasaklamayı andırmaktadır. Bu yasaklama, Müslüm Özbey'e Devlet'in çıkarları ile ters düştüğüne kanaat getirilebilecek her türlü yazıyı yayınlamama gibi bir zorunluluk getirdiğinden makul bir yasaklama olmamaktadır. Bu alanda hiçbir kesinlik bulunmamaktadır,

dolaylı olarak başvurana getirilen kısıtlama, kamuoyu tarafından tartışılan Kürt sorunu ile ilgili olarak kamuya tezlerini açıklamasına büyük ölçüde sınırlama getirmektedir. Oysa ki yalnızca bu türden genel kabul görmüş, olumlu karşılanan, zararsız ya da önemsiz düşüncelerin açıklanmasını, basın ifade özgürlüğüne getirilen bir sınırlama ile bu şekilde sınırlandırmak aşırılık teşkil etmektedir (Bkz. aynı zamanda, *mutatis mutandis*, *Hertel-İsviçre*, 25 Ağustos 1998 tarihli karar).

Yukarıda yer alan bilgiler ışığında dava konusu tedbirin “demokratik bir toplumda gerekli olmadığı” sonucu çıkmaktadır. Bu nedenle AİHM Hükümet’in mağdur sıfatı ile ilgili dile getirdiği itirazın reddedilmesine ve AİHS’nin 10. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

## II. AİHS’NİN 6 § 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi’nin, bünyesinde askeri bir hakim bulunması nedeniyle tarafsızlık ve bağımsızlıktan yoksun olduğunu iddia etmekte ve AİHS’nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

### A. Kabuledilebilirlik Hakkında

Hükümet, başvuran tarafından 6. maddeye ilişkin olarak dile getirilen şikayetin ulusal mahkemeler önünde dile getirilmemiş olması sebebiyle iç hukuk yollarının tüketilmediğini belirtmektedir.

Hükümet ayrıca bu şikayetle ilgili olarak, altı aylık sürenin kararın DGM tarafından verildiği tarihten itibaren işlemeye başlaması gerektiğinden, AİHS’nin 35. maddesinde öngörülen altı aylık süre kuralına riayet edilmediğini ifade etmektedir.

AİHM, Hükümet tarafından dile getirilen ön itirazları benzer davalarda daha önce inceleyip reddettiğini hatırlatmaktadır (Bkz., *Vural-Türkiye*, no: 56007/00, 21 Aralık 2004, *Çolak-Türkiye (No:1)*, no: 52898/99, 15 Temmuz 2004, ve *Özdemir-Türkiye*, no: 59659/00, 6 Şubat 2003). AİHM, mevcut davada daha önce gördüğü davalarda ulaştığı sonuçtan farklı bir sonuca ulaşmasını gerektirecek özel bir neden bulunmadığını tespit etmektedir. Bu nedenle AİHM, Hükümet’in itirazlarını reddetmektedir.

AİHM ayrıca başka hiçbir kabuledilemezlik gerekçesi tespit etmemektedir.

### B. Esas Hakkında

AİHM, daha önce buna benzer şikayetlerin dile getirildiği birçok dava incelediğini ve bunların AİHS’nin 6 § 1. maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını kaydetmektedir (Bkz. örneğin, *Özdemir-Türkiye* kararı).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet’in davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, Terörle Mücadele Kanunu ile öngörülen suçlardan ötürü Devlet Güvenlik Mahkemesi’nde yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakimin yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi’nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında yönlendirilmesinden haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir (*Incal –Türkiye* kararı).

AİHM, başvurayı yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesinin AİHS’nin 6 § 1. maddesinde öngörülen bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

## III. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

## A. Tazminat

Başvuran manevi tazminat olarak 20.000 Euro talep etmektedir.

Hükümet talep edilen miktarın aşırı olduğunu belirtmekte ve itiraz etmektedir.

AİHM, mevcut dava koşulları nedeniyle ilgilinin bir takım sıkıntılar yaşamış olabileceğine kanaat getirmektedir. AİHM manevi tazminat olarak başvurana 2.000 Euro ödenmesinin uygun olacağı kanaatindedir.

AİHM'ye göre, bir kişi mevcut davada olduğu gibi AİHS'nin gerekli kıldığı tarafsızlık ve bağımsızlık koşullarını yerine getirmeyen bir mahkeme tarafından mahkum edildiğinde, ilgilinin isteği üzerine yeni bir davanın açılması ya da yeniden yargılanması, tespit edilen ihlalin telafi edilmesi için ilke olarak en uygun yolu teşkil etmektedir (*Öcalan-Türkiye*, no: 46221/99).

## B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran aynı zamanda AİHM önünde yapılan masraf ve harcamalar için 6.620 Euro talep etmektedir.

Hükümet özellikle de belgelerde desteklenmediğinden dolayı bu iddialara karşı çıkmaktadır.

AİHM, dosyada yer alan unsurları dikkate alarak avukatlık ücreti olarak başvuran tarafından talep edilen rakamın aşırı olduğuna kanaat getirmektedir. AİHM başvurana mahkeme önünde yapılan masraf ve harcamalar için 1.500 Euro ödenmesinin makul olduğuna kanaat getirmektedir.

## C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

## BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;
  2. AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
  3. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
  4. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere, her türlü vergiden muaf tutularak Savunmacı Hükümet tarafından başvurana manevi tazminat olarak 2.000 Euro (iki bin), masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) *ödenmesine*;  
b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Hükümetin, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizi *uygulamasına*;
  5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddedilmesine*;
- Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 21 Aralık 2006 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

## DEMİREL VE ATEŞ/Türkiye Davası\*

**Başvuru No:10037/03 ve 14813/03**  
**Strazburg**  
**12 Nisan 2007**

### OLAYLAR

#### DAVA KOŞULLARI

Başvuranlar sırasıyla 1979 ve 1951 doğumlu olup , Hünkar Demirel Brückhöbel'de (Almanya), Hıdır Ateş ise Rüsselsheim'da (Almanya) oturmaktadır.

Başvuranlardan Hünkar Demirel haftalık Yedinci Gündem Gazetesi'nin sorumlu yazı işleri müdürü, Hıdır Ateş ise adigeçen gazetesinin sahibidir.

#### 1. 10037/03 no'lu başvuru

*Yedinci Gündem Gazetesi* 8-14 Aralık 2001 tarihli sayısında «Türkiye çözümsüz kalamaz» başlıklı bir makale yayınlamıştır. Bu makalede PKK'nın idare konseyi üyesi Cemil Bayık ile yapılan bir röportaja yer verilmiştir.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi 8 Aralık 2001 tarihinde adigeçen haftalık gazetesinin toplatılmasına karar vermiştir.

Toplatma kararını uygulamakla görevli polisler tarafından 10 Aralık 2001 tarihinde düzenlenen tutanakta gazetesinin 11.000 adet basılan sözkonusu sayısının daha önce dağıtımının yapılmış olması sebebiyle hiçbir nüshasına el konulmadığı belirtilmiştir.

DGM savcısı 24 Aralık 2001 tarihinde başvuranları yasadışı bir örgütün beyanlarını yayınlamakla itham etmiştir. Savcı başvuranların 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6 § 2. maddesi ve 5680 sayılı Basın Kanunu'nun ek 2 § 1. maddesi ve Ceza Kanunu'nun 36. maddesi uyarınca mahkumiyetlerini talep etmiştir.

Başvuranlar 3 Haziran 2002 tarihinde mahkemeye verdikleri savunmalarında kendilerine yöneltilen suçlamaları reddederek AİHM'nin ilgili içtihadına atıfta bulunmuşlardır. Başvuranlar ayrıca, tartışmalı makalenin haber amacıyla yayımlandığını ve basın özgürlüğü sınırlarını aşmadığını ifade etmişlerdir. Üç sivil yargıçtan teşkil DGM aynı tarihte, başvuranları yasadışı bir örgütün beyanlarını yayınlamaktan suçlu bulmuştur. Mahkeme Hünkar Demirel'i 659.375.000 TL (yaklaşık 1.217 Euro), Hıdır Ateş'i ise 3.318.750.000 ağır para cezasına (yaklaşık 2.435 Euro) çarptırmıştır. DGM ayrıca ihtilaf konusu haftalık gazetesinin 5680 sayılı Basın Kanunu'nun ek 2 § 1. maddesi uyarınca yedi gün süreyle kapatılmasına karar vermiştir.

---

\* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuranlar 6 Haziran 2002 tarihinde Yargıtay'a başvurmuşlardır.



Başvuranlar 21 Haziran 2002 tarihinde sundukları temyiz layihasında AİHS'nin 10. maddesine atıfta bulunmuşlardır. Cumhuriyet Başsavcısının başvuranlara tebliğ edilmemiş olan mütalaası ışığında bir karara varan Yargıtay ilk derece mahkemesinin hükmünü onamıştır.

Sözkonusu haftalık gazete, belirtilmeyen bir tarihte yayınlarına kendiliğinden son vermiştir.

Hükümet görüşlerinde, adıgeçen gazetenin faaliyetlerine, kapatılması yönünde verilen kararın uygulanmasından evvel son verdiğini belirtmektedir. Ayrıca başvuranların haklarında hükmedilen para cezalarını da ödemedikleri belirtilmiştir.

## 2. 14813/03 no'lu başvuru

Yedinci Gündem Gazetesi 1-7 Temmuz 2001 tarihli sayısında 1 Eylül Dünya Barış Günü vesilesiyle bir dizi yazı yayınlamıştır. 10 ve 11. sayfalarda yer alan yazılar sırasıyla «PKK Başkanlık Konseyi, Barışa Ulaşmakta Israrlıyız» ve «PKK lideri Abdullah Öcalan'ın 1 Eylül Mesajı: Barışın Zaferine Kadar» başlıklarını taşımaktaydılar.

1 Eylül 2001 tarihinde Cumhuriyet Savcısı'nın talebi üzerine DGM yedek hakimi, tartışmalı yazıların içeriğinde PKK'nın beyanlarının bulunduğu gerekçesiyle gazetenin sözkonusu sayısının toplatılmasına karar vermiştir.

Toplatma kararını uygulamakla görevli polisler tarafından 3 Eylül 2001 tarihinde düzenlenen tutanakta, gazetenin 11.000 adet basılan sözkonusu sayısının daha önce dağıtılmış olması sebebiyle hiçbir nüshasına el konulmadığı belirtilmiştir.

Cumhuriyet Savcısı 7 Eylül 2001 tarihinde başvuranları PKK'nın beyanlarını yayınlamakla itham etmiştir. Savcı başvuranların 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6 § 2. maddesi ve 5680 sayılı Basın Kanunu'nun ek 2 § 1. maddesi ve Ceza Kanunu'nun 36. maddesi uyarınca mahkumiyetlerini talep etmiştir.

Başvuranlar, 27 Mayıs 2002 tarihinde DGM'ye sundukları savunmalarında, tartışmalı makalelerin haber niteliği taşıdığı gerekçesiyle yayımlandığını ve bunun da basın özgürlüğü ilkesi ve AİHM'nin bu husustaki içtihatlarıyla korunduğunu iddia etmişlerdir.

DGM suçlanan makalelerin genel incelemesi neticesinde sözkonusu makalelerin PKK'nın beyanlarından ibaret olduğu kanaatine varmıştır. Başvuranların suçunu sabit gören DGM, Hünkar Demirel'i 1.588.500.000 TL (yaklaşık 2035 Euro) ve Hıdır Ateş'i 3.177.000.000 TL para cezasına çarptırmıştır. Mahkeme ayrıca, 5680 sayılı kanunun ek 2 §1 maddesi uyarınca tartışmalı gazetenin bir hafta süreyle kapatılmasına hükmetmiştir.

26 Haziran 2002 tarihinde Yargıtay'a temyiz başvurusunda bulunan başvuranlar, AİHS'nin 10. maddesini temyiz taleplerine dayanak olarak göstermişlerdir.

## HUKUK AÇISINDAN

### I. AİHS'NİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar, haklarında verilen ceza mahkumiyeti hükmünün, ifade özgürlüğü haklarını ihlal ettiğini savunmaktadırlar. Başvuranlar bu hususta AİHS'nin 10. maddesine atıfta bulunmaktadırlar.

Hükümet bu sava karşı çıkmaktadır.

### A. Kabul edilebilirliğe dair

AİHM, sözkonusu şikayetin AİHS'nin 35 § 3. maddesi bakımından açıkça dayanaktan yoksun olarak ilan edilemeyeceğini tespit etmektedir. AİHM ayrıca, başvurunun herhangi bir kabuledilemezlik gerekçesi ile karşılaşmadığını tespit etmektedir. Bu itibarla başvuruyu kabuledilebilir ilan etmek yerinde olacaktır.

## **B. Esasa dair**

AİHM, tartışmalı mahkumiyet kararlarının başvuranların ifade özgürlüğü haklarına yönelik bir müdahale teşkil ettiği hususunun taraflar arasında bir ihtilafa yol açmadığını tespit etmektedir. AİHS'nin 10 § 2. maddesi uyarınca, müdahalenin yasayla öngörüldüğüne ve ulusal güvenliğin, kamu düzeninin, ve toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru hedefler götüğüne yönelik bir itirazda da bulunulmamıştır. AİHM bu değerlendirmeye katılmaktadır. Bu durumda anlaşmazlık, sözkonusu müdahalenin «demokratik bir toplumda gerekli» olup olmadığı sorusuna dayanmaktadır.

Hükümet'e göre tartışmalı makalelerde terör örgütü kaynaklı şiddeti teşvik etmeye yönelik ve Türk toplumunda düşmanlık yaratacak nitelikte beyanlar yer almaktadır.

AİHM bu konudaki içtihatlarından doğan genel ilkeleri anımsatmaktadır (bkz. diğerleri arasında, *Ceylan – Türkiye*, no: 23556/94, § 38, *Öztürk – Türkiye*, no: 22479/93, § 74, ve *İbrahim Aksoy – Türkiye*, no: 28635/95, 30171/96 ve 34535/97, § 80, 10 Ekim 2000, *Kızılyaprak – Türkiye*, no: 27528/95, § 43, 2 Ekim 2003). AİHM mevcut davayı bu ilkelerin ışığında inceleyecektir.

AİHM suçlanan makalelerde kullanılan ifadelere ve yayınladıkları bağlama özel bir dikkat atfetmiştir. Bu bakımdan AİHM incelemesine sunulan davayı çevreleyen koşulları ve bilhassa da terörle mücadeleye bağlı olarak ortaya çıkan zorlukları göz önünde bulundurmıştır (bkz. *İbrahim Aksoy*, adigeçen, § 60 ve *Incal – Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar, § 58).

Sözkonusu makalelerin ilki PKK idare konseyi üyesi Cemil Bayık ile yapılmış bir röportajdan ibarettir. Bu röportajda Cemil Bayık, Türkiye'nin Ortadoğu'da yürüttüğü politikayı eleştirmekteydi. Diğer makalelerde ise Abdullah Öcalan'ın da aralarında bulunduğu örgüt yöneticileri tarafından yapılan açıklamalara yer verilmekteydi.

Ulusal mahkemeler, başvuranların bir terör örgütünün açıklamalarını yayınlamak suretiyle suç işledikleri kanaatine varmışlardır.

AİHM mevcut dava koşullarının *Halis Doğan – Türkiye (no:2) (no: 71984/01, §§ 37-40, 25 Temmuz 2006)* ve *Çapan – Türkiye (no: 71978/01, §§ 41-44, 25 Temmuz 2006)* kararlarındaki koşullarla benzerlik arz ettiğini gözlemlemektedir. Bununla birlikte AİHM, haber verme görevinin, bir takım «ödev ve sorumluluklar» ın yanında basın organlarının bizzat kendilerinin koymaları gereken sınırları da kapsadığı hususunu hatırlatmanın faydalı olacağını takdir etmektedir. Bu sınırların konulması, bilhassa terör örgütlerine mensubiyet iddiasında bulunan kişiler tarafından yapılan açıklamaların aktarılması ve bu kişiler için şiddet içeren ve demokrasi karşıtı fikirlerini dile getirme fırsatı doğurması halinde daha büyük önem arz eder (mutatis mutandis *Stankov ve İlinden Birleşik Makedon Örgütü – Bulgaristan*, no: 29221/95 ve 29225/95, § 103).

Ulusal mahkemelerin kararlarında yer alan gerekçeleri inceleyen AİHM mevcut davada, yukarıda ifade edilenlerin, başvuranların ifade özgürlüğü haklarına yönelik müdahaleyi meşru kılmak bakımından yeterli olmayacağını takdir etmektedir (bkz. *Halis Doğan – Türkiye (no:2) § 38* ve *Çapan – Türkiye § 42*, adigeçen). AİHM'ye göre, sözkonusu açıklamaların,

açıklamaları yapan kişinin kimliğinden bağımsız olarak değerlendirilmesi mümkün olmasa da esas itibariyle bu durum mevcut tartışmalı müdahaleyi meşru kılmaz (Bu hususta, bkz., adigeçen *Halis Doğan – Türkiye (no: 2)*, ve *Çapan – Türkiye*, bu davalarda da adigeçen örgütün yöneticileri tarafından yapılan açıklamalar tartışma konusuydu).

AİHM, sözkonusu gazetenin, Abdullah Öcalan'ın Dünya Barış Günü'ne ilişkin mesajını ise herhangi bir analiz ya da sunuş yazısına yer verilmeden olduğu gibi yayınladığını gözlemlemektedir. AİHM ayrıca Abdullah Öcalan'ın, aksi takdirde «bir meşru müdafa geliştirme» ihtimalinden söz eden muğlak ifadelerini de not etmektedir. AİHM buna karşın ulusal mahkemelerin mahkumiyet kararlarını bu ifadelere istinaden almadıklarını da tespit etmektedir. AİHM ayrıca, sözkonusu mesajın bütünlüğü içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini, mesajın tümüne bakıldığında ise bunun «şiddete son vermeye» davet eden genel bir barış çağrısı olduğu kanaatinde. Dosya unsurlarını göz önünde bulunduran AİHM, Cemil Bayık'ın sözlerinin ulusal mahkemelerce «Güney Kürdistan'a müdahalede bulunulduğu takdirde Kürt güçlerinin direneceği» şeklinde anlaşıldığı kanaatine varmıştır. Ancak ilgili makalede bu anlama gelen bir ifade kullanılmıştır.

Sözkonusu makalelerin bazı bölümleri son derece yaralayıcı ifadelerle Türk Devletini olumsuz bir şekilde resmediyor ve anlatıya düşmanca bir hava veriyorsa da bu makaleler şiddete, direnişe yahut isyana teşvik eder nitelikte olmayıp bir nefret söylemi değildir. Bu ise AİHM'nin nazarında, dikkate alınması gereken temel unsurdur (bkz., *a contrario*, *Sürek – Türkiye (no: 1)*, no: 26682/95, § 62, ve *Haluk Gerger – Türkiye*, no: 24919/94, § 50, 8 Temmuz 1999).

AİHM, verilen cezanın niteliği ve ağırlığının da müdahalenin orantılılığını ölçmek bakımından göz önünde bulundurulması gereken unsurlar olduğunu tespit etmektedir. Mevcut durumda AİHM, başvuranların ulusal mahkemeler tarafından ağır para cezasına çarptırıldıklarını ve sözkonusu haftalık gazetenin yedi ve üç gün sürelerle olmak üzere iki defa kapatıldığını tespit etmektedir. Mahkumiyet kararlarının uygulanmamış olması ve gazetenin toplatılmamasının tartışmalı müdahalenin ciddiyetini azaltmadığı kanaatinde.

Mevcut davada başvuranlar hakkında verilen mahkumiyet kararının izlenen hedefler itibariyle orantısız olduğu ve bu nedenle de «demokratik bir toplumda gerekli olmadığı» ortaya çıkmaktadır. Bu cihetle AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

## **II. AİHS'NİN 6 §§ 1 VE 3 d) MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA**

Başvuranlar Yargıtay Başsavcısı'nın kendilerine tebliğ edilmemiş olan mütalaasına cevap veremediklerinden yakınmaktadırlar. Başvuranlar bu hususta, AİHS'nin 6 § 1 ve 3 d) maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet bu sava karşı çıkmaktadır.

AİHM, bu şikayetin bir önceki şikayetle ilintili olduğu ve aynı şekilde kabuledilebilir ilan edilmesi gerektiğini kaydetmektedir.

AİHM, başvuranların sundukları şikayete benzer bir şikayet incelediğini ve Savcı görüşlerinin niteliği ve yargılanan kişinin buna yazılı olarak cevap verememesi gözönüne alındığında Cumhuriyet Başsavcısı mütalaasının tebliğ edilmemesinden dolayı AİHS'nin 6§1 maddesinin ihlal edildiğine karar verdiğini hatırlatmaktadır (bkz. *Göç – Türkiye*, no: 36590/97, § 55, ve *Abdullah Aydın – Türkiye (no: 2)*, no: 63739/00, § 30, 10 Kasım 2005).

Mevcut davayı inceleyen AİHM, Hükümet'in bu davayı farklı bir sonuca ulaştırarak hiçbir olay ya da argüman sunmadığına kanaat getirmiştir.

Bu itibarla AİHS'nin 6 § 1. maddesi ihlal edilmiştir.

## **II. 1 NO'LU EK PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA**

Başvuranlar gazetenin geçici olarak kapatılması yönünde verilen kararın 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesine aykırı olduğu iddiasındadırlar.

Hükümet, başvuranların mağduriyet iddiasında bulunamayacağından hareketle AİHM'yi bu şikayeti reddetmeye davet etmektedir. Netice itibariyle sözkonusu gazete, faaliyetlerine kendiliğinden son vermiş olup hakkında alınan tedbir kararları uygulanmamıştır.

Başvuranlar bu argümanlara itiraz etmektedirler.

AİHM, ihtilaf konusu haftalık gazete hakkında verilen tedbir kararlarının ulusal makamlarca uygulanmadığını ve gazetenin faaliyetlerine kendiliğinden son verdiğini müşahade etmektedir. Bu itibarla başvurunun bu kısmı açıkça dayanaktan yoksun olup AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4 maddesi uyarınca reddedilmelidir.

## **IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA**

### **A. Tazminat**

Başvuranlar 10.000 Euro tutarında maddi zarara uğradıklarını iddia etmektedirler. Başvuranlar ayrıca 10.000 Euro manevi tazminat talep etmektedirler.

Hükümet bu taleplere itiraz etmektedir.

AİHM ihlal iddiası ile talep edilen maddi tazminat arasında bir illiyet bağı tespit edememektedir. Bir yandan gazetenin hiçbir nüshasına el konulmamış, diğer yandan da dosyadaki unsurlardan başvuranların haklarında verilen para cezasını ödemedikleri ortaya çıkmıştır. Bu nedenle AİHM bu talebi reddetmektedir. Buna karşın AİHM, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca her iki başvurana da 1000'er Euro manevi tazminat ödenmesine hükmetmektedir.

### **B. Masraf ve harcamalar**

Başvuranlar, AİHM önünde yaptıkları masraf ve harcamalar için 2.500 Euro talep etmektedirler. Başvuranlar bu hususta herhangi bir belge sunmamışlardır.

Hükümet bu talebe itiraz etmektedir.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvurana masraf ve harcamalarının geri ödemesi ancak, gerçekliği, zorunluluğu ve oranlarının makul olduğu ortaya konulduğu sürece yapılmaktadır. Mevcut durumda başvuranlar ne bir avukat masraf faturası, ne de yaptıklarını iddia ettikleri diğer harcamalara ilişkin herhangi bir belge sunmuşlardır. Ancak AİHM, başvuranların, başvurularını sunmak amacıyla mutlaka belli masraf ve harcamalarda bulunmuş olmaları gerektiğinden hareketle başvuranlara 1.000 Euro maktu nisbetinde bir ödeme yapılmasının

makul olacağına kanaat getirmektedir. AİHM bu meblağın, kendi önünde yaptıkları masraf ve harcamalar için topluca başvuranlara ödenmesine hükmetmektedir.

### C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklenmesinin uygun olacağına hükmetmektedir.

#### **BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM OYBİRLİĞİYLE,**

1. AİHS' nin 6. ve 10. maddeleri yönünden yapılan şikayetlerin *kabuledilebilir*; geriye kalanların ise *kabuledilemez olduğuna*;

2. AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. AİHS'NİN 6 § 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;

4. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere, Savunmacı Hükümet tarafından başvuranlara:

- i. manevi tazminat olarak başvuranların her birine 1.000 Euro (bin) *ödenmesine*;
- ii. masraf ve harcamalar için başvuranlara topluca 1.000 Euro (bin) *ödenmesine*;
- iii. bu miktarın yansıtılabilecek her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz *uygulanmasına*;

5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddesine uygun olarak 12 Nisan 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

## **Tebliğler**

Devlet ve Maliye Bakanlıklarından:

### **KAMU HAZNEDARLIĞI GENEL TEBLİĞİ**

#### **Amaç**

**MADDE 1 – (1)** Bu Tebliğin amacı, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ile kapsamda yer alan kamu kurum, kurul, üst kurul, kuruluş ve idarelerinin nakit kaynaklarının izlenebilmesini teminen Kamu Hazinesi'nin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

#### **Kapsam**

**MADDE 2 – (1)** Kamu bankaları, mazbut vakıflar, özel kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile kefalet ve yardımlaşma sandıkları hariç olmak üzere genel bütçe kapsamındaki idareler, özel bütçeli idareler, döner

sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bu maddede sayılanların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birlikleri bu Tebliğ hükümlerine tabidir.

#### **Dayanak**

**MADDE 3 –** (1) Bu Tebliğ, 28/3/2002 tarih ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 12 ve 16 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### **Tanımlar ve kısaltmalar**

**MADDE 4 –** (1) Bu Tebliğde geçen;

DİBS: Devlet İç Borçlanma Senedini,

Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nı

ifade eder.

#### **Uygulama**

**MADDE 5 –** (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, afet nedeniyle toplanan nakdi bağış ve yardımların bulunduğu muhasebe birimi hesapları hariç olmak üzere, kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını TCMB veya muhabiri olan bankada açılacak YTL cinsi vadesiz hesaplarda tutmakla mükelleftir.

(2) Özel bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bu maddede sayılanların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birlikleri kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını TCMB, T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası veya T. Vakıflar Bankası'nda açtıracakları hesaplarda değerlendirirler.

(3) Tebliğ kapsamında yer alan kurum ve kuruluşlar, özel kanunların verdiği izne dayanılarak veya uygulamadan doğan zorunluluklar nedeniyle yapılan tahsilatın en geç 7 gün içinde belirtilen kamu bankalarına aktarılması kaydıyla, yurtiçinde yerleşik diğer bankalardan da bankacılık hizmeti alabilirler.

#### **Kullanılabilecek araçlar**

**MADDE 6 –** (1) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin 2 nci fıkrası kapsamındaki kurum ve kuruluşlar kaynaklarının değerlendirilmesinde aşağıdaki araçları kullanırlar:

a) YTL cinsi vadesiz mevduat,

b) YTL cinsi vadeli mevduat,

c) İhale, doğrudan satış, ihale öncesi rekabetçi olmayan teklif ya da ikincil piyasadan doğrudan ya da ters repo yoluyla temin etmek suretiyle DİBS,

(2) Bu Tebliğ kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan sadece dış alımlar veya yurtdışından temin edilen krediler nedeni ile döviz cinsinden ödeme veya yükümlülükleri olan kamu kurum ve kuruluşları, bu işlemlerle sınırlı olmak kaydıyla, vadeli veya vadesiz döviz tevdiat hesabı açtırabilir.

(3) Yukarıda belirtilen araçların kullanılması nedeniyle ödemelerde ortaya çıkabilecek gecikme ve aksaklıklar ile bu nedenle doğabilecek mali yükümlülüklerden ilgili kurum, kuruluş ve idarelerin yetkilileri sorumludur.

(4) Hazine hesapları bu maddede belirtilen araçlarla veya Müsteşarlık tarafından kullanılması uygun görülecek diğer araçlarla değerlendirilebilir.

#### **Nemalandırma**

**MADDE 7 –** (1) Vadeli mevduat için alınan faiz oranı benzer vadedeki DİBS için piyasada oluşan faiz oranından daha düşük olamaz.

#### **Raporlama**

**MADDE 8 –** (1) 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 14 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası gereğince;

(i) Bankalar, bu Tebliğ kapsamındaki kuruluşların kendileri nezdindeki kaynakları ile kullandıkları kredi ve benzeri yükümlülükleri hakkındaki bilgileri, içerik ve süresi Müsteşarlıkça belirlenerek TCMB'ye bildirilen şekilde hazırlamak ve Müsteşarlığa iletilmek üzere TCMB'ye raporlamakla mükelleftirler.

(ii) Tebliğ kapsamındaki kamu kuruluşları, bankalarca Müsteşarlığa iletilen hesap bilgilerinin mutabakatını teminen, içerik ve süresi Müsteşarlıkça belirlenerek talep edilen bilgileri, istenen süre içerisinde Müsteşarlığa göndermekle yükümlüdür.

(2) Kamu Haznedarlığı uygulaması çerçevesinde Müsteşarlıkça izlenen ve ticari sır niteliğini haiz olan bilgiler Tebliğ kapsamında yer alan kurum ve kuruluşların bağlı, ilgili veya ilişkili oldukları bakanlıklar, adli merciler ve denetim mercileri tarafından gerekli olduğu hallerde Müsteşarlıktan gerekçesi ile birlikte yazılı olarak talep edilebilir. Bu taleplerden karşılanması uygun görülenler gizli kaydıyla yazılı olarak cevaplanır.

#### **Sorumluluk**

**MADDE 9 –** (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan tüm kurum, kuruluş ve idarelerin yetkilileri ve muhasebe yetkilileri bu Tebliğ hükümlerini yerine getirmekle mükellef olup, Tebliğ hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan şahsen ve müteselsilen sorumludurlar.

#### **Yaptırım**

**MADDE 10 –** (1) Kamu kaynaklarının bu Tebliğ hükümlerine aykırı şekilde değerlendirilmesinden elde edildiği tespit edilen nemalar genel bütçeye gelir kaydedilir.

#### **Diğer hususlar**

**MADDE 11 –** (1) 6/10/2004 tarih ve 2004/1 sayılı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Bu Tebliğ kapsamında yer alan tüm kurum, kuruluş ve idarelere 6/10/2004 tarih ve 2004/1 sayılı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği kapsamında tanınmış olan istisnaların uygulanmasına devam olunur.

#### **Yürürlük**

**MADDE 12 –** (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 13 –** (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı ile Maliye Bakanı birlikte yürütür.

[R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığından:

### **VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 386)**

Elektronik ortamda beyanname gönderme ile ilgili usul ve esaslar 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde<sup>1</sup> belirlenmiştir. Söz konusu Tebliğde, elektronik ortamda beyanname göndermek için kullanıcı kodu, parola ve şifre almak isteyenlerin Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu ve Taahhünamesini, elektronik beyanname göndermek için aracılık yetkisi almak isteyenlerin ise Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık Yetkisi Talep Formu ve Taahhünamesini doldurarak bağlı buldukları vergi dairesine müracaat etmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Diğer taraftan, 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği<sup>2</sup> ile bazı beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi zorunluluğu getirilmiş olup, elektronik ortamda gönderilme zorunluluğu getirilen beyannamelerin 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda gönderileceği belirtilmiştir.

Ancak, 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin taahhütname verilmesi zorunluluğuna ilişkin kuralları Danıştay 7. Dairesinin 13/11/2007 tarih ve 2005/1204 Esas No.lu ve 2007/4633 Karar No.lu kararı ile iptal edilmiştir.

Bu çerçevede, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun<sup>3</sup> mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 5228 sayılı Kanunun<sup>4</sup> 8 inci maddesiyle değişen (4) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmış olup, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine aşağıdaki paragraf ve bentler eklenmiştir.

#### **I - 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklikler ile Tebliğe Eklenen Paragraf ve Bentler**

1."IV-Beyannamelerini Kendileri Gönderebilecek Mükellefler" başlıklı bölümünün ikinci fıkrasındaki "bu Tebliğin ekinde (Ek:1) yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu ve Taahhütnamesi"" ifadesi "bu Tebliğin ekinde (Ek:1) yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Talep Formu"" şeklinde değiştirilmiştir.

2. "V - Aracılık Yetkisi Verilen Gerçek ve Tüzel Kişiler" başlıklı bölümünün ikinci fıkrasındaki "bu Tebliğin ekinde (Ek:2) yer alan, "Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık Yetkisi Talep Formu ve Taahhütnamesi"" ifadesi "bu Tebliğin ekinde (Ek:2) yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık Yetkisi Talep Formu"" şeklinde değiştirilmiştir.

3. 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan (EK:1) ve (EK:2) bu Tebliğ ekindeki şekilde değiştirilmiştir.

4. "VII - Beyannamelerin İmzalanması ve Diğer Hususlar" başlıklı bölümünün 1 inci bendinin sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Söz konusu kişiler bildirim anına kadar yapılan işlemlerden ve taraflarına verilen kullanıcı kodu, parola ve şifrenin kullanımından sorumlu olacaklardır."

5."VII- Beyannamelerin İmzalanması ve Diğer Hususlar" başlıklı bölümüne 4 üncü bentten sonra gelmek üzere 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci bentler eklenmiştir.

"5 - Elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi verilmiş Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirler, mükelleflerle aralarında düzenlemiş oldukları hizmet sözleşmeleri gereğince, mükelleflerin beyannamelerinde yer alan bilgilerin defter kayıtlarına ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından dolayı ortaya çıkacak vergi ziyayı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Sadece aracılık hizmeti alan mükellefler veya kanuni temsilcileri, beyannameye yansımaya gereken her türlü bilgiyi aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişilere, tam ve doğru olarak sunmakla yükümlüdürler. Aracılık hizmeti veren gerçek ve tüzel kişiler de verilen bu bilgiler doğrultusunda elektronik beyanname formatına uygun olarak beyannameleri düzenlemek zorundadırlar. Bu bilgilerin elektronik ortamda gönderilerek onaylanan beyannameye doğru yansıtılmaması halinde, ortaya çıkacak vergi ziyayı ve buna bağlı olarak salınacak vergi, kesilecek ceza ve hesaplanacak faizlerin ödenmesinden mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

6 - Kullanıcı kodu, parola ve şifrenin aracılık yetkisi talep eden tüzel kişiliğin yetki verdiği kişiye teslimi aracılık yetkisi talep eden tüzel kişiliğe teslim hükmünde sayılır.

Aracılık yetkisi verilmiş olan tüzel kişiliğin, yetki verdiği kişinin bu yetkilerini iptal etmesi halinde durumu derhal ilgili vergi dairesine yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir. Bu bildirim ilgili vergi dairesi kayıtlarına girdiği ana kadar yapılan işlemlerden doğacak hukuki ve mali sorumluluk aracılık yetkisi verilmiş olan tüzel kişiliğe ait olacaktır.

Söz konusu yetkinin sona erdirildiğine dair ilgili vergi dairesine yazılı bildirim yapılmadığı takdirde yetki verilen kişinin, aracılık yetkisi verilmiş olan tüzel kişiliği temsil yetkisinin devam ettiği kabul edilecektir.

7 - Elektronik ortamda yapılan işlemlerin tespit ve tevsikinde, Gelir İdaresi Başkanlığı/vergi dairesi kayıtları esas alınacaktır.



8 - Beyannamelerini kendileri gönderebilecek mükellefler ile aracılık yetkisi verilmiş gerçek ve tüzel kişiler kendilerine verilen kullanıcı kodu, parola ve şifrenin kullanımından sorumludurlar.

Bu nedenle kullanıcı kodu, parola ve şifrelerini; başka amaçlarla kullanamazlar, herhangi bir üçüncü kişiye açıklayamazlar ve kullanımına izin veremezler, işyerinin satışı, transferi ve işi bırakmada üçüncü kişilere devredemezler, kiralayamazlar ve satamazlar.

9 - Elektronik ortamda beyanname göndermek üzere kendisine kullanıcı kodu, parola ve şifre verilen mükellefler ile aracılık yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişilerin, beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi ile ilgili kanuni düzenlemelerde yer alan usul ve esasların tümüne uyması gerekmektedir.

10 - Elektronik ortamda gönderilme zorunluluğu getirilen beyannameler için belirlenen usul ve esaslar, elektronik ortamda gönderilme zorunluluğu getirilen bildirimler için de geçerlidir.

11 - Gelir İdaresi Başkanlığı/Vergi dairesi elektronik ortamda beyanname gönderme aracılık yetkisi verdiği gerçek ve tüzel kişilerin aracılık yetkisini kaldırmaya yetkilidir. Aracılık yetkisi kaldırılan gerçek ve tüzel kişilere durum taahhütlü bir yazı ile bildirilir."

## **II - 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklik**


"4. Aracılık Yetkisi Verilen Kişilerin Bağlı Oldukları Vergi Dairesinin Tam Otomasyonlu Olmaması" başlıklı bölümünün ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tam otomasyonlu olmayan vergi dairelerinin mükellefi olan ve aracılık yetkisi almak isteyen meslek mensupları bağlı buldukları vergi dairelerine 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde (Ek:2) yer alan talep formunu verecekler; vergi dairesi, talep formunun bir örneğini Gelir İdaresi Başkanlığının (0.312.342 22 59) numaralı faksına derhal gönderecektir. Talep formunu faks ortamında alan Gelir İdaresi Başkanlığı; kullanıcı kodu, parola ve şifreyi ihtiva eden kapalı zarfı, aracılık yetkisi talep eden meslek mensubuna iletmek üzere, meslek mensubunun bağlı olduğu vergi dairesine ileticektir. Vergi dairesi zarfı, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan esaslar doğrultusunda meslek mensubuna teslim edecektir. Bu meslek mensupları, tam otomasyonlu vergi dairelerine bağlı mükelleflerin beyannamelerini elektronik ortamda gönderebileceklerdir."

Tebliğ olunur.

[R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Hazine Müsteşarlığından:

## **YENİ TÜRK LİRASI VE YENİ KURUŞTA YER ALAN YENİ İBARELERİNİN KALDIRILMASINA VE UYGULAMA ESASLARINA İLİŞKİN TEBLİĞ**

5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi ve 1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi hükümleri uyarınca, halen tedavülde olan 1 YTL ile 50, 25, 10, 5 ve 1 Ykr madeni paralar 31/12/2009 tarihinde tedavülden kaldırılacaktır.

**Bu kapsamda;**

**MADDE 1 –** (1) 1264 sayılı Madeni Ufaklık ve Hatıra Para Bastırılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile 5/5/2007 tarih ve 26513 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 1 TL ile 50, 25, 10, 5 ve 1 Krş madeni paralar 1/1/2009 tarihinde tedavüle çıkarılacaktır.

**MADDE 2** – (1) Halen tedavülde olan 1 YTL ile 50, 25, 10, 5 ve 1 Ykr madeni paralar, tedavüle çıkarılacak yeni madeni paralarla, 1/1/2009-31/12/2009 tarihleri arasında, birlikte tedavülde olacaktır.

**MADDE 3** – (1) 1/1/2010-31/12/2010 tarihleri arasında YTL ve Ykr madeni paralar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve T.C. Ziraat Bankası şubelerince kabul edilecek ve değiştirilecektir.

**MADDE4** – (1) Bu Tebliğ 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5** – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

[R.G. 22 Ağustos 2008 – 26975]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye-Bayındırlık ve İskan Bakanlıklarından:

**EMLAK VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ**  
**(SERİ NO: 53)**

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun<sup>1</sup> 475<sup>1</sup> sayılı Kanunla<sup>2</sup> değişik 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, binalar için vergi değerinin, Maliye ve Bayındırlık ve İskan Bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilan edilecek bina metrekare normal inşaat maliyetleri ile aynı maddenin (a) bendinde belirtilen esaslara göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri esas alınarak 31 inci madde uyarınca hazırlanmış bulunan tüzük<sup>3</sup> hükümlerinden yararlanmak suretiyle hesaplanan bedel olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve tüzük uyarınca emlak vergisine esas olmak üzere 2009 yılında uygulanacak bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri, Maliye Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca bu Tebliğ ekinde yer alan cetvelde belirtilen tutarlarda tespit edilmiştir. Tebliğ olunur.

<sup>1</sup> 11/8/1970 gün ve 13576 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

<sup>2</sup> 9/4/2002 gün ve 24721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

<sup>3</sup> 15/3/1972 gün ve 14129 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

[R.G. 23 Ağustos 2008 – 26976]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Devlet Bakanlığından:

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA**  
**İLİŞKİN 2006-32/32 SAYILI TEBLİĞDE DEĞİŞİKLİK**  
**YAPILMASI HAKKINDA TEBLİĞ**  
**(TEBLİĞ NO: 2008-32/36)**

**MADDE 1** – 22/9/2006 tarih ve 26297 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'a ilişkin 2006-32/32 sayılı Tebliğin 5 inci maddesinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (g) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"d) Kurucuların, müflis, konkordato ilan etmiş veya taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi

ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı suçlarından dolayı hüküm giymiş bulunmaması,"

**MADDE 2** – Aynı Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 3 üncü alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3) Ağır hapis veya 5 yıldan fazla hapis yahut zimmet, nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, vergi kaçakçılığı, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı suçlarından dolayı hüküm giymemiş olduklarına ilişkin, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden veya Cumhuriyet Savcılıklarından alınacak arşiv kayıtlarını da içeren adli sicil belgesinin,"

**MADDE 3** – Aynı Tebliğin 9 uncu maddesine aşağıdaki 5 inci fıkra eklenmiştir.

"(5) Buldukları ülkede döviz alım satım işleri ile iştigal eden yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'de şube açmalarında bu madde hükümleri kıyasen uygulanır. Açılan ilk şube veya şubelerden birisi şirketin Türkiye merkezi kabul edilir."

**MADDE 4** – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 5** – Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 28 Ağustos 2008 – 26981]

 [İçindekilere dön](#)

## AĞUSTOS / 2008

### A) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	26255	Hasan Hakkı KADAKAL	Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Yardımcısı	05.08.2008
2-	25223	Halil YENİÇIKAN	Beyoğlu Cumhuriyet Savcısı	06.08.2008
3-	29353	Emine ZİGEN	İzmir Hâkimi	06.08.2008
4-	25271	Abdurrahim YAMAN	Antalya Cumhuriyet Savcısı	07.08.2008
5-	29246	Ömer Faruk KARA	Karşıyaka Hâkimi	07.08.2008
6-	27475	Nilgün KURTOĞLU	Sakarya Bölge İdare Mahkemesi Üyesi	08.08.2008
7-	20260	Hüseyin ADA	Bakırköy Cumhuriyet Savcısı	15.08.2008
8-	21358	Ümran (SÖLEZ) TAN	İstanbul Hâkimi	15.08.2008
9-	23669	Nevin KÖSEOĞLU	Kadıköy Hâkimi	15.08.2008
10-	26486	Raşit Ergin ŞERAN	İstanbul Hâkimi	15.08.2008
11-	27727	Sevgi (ERASLAN) İDİZ	Kartal Ağır Ceza Mahkemesi Üyesi	15.08.2008
12-	26133	Ayla (ERTEKİN) SONGÖR	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	21.08.2008

### B) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	17212	Mustafa OSKAY	Yargıtay Onikinci Hukuk Dairesi Başkanı	22.08.2008
----	-------	---------------	-----------------------------------------	------------

## Duyuru

17 Ağustos 2008 tarih ve 26970 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan,

— İçişleri Bakanlığında, Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Fakültesi Giriş ve Eğitim-Öğretim Yönetmeliği,

**21 Ağustos 2008 tarih ve 26974 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Tarım ve Köyişleri Bakanlığında, Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2008/46)

— Tarım ve Köyişleri Bakanlığında, Hayvansal Kökenli Yemlerde Mikrobiyolojik Kriterler Tebliği (Tebliğ No: 2008/47),

— Tarım ve Köyişleri Bakanlığında, 2/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ (Tebliğ No: 2008/48),

— Tarım ve Köyişleri Bakanlığında, 2/2 Numaralı Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ (Tebliğ No: 2008/49),

**23 Ağustos 2008 tarih ve 26976 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Sosyal Güvenlik Kurumundan, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik,

**24 Ağustos 2008 tarih ve 26977 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Marmara Üniversitesinden, Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği,

**25 Ağustos 2008 tarih ve 26978 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Balıkesir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği,

**27 Ağustos 2008 tarih ve 26980 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Menkul Kıymetler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (2008/13994)

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2008/29)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2008/30)

— Varlık Finansmanı Fonlarına ve Varlığa Dayalı Menkul Kıymetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri: III, No: 35)

— Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: X, No: 24)

**28 Ağustos 2008 tarih ve 26981 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan,**

— Sosyal Güvenlik Kurumundan, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği, yer darlığı nedeniyle Bülten'e alınmamıştır.